10
7 'M
5

7. 1. 7. 24, 2
10. 7. M. 5

NOTITIA VTRAQVE
CVM ORIENTIS TVM OCCIDENTIS
VLTRA ARCADII HONORIIQVE CAESARVM TEMPORA, illustre uetustatis monumentum, imò thesaurus prorsum incomparabilis.

PRAE cedit autē D. Andreæ Alciati libellus, De magistratib. ciuilibusq́; ac militaribus officijs, partim ex hac ipsa Notitia, partim aliunde desumptus.

CVI succedit descriptio urbis Romæ, quæ sub titulo Pub. Victoris circum fertur: & altera urbis Constantinopolitanæ incerto autore, nunquā antehac typis excusa, Imperialium uidelicet ac primariarū sedium utriusq; Reipub.

SVB iungitur Notitijs uetustus liber DE REBVS BELLICIS ad Theodosium Aug. & filios eius Arcadium atq; Honorium, ut uidetur, scriptus, incerto autore. ITEM, ne quid de antiquo exemplari omitteretur, Disputatio Adriani Aug. & Epicteti philosophi.

FRO BEN

BASILEAE, M D LII

Cum gratia & priuilegio Imp. Maiest. ad annos quinq;

CLARISS. VIRO D. ANDREAE VESALIO, INVICTISS. CAROL'I AVG. medico Sig. Gelenius Salutem.

Cum opus hoc tot seculis abditum, in lucem tandem prodire ex officina Frobeniana literatorũ cõmodis iam dudum deditissima gestiens patronum sibi quæreret: merito conuenics uisum est uir doctissime, ut ad te IMPERATORIS summi medicum, iret Imperium tam graphicè depictum: quandoquidem ipsi Augusto fortè non uacat nunc hæc prisca cognoscere. Ordinauit primùm, ut erat necesse mutata republica, eius prouincias ille Augusti nominis conditor, dispositis per limites & cætera opportuna loca legionibus. creuit post hunc prouinciarũ numerus Adrianũ usq; Cæsarem: qui multa nouauit circa dispositionẽ harum: mansitq; eius institutũ usq; Diocletianũ feralem piis principem: quo tempore ascito in rerum fastigium Maximiano collega potestatis sacrosanctæ, sub duobus Augustis totũ orbem Romanũ moderantibus, dignitates etiã inferiores duplicatæ sunt: ac paulo post iubente Constantino religiosissimo Cæsare Oriẽti quoq; noua Roma addita. Mutauerũt & successores quædã, pauca tamen. At in hac postrema dispositione, quæ usq; fatales illas Barbarorũ irruptiones paulo post secutas durauit, tam cõcinnus ordo est, ut si quis obseruet partitionẽ, primũ in dioceses, mox in prouincias, ceu maiora minoraq; mẽbra totius corporis: ad hæc Rectorũ tam ciuiliũ quam militariũ quosdã gradus: dignitates itẽ palatinas ac officia, tum minores apparitiones celsarũ potestatũ, suis quæq; locis apte disposita, res ipsæ satis declarent nomina sua, tametsi quædã non admodũ protrita, nec passim apud uetustiores obuia. Vnus Ammianus Marcellinus lucis aliquid potest his addere, & ipse recipere non parũ. Expectabamus & Beati Renani explicationẽ uocũ aliquot recentiorũ: sed dum cunctatur, fato cõcessit re infecta, nisi quod luculentã Illyrici descriptionẽ, hic adiectã, reliquit. Quia uero in hoc codice crebra fit mẽtio Ducũ atq; Comitũ, quę dignitates hodieq; proximè regiã sunt, libet quæ de harũ origine obseruauimus, cõpendio dicere. Vtcunq; rei Romanæ summa post quingentesimũ fermè annũ rursum ad unũ caput rediit, non cõtinuò tamẽ omnis antiquata est senatus autoritas. nam Cæsar Octauianus, princeps populi Romani appellari uoluit non rex, tribunitia potestate contentus, omissa dictatoria. nec à Tiberio, molesto licet principe, extorqueri sibi passi sunt patres cõscripti id quod Augustus reliquũ ipsis fecerat. Primus Caligula ex professo dominũ egit, ac ne diademate quidem abstinuit. quo cæso senatus iniurię memor, Cæsarũ gentẽ ac nomẽ decreuit tollere. & fecisset, ni coactus fuisset militũ Claudio fauentiũ uiolẽtiæ cedere. Secuti aliquanto post meliores principes habuerũt suũ honorẽ amplissimo ordini, et in primis Adrianus, qui quidẽ Adrianus tandẽ senatũ in aulã suã quodãmodo transtulit. nam receptis senatorũ optimatibus in amicorũ cohortẽ, quæ superiorũ imperatorũ tẽpore promiscue cõstare solebat ex equestri ordine ac senatorio, domesticũ quendam senatũ circa se habuit: qui quoniã is cõtinuatis penè delectaret peregrinationibus, comitatus Cæ-

ſaris dici cœptus eſt,& ipſi amici Comites. eorũ conſilijs atq; opera in bello ac pace uſus eſt.unde ſicut palatinas aliquot dignitates legimus,Comitẽ largitionũ,Comitẽ priuatarũ,& cæteros:ita rei militaris Comites uarios. Erãt iam tum apud Germaniæ quoq; reges,quorũ populi deinde inundauerunt in Occidẽtis prouincias,ſimiles domeſtici proceres, uirtute rerũq; uſu eximij,& ipſis regibus cõiuncti genere,quos ideo Regales Regulos'ue Romani iũ uocabãt,Grauiones dictos lingua patria.unde cõpoſitæ uoces,Landgrauij,Marcgrauij,Pfaltzgrauij,Burggrauij,quos latine licet Comites prouinciæ.limitis, palatij,arcis præſidijq; dicere. Sed apud Romanos primus diuus Cõſtãtinus Auguſtus,quo militaribus gratificaret̃,lege cautũ uoluit: ut qui agri,uillæ,oppida,Comitibus & Ducibus, atq; adeo Pręfectis quoque tribuniſq; emeritis aſsignabant̃ ad honeſtũ uictũ, & parochię tũ,quaſi dicas præbẽdæ,uocabant̃,ad hæredes trãſirẽt:atq; ita opes acceſſerũt dignitatibus. quẽ morẽ & Longobardi reges imitati ſunt, diuiſerũtq; in ducatus atq; comitatus totã ſibi ſubiectã Italiã.Sed priſci illi Comites dignitate Ducibus pares erant,poteſtate quidã maiores etiã.nam Comes Oriẽtis pręerat in bello paceq; Præſidibus amplarũ quindecim prouinciarũ. Erant & Comites rei militaris in aliquot prouincijs,qui militem curabãt,relicta iuriſdictione Præſidibus.idem in alijs prouincijs faciebant Duces,nomen olim in liberis ciuitatibus officij magis q̃ dignitatis aut poteſtatis. tunc enim poſt Imperatorẽ honorati erant in militia,Legati, Tribuni, Præfecti. Cæterum hæc NOTITIA, dum Romana res ſtaret,adſeruata penes Primiceriũ notariorũ,& tandẽ afflicto ac penè exciſo imperio,cũ cæteris ſpolijs in barbarorũ manus delata,nunc demũ ex ultimis Britannis antiquariorũ ſtudijs repetita,innoteſcit auſpicio felici tui nominis, æque clari ac gratioſi apud omnes quibus cordi ſunt bonæ literæ. Tu uero qui inſtauratorẽ priſtinæ amplitudinis imperij CAROLVM AVGVSTVM cõſeruas tueriſq; ope diuina uerius q̃ Apollinea, fruere hoc egregio ſpectaculo: quod ſubijcit oculis uniuerſumueterẽ ſtatũ Imperij, ſimulq; partes eius ſingulas,hoc eſt, Italiam almam & Oriẽtis Occidẽtiſq; prouincias,alias togatas,alias palliatas,nõnullas ut in mira amplitudine,cultu linguaq; ſemibarbaras: priſcas itẽ ac recentiores dignitates, ſiue ciuiles ſiue militares ſiue aulicas: Præfectos prętorio, Magiſtros militum,Proconſules,Conſulares,Præſides,Comites Duceſq;: & ſub ijs legiones peditum alaſq; equitum uel cataphractorũ uel ſagittariorum,eaſq; inſignitas proprijs armis uariegataſq;, ne cuius uirtus in obſcuro eſſet,quoq; magis caueretur ignominia:ad hæc auxiliares utriuſq; generis ex fœderatis mercenarijs'ue Barbaris,unà excubantes per ſuas ſtationes pro incolumitate publica. Fruere inquam, ſed non abſq; riualibus hac pulcherrima imagine,inuitante uiros fortes ad æmulationem maiorum,literatis uero uberiorem cognitionẽ rerum ſuppeditante: & meam fidem, quam tibi dudum obſtrinxeram, liberatam nunc exiſtima. Equidem cupiebã iam antè extare monumentum aliquod mutuæ noſtræ beneuolentiæ; uerũ tua humanitas hoc quod primum fors obtulit, æqui boniq; conſulet. Vale,& ſtudijs quæ exornas,fauere perge. Baſileæ, menſe Ianuario, anno à natali CHRISTI ſeruatoris M. D. LII.

ILLYRICI PROVINCIARVM VTRIQVE IMPERIO

CVM ROMANO TVM CONSTANTINOPOlitano feruientis, defcriptio.

BEATVS RHENANVS LECTORI S.

CVM Romani Imperij præter eam quæ Romæ erat ueterem unicamq; fedem, altera noua conftitueretur in Oriente apud Byzantium, quæ tum Conftantinopolis ab autore & amplificatore fuo Conftantino Aug. dici cœpit, atq; ex una Republica duæ Refpublicæ fieret, Occidētis una, altera Oriētis: id quod biceps aquila defignat (magno fanè errore eius quē tamen nominare nolo, qui Maximiliano Cæfari perfuadere conabatur ut bicipitis aquilæ fymbolum pictū fculptum'ue quafi monftrum aboleri per edictū ubiq; iuberet) accidit ut etiam magiftratus noui propter eam diuifionem crearentur ad peræquationem quandam ipfius iam gemini Imperij. Exempli gratia, In Occidente uir illuftris Præfectus Prætorio Italiæ in fua latifsima adminiftratione etiam fibi attributas habebat Illyrici prouincias fex (quod ego docēdi caufa Illyricum Occidentale uoco, quoniam ad Occidentis Imperium pertinebat) has uide licet: Dalmatias, Pannoniam primam, Pannoniam fecundam, Sauiam, Noricum mediterraneum, & Noricum ripenfe. Proximus erat cum Præfecto Vrbis Præfectus prætorio Galliarum amplifsimus magiftratus. Ad huius ergo ordinationis imitationem, ne quid Orientali Imperio ad fplendorem deeffet, præter Præfectum prætorio Orientis, & Præfectū Vrb. Conftantinopol. inftitutus eft quodammodo Præfecto Prætorio Galliarum refpondens Præfectus prætorio per Illyricum (ut & Magifter militum per Illyricum) cui fubiectæ funt duæ diœcefes Macedonia & Dacia, quarū quæuis in fuas prouincias rurfum fubdiuiditur, quemadmodum in hac charta licet intueri iuxta autoritatem eius uoluminis quod Notitias Orientis & Occidentis fcriptura picturaq; exprimit, hoc eft, nouas immutati Imperij formulas fub pofterioribus Imperatorib. quarū bonam partem DOMINVS NOSTER THEODERICVS, quem uulgus Veronenfem appellat, primus ex Germanis per facram pragmaticam fanctionem à Zenone Aug. in Imperij Occidentalis poffefsionem immiffus & factus atq; à fenatu populoq; Romano receptus Cæfar, fub fua ditione retinuit. Porrò non magis mirum uideri debet Illyricum uetus & Occidentale fub fe cōprehendiffe Pannonias atq; Noricum, quàm Illyricū Orientale ad Macedoniam, Theffaliam, Epirum, Achaiam, Cretam & Dardaniam ufq; fuiffe extētum. Sic collibuit Imperatoribus partientibus atq; ad certum ordinē prouincias redigentibus.

Præfectus urbis Conſtantinopolitanæ.	Præfectus Prætorio Orientis.	Præfectus Prætorio Illyrici.

Illyrici Oriẽtalis dioeceſes duæ, Macedonia & Dacia, quæ erant ſub diſpoſitione illuſtris Præfecti Prætorio per Illyricum.

- Macedoniæ erant Prouinciæ ſex.
  - ACHAIA habebat Proconſulem.
  - MACEDONIA habebat Conſularem.
  - THESSALIA habebat Præſidem.
  - CRETA habebat Conſularem.
  - EPIRVS uetus, habebat Præſidem.
  - EPIRVS noua & pars Macedoniæ Salutaris habebat Præſidem.
- Daciæ Prouinciæ quinque
  - DACIA mediterranea hab. Cõſularẽ.
  - DACIA ripenſis, habebat Præſidem & ducem limitaneum.
  - MOESIA prima & ſecunda, habebat Præſidem.
  - DARDANIA habebat Præſidem.
  - PRAEVALITANA & pars Macedoniæ habebat Præſidem.

Præfectus urbi Romanæ. Præfectus prætorio Italiæ. Præfectus prætorio Galliarum.

Illyrici Occidentalis prouinciç sex, uidelicet Dalmatiæ, Pannonia prima, Pannonia secunda & Sauia, Valeria, Noricum mediterraneũ, & Noricum Ripense, quæ erant sub dispositione illustris Præfecti prętorio Italiæ. Nam de his accipiendum cum legimus illum præter Italiam & Africam, etiam Illyricũ sub se habuisse. Proinde uoco Occidentale, respiciendo ad supremam illã administrationẽ ac sedem Præfecti prætorio Italiæ ad quẽ prouocabat.

Illyrici Occidentalis Prouinciæ sex, uidelicet:

- PANNONIA prima habebat Consularem.
- PANNONIA secunda.
- SAVIA siue Pannonia Ripariensis habebat Correctorem.
- VALERIA Ripensis habebat Ducem limitaneum.
- DALMATIAE habebant Præsidem.
- NORICVM mediterraneum.
- NORICVM Ripẽse, habebat Ducem limitaneum.

Huc pertinet quod Sextus Ruffus v.c. in compendio historiarũ ad Valentinianum Aug. de utroq; Illyrico intelligens Orientali & Occidentali, decem & septem Illyrici prouincias enumerat, ijs uerbis, Habet, inquit, Illyricum decem & septem prouincias, Noricorum duas, Pannoniorum duas, Valeriam, Sauiam, Dalmatiam, Mœsiam, Dacias duas, Et in ditione Macedoniæ sunt septem, Macedonia, Thessalia, Achaia, Epiri duæ, Prævalis, & Creta. Hæc ille. Cæterum nemo mirabitur Pannoniam siue Noricum Illyrico adscribi, qui cogitabit Illyriorum, qui & postea Dalmatæ dicti sunt, nobilitatem uetustatemq;. Nam ab interiori insigniorìq; populo etiam extremas ad Danubium uergentes nationes libuit antiquis Illyriorum uocabulo generatim complecti. Quam rationẽ secutus Iulius Cæsar scribit Rhenum flumen Sequanos, Mediomatricos, & Treuiros præterlabi, clarissimorum populorum fines tam latè extendens. Ergo prouinciæ istæ Illyrico accensebuntur propter primæuam originem, quam posteriori tempore gubernationis causa facta diuisio consecuta est. Nolo primi Illyricarum gentium conditoris Illyrij illius Polyphemi Galateæq; filij genus posteritatẽq; prolixius recensere, quod ab alijs fieri uideo. In primis meminerimus Diœceseis Episcopales Christianæ religionis multis certissimisq; indicijs Romanam antiquitatem nobis repræsentare. Notum autem est priusq; Vienna ac Noua ciuitas proprios episcopos impetrassent, quem antistitem agnouerint. Adeo omnia ad interiores nationes propter originem nobilitatẽq; referuntur. Quinetiam certum nobis testimonium diligentissimus Geographorum Strabo præbet cum libro septimo Illyricas prouincias Istro Alpibusq; contiguas esse dicit, Italiamq; inter & Germaniam sitas. Intelligit autem Germanorum nomine cum scribit Illyricorũ loca Italiam & alpes, Germanos & Dacos ac Getas attingere, Marcomannos præcipuè infra quos Quadi habitabant, utriq; trans Danubiũ, ubi adhuc est Marcomannorum campus, & Vngaria transdanubiana uersus Septentrionem in Quadorum regione. Subditq; Strabo descriptis Illyricis Alpibus quas à Vindelicis hoc est Bauaris montanis inchoare dicit, Reliquam, inquiens, plagam Pannonij obtinent, usq; ad Segesticam atq; Istrum ad Septentrionẽ atq; Orientem. Ad alias autem partes amplius etiam porriguntur. Et post multa addit sui temporis Imperatores Polam usq;, oppidi in Istria nomen est, terminos Italiæ extendisse. Quid ergo mirum si istas supra nominatas prouincias Illyrico propter originis & uetustatis nobilitatem, atq; Præfecturæ Prętorianæ Italiæ subiectas legimus? Etenim Prętorij Italici iurisdictio Pannoniam Secundam inter prouincias Occidentalis Imperij ultimam cõplectebatur cum Sauia atq; Valeria, ad cuius finem Oriẽtalis administrationis initium erat. Debet autem præter omnia ista, autoritas Imperatorum nobis pro lege esse. nec obstat quod huiusmodi siue diuisiones terrarũ siue coniunctiones apud autores uetustiores disertè non occurrunt. Multa nanq; excogitauit posteritas, dum prouincias plerasq; rursum per primæ & secundæ nomenclaturam distinguit. Id quod apud antiquissimos scriptores non reperias. Videre uero licet Illyrici uetustam amplitudinem ex eo quod Appianus

nus Græcus ſcriptor quicquid prouinciarum citra Alpes eſt, à Romanis Illyrico attribui ſcribit, etiã Rhetias ipſas, ut de inferioribus iſtis prouincijs, de quibus nobis diſputatio eſt, minus ſit mirandum. Atq; hinc multorũ autorum loca melius intelligentur, ut cum Auſonius canit: Illyricis regnator aquis tibi Nile ſecundus Danubius lætum profero fonte caput, nimirum propter Sauum ex Carnicis alpibus, & Drauũ è Noricis atq; alios fluuios prouinciarum inferiorum in Danubium exonerantes: Et cum Herodianus tradit, Illyricas gentes ſolas diſcrimen facere inter Italiam & Germaniam, ut de Ammiano Marcellino & alijs taceam: Item quod de Occidentali Illyrico accipiendum ſit, cum codicis Theodoſiani libro Nono Imppp. Grat. Valent. & Theod. A. A. A. ad Flauianum PF. Illyrici & Italiæ ſcribunt: ut de Orientali Illyrico, quoties ſimpliciter Illyricum nominãt ad Thalaſsium & ſimileis Præfectos prætorio paſsim ſcribentes. Cæterum nihil clarius totam rem indicat quàm antiquum illud uolumen quod Notitias cum Orientis tum Occidentis continet cuius ſupra meminimus, à quo diſſentire nephas, unde & præcedens deſcriptio deſumpta eſt, pauculis adiectis craſsiore, quod aiunt, muſa, quo uetuſtas illuſtraretur.

Vale Lector & felix eſto.

CLARISS. IVRECON. IOANNI PELORDAE SENATORI CONSERVATORIQ. BITVRIG. ANDREAS ALCIATVS S.

CVM primũ in hanc urbẽ ueni, optime conseruator, propiusq́ te cœpi cognoscere, nihil antiquius habui quàm ad amicitiã me tuam insinuare. Videbam enim ea te esse doctrina hominem, ijs moribus, ut mihi merito exoptandũ esset quàm proxime tecum iungi. Nec tu hac in re ullam moram fecisti, quin aduenientẽ ultro exciperes, summaq́ beneuolentia cõplectereris, in diesq́ alijs super alia beneficijs sic exornasti, ut paria tecum facere posse desperem. Quod unum supererat, ut amoris erga te mei monumentũ aliquod statuerem, nuper mihi præstita est occasio. Latebat inter scrinia mea hic libellus perpetuis ob frequẽtes næuos à me damnatus blattis, quem cum in manus accepissem existimaui operæprecium me facturũ si à situ tenebrisq́ redemptum perpurgarem, & tuo nomini dicatum ederem. Dubitaui (ut uerũ fatear) sæpius, & parum abfuit, quin supprimerem, quoniam non sat dignus uidebatur, qui doctorum oculos aures'ue morari posset. Scripserunt ante me huius argumenti libros cum pleriq́ ueteres, tum & recẽtiores non pauci, qui proculdubio luminibus nostris possunt obstruere. Verum cum rursus perpenderẽ ueteris eos Reipublicæ magistratus solum explicare, nihil momenti ad legalem nostram professionem conferre: ad hæc, aliud in præsentia mihi non esse, quo animum erga te meum testarer, mutaui sentẽtiam, & quos præiudicio quodam ferè damnaueram, absolui. Erunt qui debuisse hæc me omnia diffusius tractare existimabunt, & quid de his apud omnes autores annotaueram, hoc libello congerere: sed aliud mihi consilium fuit. Attigeram pleraq́ cum tres Iustiniani Codicis libros adolescens adhuc castigaui (erantq́ qui iure amicitiæ qua τὰ τῶν κοινὰ φίλων in alios suos eiusdem argumenti libros redegerant) attigeram in Dispunctionibus, in libello De singulari certamine, alijsq́ in locis, quæ suo loco moueri non nisi incõmode poterant. Verum nec eorum sententiam unquam probaui, qui omnia quæ ab alijs ubi ubi dicta sunt, eodem loco collecta parataq́ habere uolunt, uerbososq́ hac ratione cõmentarios fieri nihil curant: cui sententiæ nostræ si & tu calculum adieceris, non erit quod mei huius consilij me pœniteat. Vale.

ANDREAE ALCIATI IVRISCONSVLTI, DE MAGISTRATIBVS, CIVILIBVSQVE ET MILITARIbus officijs

CVM multa sint in Iure nostro non satis hactenus intellecta, tum is maxime tractatus expositione indiget, qui ad eos magistratus pertinet, quorum in primo Digestorũ libro mentio habetur. Quamuis enim ab interpretibus multa afferantur, ad Imperatorum potestatem, & Proconsulum, Præsidum, Procuratorum Cæsaris, Iuridici Alexandriæ, officium spectantia, non tamen rem omnem ita explicant, ut studiosis satisfacere possint. Nam cum ea munera antiquis Iurisconsultis cognitissima essent, non existimauerunt operæpretium se facturos, si longo sermone in eorum explanatione cõmorarentur. At in pręsentia propter Latinarum literarum diutinam calamitatem, cum ex Iurisconsultis plena cognitio haberi nequeat, uix quicq; superest unde in certiorem semitam deducamur, nisi recentiorũ coniecturas, &, ut ipsi uocant, diuinationes, pro exploratis rebus recipere uelimus. Itaq; ut huic quoq; parti pro uirili opem feramus, quę ad hunc tractatum pertinentia ex antiquis autoribus collegi, in medium proferre, & cum studiosis cõmunicare cõstitui. SCIENDVM igitur Rom. Imperij originem à Romulo Regibusq; cœpisse: ab his latæ sunt leges, quas Regias uocant. Is Romulus ex antiquioribus ciuitatis centũ Patres elegit, qui ordo Senatorius dictus est: ad hunc decernendi ius pertinebat, quæ ex toto Regno ad eum deferrent̃. Sed & sacra facere, ius dicere, magistratũ gerere, soli patricij poterant. Quoties uero uel leges sciscendæ, uel magistratus creandi, uel bella decernẽda erant, tum Populus Rom. ipse cõsulebatur, ad eũq; huiusmodi negotiorũ ius pertinebat. Idq; Dionysius Halicarnasseus diffuse explicat. Exactis deinde Regibus, Plebis potestas multũ aucta est, cũ secessione facta, à Senatoribus extorsisset, ut ex corpore suo Magistratus crearẽtur, qui Tribuni plebis dicti sunt. Sacrosancti hi erant, summæq; autoritatis, ut qui Senatuscõsultis intercedere possent. Et quãuis à principio latæ ab his leges, quas plebiscita uocãt, Patricios nõ obligarẽt: tamẽ lege Hortẽsia cõstitutũ deinde est, ut eo Iure quod Plebs statuisset, oẽs Quirites tenerent̃. Sic acerrimũ telũ Plebi aduersus nobilitatẽ datũ est. Fuit & de eo cõtrouersum; q; maiores Magistratus ex Plebe creari Patricij prohibebãt, donec et hoc obtentũ fuit, ut alter Cõsul Plebeius esset. Cœpere deinde C. Sempronij rogationibus iudicia cognoscere. Is enim equestrẽ ordinem in eorũ possesione locauit, unde turbulentę seditiones ortæ. Cõstatq; C. Mariũ, & L. Syllã, qui ea Senatui demũ reddidit, uel hac de re præcipue cõtendisse, unde & bellorũ ciuiliũ maxima incendia orta sunt. Cũ dein pro Senatu Pompeius arma sumeret, Marianasq; partes, quæ Plebẽ tuebantur, Cæsar sequeretur: oppressaq; per eum, & dein Triumuiros Republica,

cum

cum in C. Octauium Cæsarem omnia cessissent, nouum ipse regimen induxit. Nec enim Regem se, aut Romulum, quod odiosus superbusq; is titulus esset, appellari est passus: sed Romano ueteriq; nomine Imperator & Augustus dici uoluit. sumpsitq; censuram & Tribunitiæ potestatis ius, & Max. Pontificem se inscripsit, Patrisq; patriæ titulum à Senatu Populoq; Romano accepit. SANE eius nominum rationem sic Dion exequitur, ut qui Imperatores appellati sunt, delectum facere, milites conscribere, pecunias colligere, hostibus bellum indicere possint. Iidem & pacem sanciendi, summum supplicium etiam de Senatoribus sumendi, ius habeant. solitos fuisse priscos Duces sic appellari, Tacitus libro tertio autor est. Illi enim re bene gesta gaudio & impetu uictoris exercitus ea salutatione conclamabantur: erantq; plures simul Imperatores, nec super cæterorum æqualitatem: concessum ad eam similitudinem id uocabulum est quibusdam & ab Augusto & à Tiberio alijsq; successoribus. Censores autem uitam moresq; nostros examinant, & de eis inquirunt, census rationem ducunt, professionem curant, & pro meritis hos de albo eximunt, illos deligunt: quod & diffusius in Valeriani uita apud Trebellium traditur. Ad Pontifices uero Max. Sacerdotiorum conferendorum ius pertinet, sacris enim omnibus auspicijsq; illi præsunt. Tribunitiæ ius potestatis eam ob causam sumpsit, quod sacrosancta ea dignitas neminiq; uiolabilis esset. Nam & si in re leuissima solo sermone, nedum facto, Tribuni maiestatem quisquam contempsisset, tanquã abominabilis & sacer indicta causa ad mortem adigebatur. Et has quidem dignitates Octauius accepit, in successoresq; suos transmisit, quo potentius illustriusq; Imperatorium nomen faceret. Concessum pręterea & illud fuit, quod ante eum antiquorum nemini, ut legibus solutus esset. Significat hoc (inquit Dion) ab omni legum necessitate liberum, nulliq; iuri scripto obnoxium: ut qui absq; ulla disquisitione omnem Regum potestatem haberet, quamuis nomine abstineret. Patris uero Patriæ cognomentum apud antiquos, obseruationis cuiusdam paternæ significatio erat, quod hoc nomine illustrati Principes, omnes quoscũq; sibi subessent, ceu filios amarent, illiq; eos uicissim tanquã patres uererentur. Quamuis Imperatoribus alia quoq; nominis ratio reddi posset: nimirum quod hi in nos eam potestatem exerceant, quam antiquitus parentes in filios habuerunt, hoc est uitæ & necis. Cogitauit etiam plerunq; Augustus de reddenda Republica. Cumq; in Senatu sententiam suam exposuisset, rationarium Imperij tanquam illud restituturus Consulibus tradidit. Sed Senatoribus siue per simulationem, siue metu, uel etiam ex composito reclamantibus, uariasq; rationes afferẽtibus, cur Reipublicæ Monarchia pręstaret, in Principatu perseuerauit, Deos hominesq; testatus intra decẽnium se omnẽ administrationẽ depositurũ. Sed cum ea tempora lapsa essent, rursusq; eiurare uelle Imperium simularet, Senatus alios decẽ annos, quibus in eodẽ magistratu esset, decreuit: atq; iterũ alijs decẽ annis, quibus ipse dein extinctus est, prorogauit. Quãobrẽ inde obseruatũ est, ut eius successores, quãuis donec uixerint perpetuã administrationẽ recipiãt, tamẽ singulis decẽ annis celeberrimos ludos faciãt: tanq; principatum

cipatum renouent. Ea festa decenalia, uicenalia, tricenaliaq́ꝫ appellata sunt. Arelate Constantium tricenalia celebrasse, theatralesq́ꝫ & Circenses ludos ambitioso apparatu edidisse, autor est Amianus. Vouebantur autem hi ludi in proximos decem annos. Quapropter in antiquis nomismatis plerunq́ꝫ huiusmodi inscriptio cernitur: VOT. X. VOT. XX. hoc est uotis decenalibus, uicenalibusq́ꝫ. Trebellius quoqꝫ in uita Gallieni: Conuocatis (inquit) patribus decenalia celebrauit, nouo genere ludorũ, noua specie pomparũ, exquisito genere uoluptatũ. Nazarius in Panegyrico: In destinatis, inquit, decennijs iam uota properantia, & spes uolucres constituerunt. Sed & Mamertinus: Reseruo orationẽ quam quinquennio exacto decenalibus tuis dicam. Extat Romę in Lateranensi Basilica Senatuscõsultum æreis inscriptum notis, quo potestas Vespasiano Imperatori data cognosci potest. Licere enim illi fœdus quibus cum uolet sancire, Senatũ habere, remittere, Senatusconsultum per relationẽ, discessionemq́ꝫ facere. Si eius iussu uel mandato eo'ue præsente senatus haberetur, perinde seruari, ac si ex lege Senatus conuocatus esset. Si quos Magistratus Senatui P. Q. R. cõmendasset suffragationéue sua adiuuisset, eorum comitijs etiam extra ordinem rationem habendam. Fines pomerij cum è Republica cẽsebitur, proferre ei licere. Quicquid ex usu Reipublicæ, diuinarum, humanarum, publicarum, priuatarũq́ꝫ rerum esse existimabit, ei agere facere ius potestatemq́ꝫ esse. Quibus legibus Plebiśq́ꝫ scitis scriptum esset, ne Augustus Cæsar teneretur, eisdem & eum solutum esse. Acta, gesta, decreta ab eo, etiam ante illud Senatuscõsultũ, perinde rata haberi, ac si Populi Plebisq́ꝫ iussu acta essent: si eius cõcessionis causa aliquid aduersus leges factũ esset, fraudi nemini esse, neqꝫ quicq́ꝫ ob eam rem Populo dari debere, nec cui de ea re actionem iudicationẽq́ꝫ dandam. Quæ tam ampla autoritas Vespasiano pręstita, uidetur mihi formula esse eius potestatis quam sibi Imperatores attribuebant. Scribunt Iureconsulti, lege Regia, quæ de Imperio Augusti lata est, Populũ Rom. omne suum imperium & potestatem concessisse. Icirco autem legem eam Regiam appellari arbitror, quod Romuli constitutione ad Populum ius Regis creandi perineret. Vnde à Tarquinijs Seruio Tullo obijciebatur (ut T. Liuius inquit) quo'd iniussu Populi Regnũ inuasisset. Cum ergo Augustus à Populo Rom. Imperator creatus est, uidet Regiæ legis obseruatio in usum reuocata, quãuis Regiã plane potestatẽ ille nunqꝫ usurpauit, sed sua Populo, sua Senatui munia obire permisit. Comitia enim Magistratuũ tum quoqꝫ celebrabant, conueniebãtq́ꝫ Tribus omnes, candidatosq́ꝫ Populi arbitrio deligi ille sinebat, si modo eos approbasset: nec enim quicq́ꝫ ab his fieri permittebat, quod pręter animi sui sententiam esset: curabatq́ꝫ id maxime, ne indigni, aut quibus ius capessendi honoris non erat, per ambitum legibus eriperẽtur. Quod & à Tiberio aliquoties obseruatum, donec id iuris penitus sibi uendicauit, tradiditq́ꝫ successoribus, ut necessario in urbe Roma Lex Iulia de ambitu cessauerit. Senatoribus quoqꝫ Augustus non parũ detulit, ex his enim XV. sortiri iussit, qui sibi sex mensibus in cõsilio essent: plerunqꝫ & ipse sententiã in Senatu dicere, unà cum amplissimo ordine decernere. Ad hæc, iudicia Senatui permisit, cuius iuris causa antea toties armis certatũ fuerat: sicq́ꝫ publica negotia

negotia & priuatorum maxima tractabantur. Omnium præterea Prouinciarum quæ sub Imperio Rom. erant, formulam ita diuisit, ut aliæ Proconsulares, aliæ Prætoriæ, aliæ Præsidales essent. Procõsulares Senatui, Prætorias Populo demandandas tradidit. In Præsidales ipse Legatum suum, qui nunc Præses, nunc Legatus Cæsaris eam ob causam dicebatur, mittebat. Deinde factũ est, ut etiam Prætoriæ in Senatu per sortes decernerentur: nimirum sublatis ab Imperatoribus comitijs, qui conuentum Populi formidolosum existimabant. Scribit Strabo libro ultimo, omnes Prouincias, alias Cæsari, alias Populo attributas: ex his quæ ad Populũ pertinebant, Proconsulares & Prætorias cõstitutas, quod uidelicet uiri cõsulares, uel prætorij ad eas regendas mittebantur. Erant autem huiusmodi Prouinciæ imbelles, & quæ militari præsidio non indigebant, neq; proximos Barbaros habebant. Quæ enim ualidiores, & legionũ ope indigentes, sibi cõseruauit: eo uidelicet prætextu, quod Populo pacatiora quæq; & pulchriora cõcederet, ipse difficiliora, periculisq; & laboribus exposita retineret. Sed re uera (si Dioni credimus) ut in manu sua res omnis militaris esset, Senatus autem Populusq; inermis Rempublicã repetere non auderet. Procõsulares Prouincias fuisse Libyam & Asiam citra Taurum, Strabo autor est. Prætorias uero, in Hispanijs Bæticam, in Gallijs Narbonensem, tum Sardiniam cum Corsica, Siciliam, Illyricum quà in Macedoniam uergit, Cretam, Cyrenaicam, Cyprum, Bithyniam cum Ponto. Cõmutabant tamen plerũq; arbitratu Principis. Hinc Lampridius in Alexãdri uita, Prouinciarũ alias Prætorias, Præsidales plurimas fecit, Procõsulares ex Senatus uolũtate ordinauit. Suetonius in Claudio: Prouincias Achaiam & Macedoniã, quas Tiberius ad curam suã transtulerat, Senatui reddidit. Scribit Rufus in eo quẽ edidit libello De Rom. Imperij accessione, omni ex Aphrica sex prouincias esse factas, quarũ Carthago, Numidia, Cyrenensis, Consulares erant: Tripolis & Mauritaniæ duæ, Sityphensis & Cæsariensis, Præsidales. Pari quoq; numero diuisas Hispanias, in quibus Bætica & Lusitania Consulares: Tarraconensis, Carthaginensis, Gallitia, Insularis, quæ & trans fretum, Præsidales. Sed & quandoq; Imperator Legatos suos seu Præsides in aliquam Prouinciã missos cõsulari potestate ornabat, ut uidelicet eius essent autoritatis cuius Pròconsules. Sic C. Plinius Cæcilius Præses Prouinciæ Ponti consulari potestate fuit, ut in antiquis marmoribus annotasse me memini. Maior autem Proconsulum dignitas quàm Legatorũ ideo erat, quia non nisi Senatores Consularesq; uiri Prouincias sortiebantur: cum ex Equestri ordine etiam Præsides eligi possent. Sanè Proconsulũ magistratus annuus, Præsidum certus finis non erat, sed in officio perseuerabant, donec successor à Cæsare mittebatur. Idq; in Augusti uita etiam Tranquillus attestatur. Ius autem milites decimandi, ciuicaq; corona donandi Proconsulibus fuisse Tacitus libro tertio ostẽdit. Idem 15. autor est, Qui Senatores filijs carerent, Prouincias Præturasq; inter Patres sortiri non potuisse. Senatusq; consulto cautum, ne fictæ adoptiones ulla in parte publici muneris orbis prodessent. Grauiorem autem Prouincijs Proconsularem fuisse administrationem quàm Præsidum, idem ostendit: dum libro primo tradit, Achaiam & Macedoniam onera

onera deprecantes, Procõsulari imperio ad pręsens leuatas, Cæsariq́ tradi- tas esse. Cuius rei eam rationẽ suspicor, quod Procõsulariũ Prouinciarũ ue- ctigalia & tributa publica Pop. Rom. erãt, & ad ærariũ pertinebãt, neq́ ea diminuẽdi Procõsuli ius esset. Quæ uero Præsidibus in prouincijs collige- bantur, ad Principem eiusq́ fiscum spectabant, iusq́ illi remittẽdi erat. Hoc enim differt ærarium à fisco, quod illud publicũ, hoc est Populi Romani: fi- scus Principis est. Quod apertissime C. Plinius in Panegyrico ad Traianũ Cæsarem ostendit: At fortasse non eadem seueritate fiscum qua æráriũ co- hibes? imò tanto maiore, quãto plus tibi licere de tuo quàm de publico cre- dis. Hinc est quod maxime in Procõsularibus Prouincijs Procuratores Cæ saris erant. Qui ea procurabant quæ ad Cæsarem ipsum seu Fiscum pertine rent, his uaria potestas attributa à Principibus fuit. Tiberius ius in seruitia familiaresq́ pecunias solum dedit, adeo ut Lucillium Capitonem procura- torem in Asia suum à Senatu damnari permiserit, quòd pręscripta mandata excessisset, uimq́ Prætorum usurpasset. Amplius Claudius Cæsar conces- sit, effecitq́ ut Senatuscõsulto caueretur, parem uim rerũ habendam à Pro- curatoribus suis iudicatarũ, ac si ipse statuisset. Hinc maximam sibi uim Cu- manus & Felix, eius in Iudæa Procuratores usurparunt, de qua merito Io- sippus cõqueritur. Illud cõstat, sub Traiano aduersus inuitos iurisdictionẽ nullam Procuratoribus fuisse, ut disceptantibus liberum esset eos nõ elige- re: adhiberi tamen in cõsilium à Præsidibus debere, cum de causa fiscali agi- tur, idem Imperator Cęcilio Plinio rescripsit. At hodie dubiũ non est, quo- ties inter fiscum & priuatũ quęstio uertitur, eos adeundos esse. Scribit Lam pridius, Alexandrũ Imperatorẽ eos sæpius mutare solitũ fuisse, ne annum excederent, etiam si boni essent, sibi inuisos affirmasse, tanq́ necessariũ ma- lum. Hosce Procuratores Cæsaris, & Procuratores fisci eosdẽ fuisse non am bigo, qui & alio nomine Rationales, & Procuratores patrimonij appellan- tur: Idq́ in Cõmodo Lampridius, & in Maximini uita Capitolinus osten- dunt. Sed & in Pio, Procuratores, inquit, suos & modeste suscipere tributa iussit, & excedẽtes modũ, rationẽ factorũ suorũ reddere præcepit: nec unq́ lætatus est lucro quo Prouincialis opprimeretur. Procurator uero priuatæ ra tionis, cuius quadã Alexãdri cõstitutione mentio est, ut nõ multũ à cæteris Rationalib. differebat, ita præcipuũ Aegyptij magistratus nomẽ erat. De- uicto enim apud Actiũ Antonio, extinctaq́ Cleopatra, in formã Prouincię C. Octauius Cæsar Aegyptũ redegit. Et quoniã seditiosissimi naturaliter e- rant Aegyptij, opportunaq́ tellus alendo bello, noluit eam per Senatores administrari, ne popularibus studijs ducti facile ad Imperiũ aspirarent, idq́ & Dion tradidit. Corn. Tacitus lib. 2. Augustus, inquit, inter alia domina- tionis arcana uetitis, nisi permissu, ingredi Senatorib. aut Equitibus Roma nis illustribus, seposuit Aegyptũ, ne fame urgeret Italiã, quisquis eã Prouin ciã claustraq́ terræ ac maris, quãuis leui præsidio, aduersum ingẽtes exerci tus pręsedisset. Sed & in 12. D. Augustus apud Equestres qui Aegypto prę sideret, lege agi, decretaq́ eorũ perinde haberi iusserat ac si magistratus Ro mani constituissent. Vopiscus scribit, Aurelianũ Imp. Saturnino mandasse

ne Aegy-

ne Aegyptum uideret. Quod præceptũ cum ille ſpreuiſſet, leuiſsima gens,
rerumq́ꝫ nouarũ auida, eum Imperatorẽ ſalutauit, quæ necis eius cauſa fuit.
Strabo autor eſt, deuicta Cleopatra in certam adminiſtrationẽ Aegyptum
redactam, expurgatãq́ꝫ à Romanis, & ad eam mitti ſolitos moderatione &
prudẽtia inſignes uiros ſub Præfecti titulo. is eſt præfectus Auguſtalis, qui
uicẽ regis obtinet. Eſt & δικαιοδότης, id eſt Iuridicus, in cuius poteſtate ma-
xima eſt iudiciorum pars. Eſt & qui ἴδιος λόγος, quem ego Procuratorem
priuatæ rationis interpretor. Ad quem indagatio bonorum uacantiũ per-
tinet, earumq́ꝫ rerum quæ Cæſari debentur. Horum comites ſunt Cæſaris
Liberti & Actores, quorũ fidei maiora minoraq́ꝫ iudicia creduntur. Ex Pa-
trijs autem magiſtratibus apud eos eſt ἐξηγητὴς, quaſi Quæſtorẽ dicas, qui
purpuram geſtat, alijsq́ꝫ municipalibus honoribus eſt inſignis, omniumq́ꝫ
curam habet, quæ ciuitati utilia ſunt. Eſt & ὑπομνηματογράφος, id eſt Com-
mentarienſis, ſeu Scriba. Tum ἀρχιδικαστὴς, Iudicialem Præfectum recte ap-
pellaueris. τέταρτος δὲ ὁ νυκτερινὸς στρατηγὸς, id eſt, Nocturnus Prætor. Sa-
nè Hypomnematographi quoq́ꝫ mẽtio eſt Theodoſii & Valentiniani Cõ-
ſtitutione quadam. Ea enim ſancitum eſt, quoties Hypomnematographus
aliquos qui munera ſubeant nominat, ſi ſponte illi acciti ſunt, Præfecti Au-
guſtalis conſenſum non eſſe expectandum, ſed protinus functionem exe-
quendam. Quam conſtitutionẽ ex doctoribus noſtris nemo hactenus mihi
uidetur percepiſſe. Cæterũ erant etiam Procuratores Cæſaris, non in uni-
uerſum alicui Prouinciæ dati, ſed particulariter alicui negotio: quod ex anti
qua inſcriptione coniectari pronum eſt, quæ Corinthi in hæc uerba adhuc
legitur: Theoprepon Aug. lib. Proc. Domini N. Aur. Seueri Alexandri Pij
Fel. Aug. Prouinciæ Achaiæ & Epiri & Theſſaliæ, Rationalem purpura-
rum, Proc. ab ephemeride, Proc. à mandatis, Proc. à prꝗd. Gallican. Procur.
ſaltus Domitiani, Tricliniarcham, Præpoſitum à Fiblis, Præpoſitum à chri
ſtallinis, hominem incõparabilem. Tixander Aug. lib. officialis. Et hi qui-
dem ſunt magiſtratus, qui ab Auguſto conſtituti, diu perſeuerauerunt, &
tempore quo Iuriſconſulti noſtri florebant, maxime uiguerunt. Nam poſte
riores deinde Imperatores, quorum princeps Conſtantinus, qui Romano-
rum Coloniam Byzantiũ trãſtulit, aliam ipſi formam cõmenti ſunt: Tumq́ꝫ
cœperunt alij Patritij eſſe, quàm prius erant, aliaq́ꝫ Præfectorũ prętorio iu
riſdictio. Hinc Magiſtri militum, Magiſtri officiorum, Comites ſacrarum
largitionum, Comites rei priuatæ, Comites ſacri Palatij, Comites ſacri pa-
trimonij. Quorum officia quamuis in conſtitutionibus explicata legantur,
ut tamen clarius percipiantur, aliqua adhuc diſſerere ab re non erit. Cõſtan
tinus igitur Romanorum ciuium Coloniam cum Byzantium tranſtuliſſet,
ſedem quoq́ꝫ eam urbem Orientalis imperij eſſe uoluit, Prouinciasq́ꝫ certis
limitibus deſignauit, quibus ſuos Magiſtratus dedit, Militiamq́ꝫ or-
dinauit: cuius rei formulam à ſucceſſoribus quoq́ꝫ obſer-
uatam, ex antiquo, eodemq́ꝫ innominato autore
referemus: Is in hunc modum, ut ſequi-
tur, ſcriptum reliquit.

VRBS QVAE ALIQVANDO DESOLATA, NVNC GLORIOSIOR, PIISSIMO IMPERIO RESTAVRATA.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Deſcriptio urbis Romæ.

Regio I

PORTA CAPENA, cõtinet ædẽ Honoris & Virtutis, Camenas, & Lacum Promethei. Balneũ Torquati, & Veſpaſiani. Thermas Seuerianas & Commodianas. Aream Apollinis, & Spei, & Galli: Vicum uitriarium. Aream panariã. Mutatorium Cęſaris. Balneum Bolani & Mamertini. Arcã Carſuræ. Balneũ Abaſcanti, & Antiochiani. Ædem Martis, & Mineruæ, & Tempeſtatis. Flumen Almonis. Arcum diui Veri Parhici, & D. Traiani, & Druſi. Vici. x. Ædiculæ. x. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores II. Inſulæ triamilia. CCL. Horrea. XIII. Balnea LXXXVI. Lacus LXXXIIII. Piſtrina XX. Continet pedes duodecim milia. CCXIX.

Regio II

CAELIMONTIVM, cõtinet Templũ Claudij. Macellum magnũ. Luparios. Antrum Cyclopis. Cohortes uigilum. Caſtra peregrina. Caput Africæ. Arborẽ ſanctã. Domũ Philippi & Vectilianam. Ludum matutinũ & Gallicũ. Spoliarium. Samarium. Armamentariũ. Micã aureã. Vici VII. Ædiculæ VII. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores duo. Inſulæ tria milia DC. Domus CXXIIII. Horrea XIIII. Balnea LXXXII. Lacus LXII. Piſtrina XII. Continet pedes duodecim milia. CC.

Regio III

ISIS & SERAPIS, cõtinet Monetã. Amphitheatrũ, quod capit loca octoginta ſeptem milia. Ludum matutinum & Dacicũ. Domum Brytti. Præſentiſſimũ choragiũ. Lacum paſtoris. Scholam Quæſtorum & Capulatorũ. Thermas Traianas, & Titianas. Porticum Liuij. Caſtra Miſenatium. Vici XII. Ædiculæ XII. Magiſtri XLIX. Curatores duo. Inſulæ duo milia ſeptingentæ quinquaginta ſeptem. Domus ſexaginta. Horrea XIIII. Balnea octoginta. Lacus LXV. Piſtrina XVI. Continet pedes duodecim milia trecentos quinquaginta.

Regio IIII

TEMPLVM PACIS, cõtinet Porticũ abſidatã. Aream Vulcani. Aureũ bucinũ. Apollinẽ Sandaliariũ. Telluris templũ. Horrea chartaria. Tigillum ſororiũ. Coloſſum altum pedes centũ duos ſemis. Habet in capite radia numero ſeptem, ſingula pedum uiginti duorum ſemis. Metam ſudantẽ. Templũ Romę & Veneris. Ædẽ Iouis Statoris. Viam ſacram. Baſilicam Conſtantinianã. Templum Fauſtinæ. Baſilicam Pauli. Forum tranſitoriũ. Suburrã. Balneũ Daphnidis. Vici octo. Ædiculæ octo. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores duo. Inſulæ II. milia, ſeptingentæ quinquaginta ſeptem. Domus octoginta octo. Horrea

dcccm

decem & octo. Balnea LXXV. Lacus LXXVIII. Pistrina XII. Continet pedes tredecim milia.

Regio V

Esqviliae, Cōtinet Lacum Orphei. Macellum Liuiani. Nympheum D. Alexādri. Cohortes duas uigilum. Herculē Syllanū. Ortos Pallantianos. Amphitheatrum castrense. Campum uiminalē sub aggere. Mineruā medicā. Isidem patriciā. Vici XV. Ædiculæ XV. Vicomagistri quadraginta octo. Curatores duo. Insulæ tria milia octingētæ quinquaginta. Domus CLXXX. Horrea XXIII. Balnea LXXV. Lacus LXXIIII. Pistrina XV. Continet pedes quindecim milia. DC.

Regio VI

Alta semita, continet Templum Salutis & Serapis. Templum Floræ. Capitolium antiquum. Statuā Mamurij plumbeam. Ædem Quirini. Malum punicū. Ortos Salustianos. Gentē flauiā. Thermas Diocletianas, & Constantianas. X Tabernas. Gallinas albas. Areā Candidi. Cohortes III uigilum. Vici XVII. Ædiculæ XVII. Vicomagistri XVIII. Curatores duo. Insulæ tria milia quadringentæ tres. Domus centum quadragintasex. Horrea XVII. Balnea LXXV. Lacus LXXIII. Pistrina XVI. Continet pedes quindecim milia. DCC.

Regio VII

Via lata, continet Lacum Ganymedis. Cohortes VII uigilū, Arcum nouum. Nympheum Iouis, Ædiculā Caprariā. Campū Agrippæ. Templum Solis & Castra. Porticū Gypsiani & Constantini. Templa duo noua, Spei & Fortunæ, Equum Tiridatis regis Armeniorum. Forū suarium. Ortos Largianos. Mansuetas. Lapidē pertusum. Vici XV. Ædiculæ XV. Vicomagistri XLVIII. Curatores duo, Insulæ tria milia octingentæ quinque. Domus CXX. Horrea XXV. Balnea LXXV. Laci LXXVI. Pistrina XV. Continet pedes XV milia septingentos.

Regio VIII

Forvm romanvm et magnvm, continet Rostra. Genium populi Romani aureum, & Equum Constantini. Senatulū. Atrium Mineruæ. Forū Cæsaris, Augusti, Neruæ Traiani. Templum D. Traiani, & Columnā Cochlidem altam pedes CXXVIII semis. Gradus intus habet CLXXXV. Fenestras XLV. Cohortes VI uigilū, Basilicā argentariā. Templum Concordiæ. Vmbilicum Romæ. Templū Saturni & Vespasiani. Capitolium. Miliariū aureum Iuliæ. Templum Castorum, Vestæ. Horrea Germaniciana & Agrippina. Aquā cernentē quatuor Scauros sub æde. Atrium Caci. Vicum iugarium unguentarium. Græcostasim. Porticum margaritariā. Elephantū herbarium. Vici trigintaquatuor. Ædiculæ XXIX. Vicomagistri XLVIII. Curatores duo. Insulæ tria milia octingentæ octoginta. Domos CXXX. Horrea XVIII. Balnea LXXXIII.

Laci cxx. Piſtrina xx. Continet pedes tredecim milia LXVII.

Regio IX

CIRCVS FLAMINIVS, cōtinet Stabula numero IIII factionum. Ædem Herculis. Porticum Philippi. Minutias II. ueterem & frumentariã. Cryptam Balbi. Theatra quatuor, in primis Balbi quod capit loca triginta milia LXXXV. Campum Martiũ. Trigarium. Ciconias nixas. Pantheum. Baſilicã Matidij, & Martiani. Templũ D. Antonini, & columnam Cochlidem, altam pedes CLXXV ſemis. gradus intus habet CCIII. feneſtras LVI. Hadrianiũ. Thermas Alexandrinas, & Agrippinas. Porticum Argonautarũ, & Meleagri. Iſeum & Serapeũ. Inſulã Feliculæ. Vici XXXV. Ædiculæ XXXV. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores II. Inſulæ duomilia ſeptingentæ LXXIIII. Domus CXL. Horrea XXII. Balnea LXIII. Lacus LXIII. Piſtrina XX. Continet pedes triginta duo milia D.

Regio X

PALATIVM, cōtinet Caſam Romuli. Ædẽ Matris deûm, & Apollinis Rhamnuſij. Pentapylũ. Domũ Auguſtanã & Tiberianam. Ædem Iouis Victoris. Domum Dionis. Curiã ueterẽ. Fortunam reſpicientẽ. Septizonium D. Seueri. Victoriam Germanicianam. Lupercal. Vici XX. Ædiculæ XX. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores duo. Inſulæ duo milia DCXLIII. Domus LXXXVIII. Horrea XLVIII. Balnea XIIII. Laci LXXXIX. Piſtrina XX. Continet pedes XI. milia ſexcentos.

Regio XI

CIRCVS MAXIMVS, qui capit loca quadringẽta octoginta quinque milia, continet XII. portas. Templũ Mercurij. Ædem Ditis patris. Cererem. Portam trigeminã. Apollinem cœliſpicem. Herculem Oliuarium. Velabrum. Arcũ D. Conſtantini. Vici XVIII. Ædiculæ XIX. Vicomagiſtri XIX. Curatores duo. Inſulæ duo milia ſexcentæ. Domus LXXXIX. Horrea XVI. Balnea XV. Laci XX. Piſtrina XV. Cõtinet pedes undecim milia quingentos.

Regio XII

PISCINA PVBLICA, cōtinet Areã radicariam. Viam nouã. Fortunam mammoſam. Iſidem Athenodoriã. Ædem Bonæ deæ ſub ſaxanæ. Signũ delphini. Thermas Antoninianas. Septem domos Parthorum. Campum lanatarium. Domum Chilonis. Cohortes IIII uigilum. Domum Cornificij. Priuatum Hadriani. Vici XIII. Ædiculæ. XVII. Vicomagiſtri XLVIII. Curatores duo. Inſulæ duo milia, quadringentæ octoginta ſeptem. Domus CXIIII. Horrea XVII. Balnea LXIII. Laci LXXXI. Piſtrina XX. Continet pedes duodecim milia.

Regio

BIBLIOTECA N. ROMA VITTORIO EMANUELE

Regio XIII

AVENTINVS, continet Templum Dianæ & Mineruæ. Nymphęa tria. Thermas Varianas & Decianas. Doliolum. Mappã aureã. Platanones. Horrea Galbæ. Porticũ fabariã. Scholã Cassij. Forũ pistoriũ. Vici XVII. Ædiculę XVII. Vicomagistri XLVIII Curatores duo. Insulæ duo milia quadringentæ octoginta septẽ. Domus CXXX. Horrea XXV. Balnea LXIIII. Lacus LXXXVIII. Pistrina XX. Continet pedes ducenta nouem milia.

Regio XIIII

TRANSTYBERINA, cõtinet Gaianũ. Vaticanum. Frygianũ. Naumachias V. Ortos Domitios. Balneũ Ampelidis & Prisci, & Dianæ molinas. Ianiculũ. Statuã Valerianã. Cohortes septem uigilũ. Caput Gorgonis. Fortis fortunę templũ, Areã Septimianã. Herculẽ cubantem. Campũ Brytianũ & Codetanum. Ortos Getæ. Castra lecticariorum. Vici LXXVIII. Ædiculæ LXXVIII. Vicomagistri XLVIII. Curatores tres. Insulæ quatuor milia quadringẽtæ quinq;. Domus CL. Horrea XXII. Balnea LXXXVI. Lacus CLXXX. Pistrina XXIII. Continet pedes triginta tria milia. quadringentos octoginta octo.

Bibliothecæ XXIX

Ex ijs præcipuæ duæ, Palatina & Vlpia.

Obelisci V

IN Circo maximo unus, altus pedes LXXXVIII semis. In Vaticano unus, altus pedes LXXI. In Campo Martio unus, altus pedes LXXXII semis. In Mausoleo Augusti duo, singuli pedum XLII semis.

Pontes VII

AELIVS. Aurelius. Moluius. Sublicius. Fabricius. Cestius & Probi.

Montes VII

CÆlius. Auentinus. Tarpeius. Palatinus. Esquilinus. Vaticanus. Ianiculensis.

Campi VIII

VIminalis. Agrippæ. Martius. Codetanus. Octauius. Pecuarius. Lanatarius, Brytianus.

Fora XI

ROmanum. Magnũ. Cęsaris. Augusti. Neruæ Traiani. Ænobarbi. Forum boarium. Suarium. Pistorum. Gallorum, & Rusticorum.

Basilicæ X

IVlia. Vlpia. Pauli. Neptuni. Matidij. Marciana. Bascellaria. Floscellaria. Sicinij. Constantiniana.

Thermæ XI

TRaianæ. Titianæ. Agrippinæ. Syrę. Cōmodianæ. Seuerianæ. Alexandrinæ. Antoninianæ. Decianæ. Diocletianæ. Constantinianæ.

Aquæ XIX

TRaiana. Annia. Alsia. Claudia. Martia. Herculea. Iulia. Augustea. Appia. Alsetina. Setina. Ciminia. Aurelia. Damnata. Virgo. Tepula. Seueriana. Antoniana. Alexandrina.

Viæ · XXIX

TRaiana. Appia. Latina. Lauicana. Prænestina. Tiburtina. Nomentana. Salaria. Flaminia. Æmilia. Clodia. Valeria. Aurelia. Campana. Ostiensis. Portuensis. Ianiculensis. Laurentina. Ardeatina. Setina. Quintia. Cassia. Gallica. Cornelia. Triumphalis. Patinaria. Asinaria. Ciminia. Tiberina.

Horum Breuiarium.

CAPITOLIA II. Circi duo. Amphitheatra duo. Colossi duo. Colūnæ cochlides duę. Macella duo. Theatra III. Ludi IIII. Naumachiæ V. Nymphæa XV. Equi magni XXIII. Deaurati LXXX. Eburnei LXXXIIII. Arcus marmorei XXXVI. Portæ XXXVII. Vici CCCCXXIIII. Ædes CCCCXXIIII. Vicomagistri DCLXXII. Curatores XXIIII. Insulæ per totam urbē numero quadraginta sex milia sexcentę duo. Domus mille septingentæ octoginta. Balnea DCCCLVI. Lacus mille CCCLII. Pistrina CCLIIII. Lupanaria XLV. Latrinæ publicæ XLIIII. Cohortes prætoriæ decem. Vrbanæ quatuor. Vigilum septem: quarum excubitoria XIIII. Vexilla communia duo. Castra equitum, salgamariorum, peregrinorum.

Descriptionis Romæ Finis.

VRBIS CONSTANTINOPOLITANAE DESCRIPTIO, INCERTO AVTORE.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Deſcriptio urbis Conſtantinopolitanæ.

Regio I

REGIO PRIMA, continet in ſe Domum Placidię Auguſtę. Domũ nobiliſſimæ Marinę. Thermas Archadianas. Vicos ſiue Angiportus uiginti nouẽ. Domos centũ decem & octo. Porticus perpetuas duas. Balneas priuatas quindecim. Piſtrina publica quatuor. Piſtrina priuata quindecim. Gradus IIII. Curatorem unũ, qui totius regionis ſollicitudinem gerat. Vernaculũ unum, uelut ſeruum in omnibus & internuntium regionis. Collegiatos uiginti quinq;, qui è diuerſis corporibus ordinati, incendiorũ ſolent caſibus ſubuenire. Vicomagiſtros quinq;, quibus per noctem tuendæ urbis cura mandata eſt.

Regio II

REgio ſecunda, ab initio Theatri minoris per æqualitatem ſui latenter molli ſubleuata cliuo, mox ad mare præcipitijs abrupta deſcendit. Continet in ſe, Eccleſiã magnã, Eccleſiã antiquã. Senatũ. Tribunal purpureis gradibus extructũ. Thermas Zeuxippi. Theatrũ. Amphitheatrũ. Vicos ſiue Angiportus triginta quatuor. Domos nonaginta & octo. Porticus magnas quatuor. Balneas priuatas tredecim. Piſtrina priuata quatuor. Gradus quatuor. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos XXXV. Vicomagiſtros V.

Regio III

REgio tertia, plana quidem in ſuperiore parte, utpote in ea Circi ſpatio largius explicato, ſed ab eius extrema parte nimis prono cliuo, mare uſq; deſcendit. Continet in ſe eundem Circum maximum. Domũ Pulcheriæ Auguſtæ. Portum nouũ. Porticũ ſemirotundã, quæ ex ſimilitudine fabricæ ſigma grǽco uocabulo nuncupatur. Tribunal fori Conſtãtini. Vicos ſeptem. Domos nonaginta quatuor. Porticus magnas quinq;. Balneas priuatas undecim. Piſtrina priuata nouẽ. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos XXI. Vicomagiſtros V.

Regio IIII

REgio quarta, à Miliario aureo collibus dextra leuaq; ſurgẽtibus, ad planitiem uſq; ualle ducente perducitur. Continet in ſe idem Miliarium aureũ Auguſteum. Baſilicã. Nympheum. Porticũ Fanionis. Liburnã marmoreã, naualis uictoriæ monimentum. Eccleſiam ſiue martyriũ ſancti Mennæ. Stadiũ. Scalã Timaſij. Vicos XXXII. Domus trecentas ſeptuaginta quinq;. Porticus magnas quatuor. Balneas priuatas ſeptem. Piſtrina priuata quinq;. Gradus ſeptem. Curatorem unũ. Vernaculum unum. Collegiatos XL. Vicomagiſtros quinq;.

Regio V

REgionis quintæ non modica pars, in obliquioribus posita locis, planicie excipiente producitur, in qua necessaria ciuitatis ædificia continentur. Cõtinet in se Thermas Honorianas. Cisternam Theodosianã. Prytaneum. Thermas Eudocianas. Strategium, in quo est Forũ Theodosiacũ, & Obeliscus Thebeus quadrus. Horrea holearia. Nympheum. Horrea Troadensia. Horrea Valentiana. Horrea Constantiaca. Portũ habet prosforianum. Scalã Chalcedonensem. Vicos uiginti tres. Domos centũ octoginta quatuor. Porticus magnas VII. Balneas priuatas undecim. Pistrina publica septẽ. Pistrina priuata duo. Gradus nouem. Macellos duos. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos quadraginta. Vicomagistros quinq;.

Regio VI

REgio sexta, breui peracta planicie, reliqua in deuexo consistit. à foro namq; Constantini, Scalã usq; siue traiectum Sycænum, porrigitur spatijs suis. Cõtinet in se, Columnã purpureã Constãtini. Senatum eiusdem loci. Neorium portũ. Scalã Sycęnam. Vicos uiginti duos. Domos quadringentas octoginta quatuor. Porticum magnã unam. Balneas priuatas nouem.. Pistrinũ publicum unum. Pistrina priuata decem & septem. Gradus decem & septẽ. Curatorem unũ. Vernaculum unum. Collegiatos quadraginta nouem. Vicomagistros V.

Regio VII

REgio septima, in comparationem superioris planior, quamuis & ipsa circa lateris sui extremitatem habeatur in mare decliuior. Hęc à parte dextera Columnæ Constantini usque ad Forum Theodosij, continuis extensa porticibus, & de latere alijs quoque pari ratione porrectis, usque ad mare uelut se ipsam inclinat, & ita deducitur. Habet autem in se Ecclesias tres, hoc est, Irenen, Anastasiã, & S. Pauli. Columnam Theodosij, intrinsecus usq; ad summitatẽ gradibus peruiam. Equites magnos duos. Partem eiusdem fori. Thermas Carosianas. Vicos octoginta quinq;. Domus septingentas undecim. Porticus magnas sex. Balneas priuatas XI. Pistrina priuata XII. Gradus sedecim. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos octoginta. Vicomagistros quinq;.

Regio VIII

REgio octaua, ex parte Tauri, nulla maris uicinitate contermina, angustior magis quàm lata, spatia sua in longitudinem producta compensat. Continet in se partem Fori Constantini. Porticum sinistram Taurum, usq; Basilicam Theodosianam. Capitolium. Vicos XXI. Domos centum octo. Porticus maiores quinq;. Balneas priuatas decem. Pistrina priuata quinq;. Gradus V. Macellos duos. Curatorem unũ. Vernaculum unum. Collegiatos XVII. Vicomagistros quinq;.

Regio

Regio IX

REgio nona, prona omnis, & in notum deflexa, extensi maris littoribus terminatur. Continet in se, Ecclesias duas. Cœnopolim & Omonœam, Horrea Alexādrina. Domū nobilissimæ Arcadiæ. Thermas Anastasianas. Horreum Theodosianum. Vicos xvi. Domos centū sedecim. Porticus maiores duas. Balneas priuatas xv. Pistrina priuata xv. Pistrina publica IIII. Gradus IIII. Curatorem unū. Vernaculum unum. Collegiatos xxxvIII. Vicomagistros v.

Regio X

REgio decima, in aliud ciuitatis latus à nona regione platea magna uelut fluuio interueniente diuiditur. Est uero tractu planior, nec usquā præter maritima loca inæqualis, longitudini eius latitudine non cedente. Continet in se Ecclesiā siue Martyrium sancti Acacij. Thermas Constantinianas. Domum Augustæ Placidiæ. Domū Augustæ Eudociæ. Domum nobilissimæ Arcadiæ. Nympheū maius. Vicos uiginti. Domus sexcentas xxxvI. Porticus maiores sex. Balneas priuatas. Pistrina publica duo, Pistrina priuata sedecim. Gradus xII. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos nonaginta. Vicomagistros quinq;.

Regio XI

REgio undecima, spatio diffusa liberior, nulla parte mari sociata est. Verū eius extensio, tam plana, quàm etiā collibus inęqualis. Continet in se Martyrium Apostolorum. Palatium Faccilianum. Domum Augustæ Pulcheriæ. Bouem æreum. Cisternā Arcadiacā. Cisternā Modestiacam. Vicos vIII. Domos quingentas tres. Porticus maiores quatuor. Balneas priuatas quatuordecim. Pistrinum publicum unū. Pistrina priuata tria. Gradus septem. Curatorem unum. Vernaculum unū. Collegiatos triginta septem. Vicomagistros v.

Regio XII

REgio duodecima, Portā à ciuitate petentibus in longum plana omnis cōsistit, sed latere sinistro mollioribus cliuis deducta maris cōfinio terminatur, quā mœnium sublimior decorat ornatus. Continet in se Portam aureā. Porticus Troadenses. Forum Theodosiacum. Columnā itidem intra se gradibus peruiā. Monetā. Portum Theodosiacū. Vicos undecim. Domos trecentas sexaginta tres, Porticus maiores tres. Balneas priuatas quinq;. Pistrina priuata quinq;. Gradus Ix. Curatorem unum. Vernaculum unum. Collegiatos decem & septem. Vicomagistros quinq;.

Regio

Regio XIII

TErtiadecima regio, Sycæna est, quæ sinu maris angusto diuisa, societatẽ urbis nauigijs frequentibus promeretur. tota lateri mõtis affixa, pręter unius platę tractum, quã subiacentiũ eidẽ mõti litorũ tantum præstat æqualitas. Cõtinet in se, Ecclesiã. Thermas Honorianas. Forũ Honorianũ. Theatrũ. Naualia. Domos quadringẽtas xxxi. Porticũ maiorem unã. Balneas priuatas quinq;. Pistrinũ publicum unũ. Pistrina priuata iiii. Gradus octo. Curatorem unum. Vernaculũ unum. Collegiatos xxxiiii. Vicomagistros quinq;.

Regio XIIII

REgio sanè licet in urbis quartadecima numeret̃ parte, tamẽ quia spacio interiecto diuisum est muro proprio uallatum, alterius quodãmodo speciem ciuitatis ostendit. Est uero progressis a porta modicũ, situ planũ, dextero autẽ latere in cliuum surgẽte usq; ad medium ferè plateæ spaciũ, nimis pronũ: unde mare usq; mediocris. hæcq; ciuitatis cõtinet partem. explicatur æqualitas. Cõtinet in se Ecclesiã. Palatiũ. Nymphęum. Thermas. Theatrũ lusorium. Pontem sublicium siue ligneum. Vicos xi. Domos centũ sexaginta septẽ. Porticus maiores duas. Balneas priuatas v. Pistrinũ publicũ unũ. Pistrinũ priuatũ unũ. Gradus v.

Collectio ciuitatis.

COgnita urbe per partes, fas est etiam situm cõclusæ iam uniuersitatis aperire, ut magnificentię unicũ decus non solũ uideatur opere & manu cõfectum, sed etiam cõspirantibus elementis, naturæ felicitate munitum. Prouidentia ergo diuina tot futurorũ hominum domicilijs cõsulente lõgo tractu, in promõtorij qualitatem spatiosior terra faucibus Pontici maris opposita, sinuosis portuosa lateribus, angustior latitudine, circumflui maris tutela uallatur. Hoc quoq; spaciũ quod solum apertum maris circulus derelinquit, duplici muro acies turriũ extensa custodit: intra quas septa ciuitas cõtinet in se omnia singillatim memorata, quę nũc ad firmioris memoriæ qualitatẽ summatim collecta referemus. Habet ergo urbs Cõstantinopolitana, Palatia quinq;. Ecclesias quatuordecim. Domos diuinas Augustarũ vi. Domos nobilissimas iii. Thermas viii. Basilicas duas. Fora quatuor. Senatus ii. Horrea v. Theatra ii. Lusoria ii. Portus iiii. Circũ i. Cisternas iiii. Nymphęa iiii. Vicos trecentos xxii. Domus iiii. milia trecentas octoginta octo. Porticus quinquaginta duas. Balneas priuatas centũ quinquaginta tres. Pistrina publica xx. Pistrina priuata centũ xx. Gradus centũ decẽ & septẽ. Macellos v. Curatores xiii. Vernaculos xiiii. Collegiatos quingentos sexaginta. Vicomagistros sexaginta quinq;. Colũnã purpureã. Colũnas intra se peruias duas. Colossum unũ. Tetrapylũ aureũ unum Augusteũ. Capitoliũ. Monetã. Scalas maritimas tres. Habet sanè lõgitudo urbis, à porta aurea usq; ad litus maris directa linea, pedum quatuordecim milia septuagintaquinq;. Latitudo autem, pedum sex milia, centum quinquaginta.

NOTITIA DIGNITATVM OMNIVM, TAM CIVILIVM QVAM MILITARIVM IN PARTIBVS ORIENTIS.

Aliâs, præsentiales, siue præsentales

PRAEFECTVS Prætorio Orientis. PRAEFECTVS prętorio Illyrici. PRAEFECTVS Vrbis Constantinopolitanæ. MAGISTRI equitum & peditum † in præsenti II. Alij. III. Equitũ & peditũ per Orientẽ, Equitũ & peditũ per Thracias, Equitũ & peditũ per Illyricũ. PRAEPOSITVS sacri cubiculi. MAGISTER officiorũ. QVAESTOR. COMES sacrarũ largitionũ. COMES rerũ priuatarũ. COMITES domesticorum duo, Equitũ & Peditum. PRIMICERIVS sacri cubiculi, Notariorũ, Castrensis, Sacri palatij. MAGISTRI scriniorum, Memoriæ, Epistolarum, Libellorũ Græcorũ. PROCONSVLES duo, Asiæ, Achaiæ. COMES Orientis. PRAEFECTVS Augustalis. VICARII. IIII. Asianæ dioceseos, Ponticæ, Thraciarũ, Macedoniæ. COMITES rei militaris II. Ægypti, Isauriæ. DVCES per Ægyptum II. Libyæ, Thebaidos.

PER Orientem sex, Phœnices, Euphratẽsis, Syriæ Palestinæ, Osrhoenæ, Mesopotamiæ, Arabiæ.

PER Ponticam unus, Armeniæ.

PER Thracias II. Mœsiæ secundæ, Scythiæ.

PER Illyricum II. Daciæ ripensis, Mœsiæ primæ.

Consulares quindecim.

PER Orientem quinq;, Palestinæ, Phœnices, Syriæ, Ciliciæ, Cypri.

PER Asianam III. Pamphyliæ, Hellesponti, Lydiæ.

PER Ponticam II. Galatiæ, Bithyniæ.

PER Thracias II. Europæ, Thraciæ.

PER Illyricum III. Cretæ, Macedoniæ, Daciæ mediterraneæ

Ægyptus autem Consularem non habet.

Præsides Prouinciarum quadraginta.

PER Ægyptũ quinq;: Libyæ superioris, Libyæ inferioris, Thebaidos, Ægypti, Archadiæ.

PER Orientẽ VIII. Palestinæ salutaris, Palestinæ secũdæ, Phœnices Libani, Euphratẽsis, Syriæ salutaris, Osrhoenæ, Mesopotamiæ, Ciliciæ secũdę.

PER Asianam VII. Pisidiæ, Lycaoniæ, Phrygiæ Pacatianæ, Phrygiæ salutaris, Lyciæ, Cariæ, Insularum.

PER Ponticam VIII. Honoriados, Cappadociæ primæ, Cappadociæ secundæ, Hellenoponti, Ponti polemoniaci, Armeniæ primæ, Armeniæ secundæ, Galatiæ salutaris.

PER Thracias IIII. Hæmi montis, Rhodopes, Mœsiæ secundæ, Scythiæ.

PER Illyricum VIII. Thessaliæ, Epiri ueteris, Epiri nouæ, Daciæ ripensis, Mœsiæ primæ, Preualitanæ, Dardanię, Macedoniæ salutaris.

CORRECTORES II. Augustanicæ, Paphlagoniæ.

Sub

Sub diſpoſitione uirorum illuſtriũ Præfectorum praetorio per Orientem dioceses infra scriptae.

Oriens. Ægyptus. Aſiana. Pontica. Thracia.

Prouinciæ Orientis XV

PAleſtina. Phœnice. Syria. Cilicia. Cyprus. Arabia, ET DVX ET COMES REI MILITARIS. Iſauria. Paleſtina ſalutaris. Paleſtina ſecũda. Phœnice Libani. Eufratenſis. Syria ſalutaris. Oſrhoena. Meſopotamia. Cilicia ſecũda.

Aegypti VI

LYbia ſuperior. Lybia inferior. Thebais. Ægyptus. Archadia. Auguſtanica.

Aſianæ X

PAmphylia. Helleſpontus. Lydia. Piſidia. Lycaonia. Phrygia Pacatiana. Phrygia ſalutaris. Lycia. Caria. Inſulæ.

Ponticæ X

GAlatia. Bithinia. Honorias. Cappadocia prima. Cappadocia ſecunda. Pontus Polemoniacus. Hellenopontus. Armenia prima. Armenia ſecunda. Galatia ſalutaris.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE

Thraciæ VI

EVROPA. Thracia. Hæmi montis. Rhodope. Mœſia ſecunda. Scythia.

Sub diſpoſitione uirorũ illuſtriũ, Præfectorũ praetorio per Illyricum dioceses infra scriptae

Macedonia. Dacia.

Prouinciæ Macedoniæ VI

AChaia. Macedonia. Creta. Theſſalia. Epirus uetus. Epirus noua: & pars Macedoniæ ſalutaris.

Prouinciæ Daciæ V

DAcia mediterranea. Dacia ripenſis. Mœſia prima. Dardania. Præualitana: & pars Macedoniæ ſalutaris.

Officium uirorum illuſtrium, Præfectorum praetorio per Illyricum.

PRINCEPS. Cornicularius. Adiutor. Commẽtarienſis. Ab actis. Numerarij quatuor. In his Auri unus, Operarũ alter. Subadiuua. Cura Epiſtolarũ. Regerendarius. Exceptores. Adiutores. Singularij.

VTERQVE Præfectus Prætorio euectiones annuales non habet, ſed ipſi præfectos emittunt.

Insignia uirorum illustrium Præfectorum PRAETORIO PER ILLYRICVM.

b 2 Insignia

Inſignia uiri illuſtris Magiſtri militum praesentalis.

Mattiaci seniores.

Constantiani.

Salij.

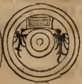

Tertij Sagittarij Valentis.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sagittarij seniores Gallicani.

Sagittarij iuniores Gallicani.

Angleuarij.

Retobarij.

Defensores.

Felices Honoriani iuniores.

Vrsi.

Hiberi.

Tertij Theodosiani.

Felices Theodosiani Isauri.

Primi Theodosiani.

Victores.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris Magiſtri militũ
PRAESENTALIS, VEXILLATIONES PALATINAE V.

EQVITES promoti ſeniores. COMITES clibanarij. COMITES ſagittarij iuniores. COMITES Taifali. EQVITES Arcades.

Vexillationes Comitatenſes VII

EQVITES cataphractarij Biturigenſes. EQVITES Armigeri ſeniores Gallicani. EQVITES quinto Dalmatæ. EQVITES nono Dalmatæ. EQVITES primi ſcutarij. EQVITES promoti iuniores. EQVITES primi clibanarij Parthi.

Legiones Palatinæ VI

LANCEARII ſeniores. IOVIANI iuniores. HERCVLIANI ſeniores. FORTENSES. NERVII. MARTIARII iuniores.

Auxilia Palatina XVIII

BATAVI ſeniores. BRACCATI iuniores. SALII. CONSTANTIANI. MATTIACI ſeniores. SAGITTARII ſeniores Gallicani. SAGITTARII iuniores Gallicani. Tertij SAGITTARII. Valentis. DEFENSORES. RETobarij. ANGLEVARII. HIBERI. VRSI. FELICES HONORIANI iuniores. VICTORES. PRIMI Theodoſiani. TERTII Theodoſiani. FELICES Theodoſiani Iſauri. OFFICIVM autem ſupraſcriptæ Magiſteriæ in Præſenti poteſtatis, in numeris militat, & in officio deputatur. Habet autem dignitates infra ſcriptas.

PRINCIPEM. Numerarios duos. Commentarienſem. Primiſcrinios qui numerarij fiunt. Scriniarios. Exceptores, & cæteros apparitores Magiſtri militum in Præſenti quindecim.

Inſignia

Insignia uiri illustris Magistri militum praesentalis.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Sagittarij seniores Orientales.

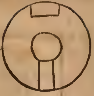
Mattiaci iuniores.

Constantiniani.

Tubantes.

Buccinobantes.

Vindices.

Sagittarij dominici.

Sagittarij iuniores Orient.

Felices Theodosiani.

Teruingi.

Traces.

Falconarij.

Quarti Theodosiani.

Secundi Theodosiani.

Felices Arcadiani iuniores.

Sub dispositione uiri illustris Magistri militū

PRAESENTALIS, VEXILLATIONES PALATINAE SEX.

COMITES seniores. EQVITES Braccati iuniores. EQVITES Batauí iuniores. COMITES sagittarij Armeni. EQVITES Persæ clibanarij. EQVITES Theodosiani seniores.

Vexillationes Comitatenses VI

EQVITES cataphractarij. EQVITES cataphractarij Ambianēses. EQVITES sexto Dalmatæ. EQVITES secundi scutarij. EQVITES scutarij. EQVITES secundi clibanarij Parthi.

Legiones Palatinæ VI

MARTIARII seniores. Daci. Scythæ. Primani. Vndecimani. Lancearij iuniores.

Auxilia Palatina XVII

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE

REGII. CORNVTI. TVBANTES. CONSTANTINIANI. MARTIARII iuniores. SAGITTARII seniores Oriētales. SAGITTARII iuniores Oriētales. SAGITTARII dominici. VINDICES. BVCCINOBANTES. FALCONARII. THRACES. TERVINGI. FELICES Theodosiani. FELICES Archadiani iuniores. SECVNDI Theodosiani. QVARTI Theodosiani. Item PSEVDOcomitatenses Auxiliarij sagittarij.

OFFICIVM autem supraſcriptæ Magisteriæ in Præsenti poteſtatis, cardinale habetur. Habet autem dignitates infra ſcriptas.

PRINCIPES duos. Numerarios duos. Commētarienſem. Primiſcrinios qui numerarij fiunt. Scriniarios. Exceptores, & cæteros apparitores Magiſtri militum in Præſenti quindecim.

Inſignia

Inſignia uiri illuſtris Magiſtri militvm per orientem.

Prima Flauia Constantia.
Balistarij seniores.
Decima Gemina.
I. Flauia Theodosiana.
II. Felix Valen. Thebeorũ.
Secũda Flauia Cõstant. Thebæorũ.
Fortenses auxiliarij.
Secunda Armeniaca.
Prima Armeniaca.
Quarta Italica.
Prima Italica.
Funditores.
Transtigritani.
Balistarij Theodosiaci.
Prima Isaura sagittaria.
Sexta Parthica.

Sub dispositione uiri illustris Magistri militum per Orientem.

Vexillationes Comitatenses X

Comites cataphractarij. Bucellarii iuniores. Equites armigeri seniores Orietales. Equites tertio Dalmatæ. Equites primi scutarij Orientales. Equites secūdi stablesiani. Equites tertij stablesiani. Equites promoti clibanarij. Equites quarti clibanarij Parthi. Equites primi sagittarij. Cuneus equitum secundorū clibanariorum Palmirenorum. Felices Archadiani seniores. Felices Honoriani seniores.

Legiones Comitatenses. IX

Qvinta Macedonica. Martenses seniores. Septima Gemina. Decima Gemina. Balistarii seniores. Prima Flauia Cōstantia. Secunda Flauia Constantia Thebeorum. Secunda Felix Valentis Thebeorum. Prima Flauia Theodosiana.

BIBLIOTECA NAZIONALE ROMA VITTORIO EMANUELE

Pseudocomitatenses X

Prima Armeniaca. Secunda Armeniaca. Fortenses auxiliarij. Funditores. Prima Italica. Quarta Italica. Sexta Parthica. Prima Isaura sagittaria. Balistarii Theodosiaci. Transtigritani.

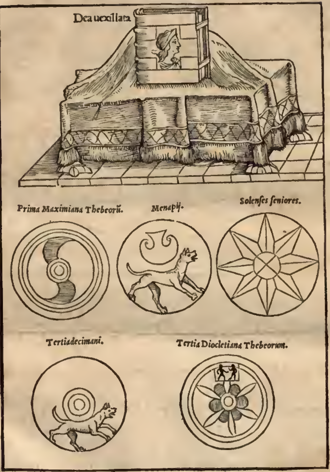
Officium autem Magisteriæ per Orientem potestatis cardinale habetur. Habet autem dignitates infra scriptas.

Principem. Numerarios duos. Commentariensem. Adiutorem. Scriniarios. Mensores. Exceptores, & cæteros apparitores.

Magistri militum per Orientem XXV

Insignia

Insignia uiri illustris Magistri militum per Thracias.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sub dispositione uiri illustris Magistri militũ PER THRACIAS, VEXILLATIONES PALATINAE III.

COMITES Arcadiaci. COMITES Honoriaci. EQVITES Theodosiaci iuniores.

Vexillationes Comitatenses IIII

EQVITES cataphractarij albigenses. EQVITES sagittarij seniores. EQVITES sagittarij iuniores. EQVITES primi Theodosiani.

Legiones Comitatenses.

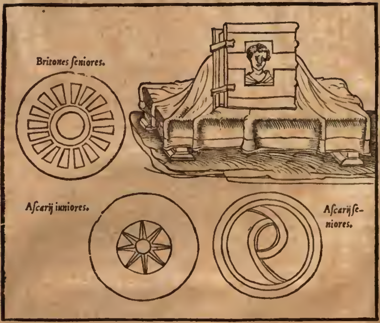
SOLENSES seniores. MENAPII. PRIMA Maximiana Thebeorum. TERTIA Diocletiana Thebeorum. TERTIADECIMANI. QVARTADECIMANI. PRIMA Flauia gemina. SECVNDA Flauia gemina. CONSTANTINI seniores. DIVITENSES Gallicani. LANCEARII Stobẽses. CONSTANTINI Dafnenses. BALISTARII Dafnenses. BALISTARII iuniores. PANNONICIANI iuniores. THANNI. SOLENSES Gallicani. IVLIA Alexandria. AVGVSTENSES. VALENTINIANENSES. GRATIANENSES.

OFFICIVM autem Magisteriæ per Thracias potestatis, in numeris militũ, & in officio deputatur. Habet autem dignitates infrascriptas.

PRINCIPEM. Numerarios duos. Commentariensem. Primiscrinios qui numerarij fiunt. Scriniarios. Exceptores, & cæteros apparitores Magistri militum per Thracias quindecim.

BIBLIOTECA NAZ. V. EMANUELE ROMA

Insignia uiri illustris Magistri militvm per Illyricvm.

Inuicti iuniores.

Sagittarij lecti.

Petulantes iuniores.

Martij.

Martiarij Constantes.

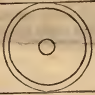
Atecotti.

Secundani.

Germaniciani seniores.

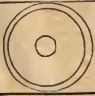
Dianenses.

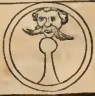
Lancearij iuniores.

Mineruij.

Lãcearij Augustenses.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris Magiſtri militũ

PER ILLYRICVM, VEXILLATIONES COMITATENSES II.

EQVITES ſagittarij ſeniores. EQVITES Germaniciani ſeniores.

Legio Palatina I

BRITONES ſeniores.

Auxilia Palatina VI

ASCARII ſeniores. ASCARII iuniores. PETVLANTES iuniores. SAGITTARII lecti. INVICTI iuniores. ATECOTTI.

Legiones Comitatenſes. VIII

MARTIARII Conſtantes. MARTII. DIANENSES. GERMANICIANI ſeniores. SECVNDANI. LANCEARII Auguſtenſes. MINERVII. LANCEARII iuniores.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Item Pſeudocomitatenſes IX

TImacenſes Auxiliarij. Felices Theodoſiani iuniores. Bugaracenſes. Scupenſes. Vlpianenſes. Metenſes. Secundi Theodoſiani. Baliſtarij Theodoſiani iuniores. Scampenſes.

OFFICIVM autem Magiſteriæ per Illyricum poteſtatis, in numeris militat, & in officio deputatur. Habet autem dignitates infraſcriptas.

PRINCIPEM. Numerarios duos. Commentarienſem. Primiſcrinios, qui Numerarij fiunt. Scriniarios. Exceptores, & cæteros apparitores Magiſtri militum per Illyricum.

Inſignia

Inſignia uiri illuſtris Magiſtri officiorum.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris, Magi-STRI OFFICIORVM.

SCHOLA ſcutariorum prima. SCHOLA ſcutariorū ſecunda. SCHOLA gentilium ſeniorū. SCHOLA ſcutariorum ſagittariorum. SCHOLA ſcutariorum clibanariorum. SCHOLA armaturarum iuniorū. SCHOLA gentiliū iuniorum. SCHOLA agentum in rebus, & deputati eiuſdē ſcholæ. MENSORES & LAMPADARII. Scrinium Memoriæ. Scrinium Epiſtolarum. Scrinium libellorum. Scrinium diſpoſititionum. Officium admiſſionum.

Fabricæ infraſcriptæ Orientis V

SCVTARIA & armorum Damaſci. SCVTARIA & armorum Antiochiæ. CLIBANARIA Antiochiæ. SCVTARIA & armamentaria Ædeſſæ. HASTARIA Irenopolitana Ciliciæ.

Ponticæ III

CLIBANARIA Cæſareæ Cappadociæ. SCVTARIA & armorum Nicomediæ. CLIBANARIA Nicomediæ.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Aſiana I

SCVTARIA & armorum Sardis Lydiæ.

Thraciarum II

SCVTARIA & armorum Hadrianopoli Hæmimonti. SCVTARIA & armorum Marcianopoli.

Illyrici IIII

THESSALONICENSIS. NAISSATENSIS. RATIARENSIS. SCVTARIA Horreomargenſis.

OFFICIVM autem ſupraſcripti uiri illuſtris, Magiſtri officiorum de Schola agentum in rebus, eſt ita. Adiutor. Subadiuuæ adiutores duo. Fabricarum tres. Barbariorum tres. Orientis unus. Aſianæ unus. Ponticæ unus. Thraciarum & Illyrici unus. Curioſus curſus publici præſentalis unus. Curioſi per omnes prouincias. Interpretes diuerſarum gentium. Magiſter officiorum, ipſe emittit.

Inſignia

Insignia uiri illustris Quæstoris.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sub diſpoſitione uiri illuſtris quæſtoris,

LEGES DICTANDAE. PRECES.

OFFICIVM non habet, ſed adiutores de ſcrinijs quos uoluerit.

Inſignia uiri illuſtris Comitis Largitionum.

Sub dispositione uiri illustris, Comitis
SACRARVM LARGITIONVM.

COMITES LARGITIONVM per omnes dioceses. Comites cōmerciorū per Orientem & Ægyptū. Per Mœsiam, Scythiam & Pontum. Per Illyricum. Præfecti thesaurorū. Comes metallorum per Illyricū. Comes & Rationalis summarū Ægypti. Magistri lineæ uestis. Magistri priuatæ. Procuratores Gynæceorum. Procuratores Baphiorum. Procuratores Monetarum. Præpositi Bastagarum. Procuratores Linificiorum.

OFFICIVM autem suprascripti uiri illustris Comitis sacrarum largitionum habet, Primicerium totius Officij. Primicerium scrinij Canonum. Primicerium scrinij Tabulariorū. Primicerium scrinij Numerariorum. Primicerium scrinij Aureæ massæ. Primicerium scrinij Auri ad responsum. Primicerium scrinij Vestiarij sacri. Primicerium scrinij Argenti. Primicerium scrinij Annularensis. Primicerium scrinij A pecunijs, & cæteros scriniarios supra scriptorum scriniorum. Secundocerium officij, qui primicerius est Exceptorum. Tertiocerium officij qui tractat Bastagas. Quarto loco libellos tractat, & cæteros Palatinos officij suprascripti, Comes Largitionum, quotiens usus exegerit.

Insignia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Inſignia uiri illuſtris, Comitis priuatarum.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris, Comitis rerum PRIVATARVM DOMVS DIVINAE.

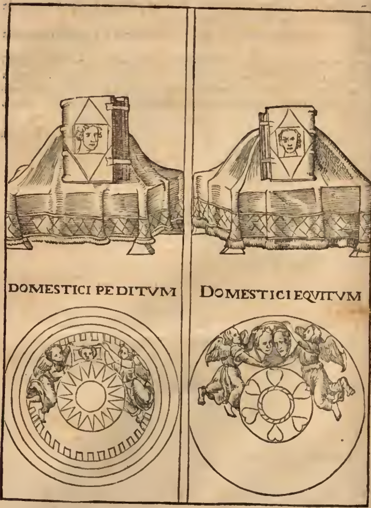
RATIONALES rerum priuatarum. Baſtaga priuata. Præpoſiti gregum & ſtabulorum. Procuratores ſaltuum.

OFFICIVM autem ſupraſcripti uiri illuſtris Comitis rerum priuatarum habet.

PRIMICERIVM totius officij. Primiſcrinium beneficiorum. Primiſcriniũ Canonum. Primiſcrinium ſecuritatum. Primicerium ſcrinij largitionum priuatarum,& cæteros ſcriniarios ſupraſcriptorum ſcriniorum. Secundo ceriũ totius Officij,qui tractat chartas ipſius Officij, & cæteros Palatinos.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Comes domesticorum equitum. Comes DOMESTICORVM PEDITVM.

Sub diſpoſitione uirorum illuſtrium Comitum domesticorum equitum et domesticorum peditum.

Domestici equites. domestici pedites, & Deputati Comitis Domeſticorum equitum, & Comitis Domeſticorum peditum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Caſtrenſis.

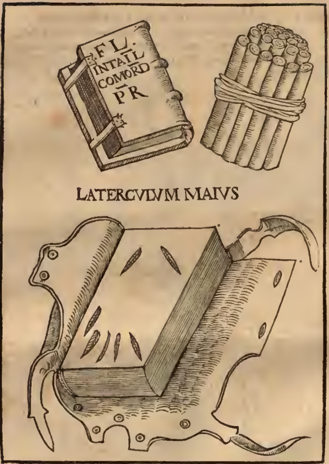

Sub dispositione uiri Spectabilis
CASTRENSIS.

PAEDAGOGIA. Ministeriales dominici. Curæ Palatiorum.
OFFICIVM autem uir suprascriptus spectabilis castrensis habet.
TABVLARIVM Dominicum, Tabularium Dominarum Augustarum.
Adiutorem. Chartularium, & Scrinium ipsius, & cæteros Palatinos officij suprascripti.

[library stamp]

Primicerius Notariorum.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis
PRIMICERII NOTARIORVM.

OMNIS dignitatum & adminiſtrationum noticia, tam militarium quàm ciuilium. Scholas etiam & numeros tractat.

OFFICIVM autem non, ſed adiutorem de ſchola Notariorum, habet.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Magifter Scriniorum.

Memoriæ epiſtolarum libellorum Græcarum.

Magiſter Memoriæ

ADNOTATIONES omnes dictat & emittit, & precibus reſpondet.

Magiſter Epiſtolarum

LEGATIONES ciuitatum conſultationes & preces tractat.

Magiſter Libellorum

COGNITIONES & preces tractat.

Magiſter Epiſtolarum Græcarum

EAS Epiſtolas quæ Græcè ſolent emitti aut ipſe dictat, aut Latinè dictatas transfert in Græcum.
OFFICIVM autem de ipſis nemo habet, ſed adiutores electos de Scriniјs.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Proconſul Aſiæ.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis proconsvlis asiae provinciae infrascriptae.

ASIA. INSVLAE. HELLESPONTVS.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio. Cornicularium. Adiutorem. Commentarienſem. Ab actis, Numerarios, Scriniarios. A libellis, Exceptores, & cæteros Officiales.

Inſignia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

Proconſul Achaiæ.

Sub dispositione uiri spectabilis Proconsulis ACHAIAE, PROVINCIA INFRASCRIPTA.

Achaia.

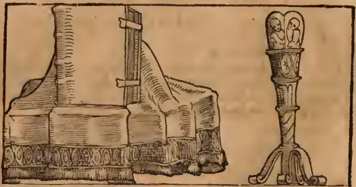
OFFICIUM autem habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata clementia principali cum insignibus exit transacto biennio. Cornicularium. Commentariensem. Quaestorem. Adiutorem. Ab actis. Numerarios. A libellis. Exceptores & caeteros apparitores.

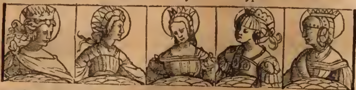
e

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Comes Orientis.

Palæstina *Phœnice* *Syria* *Cyprus* *Cilicia*

Palæstina secunda *Palæstina salutaris* *Phœnice libani* *Eufratensis* *Syria salutaris*

Osrhoena *Mesopotamia* *Cilicia secunda* *Isauria* *Arabia*

Sub dispositione uiri spectabilis Comitis

ORIENTIS PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

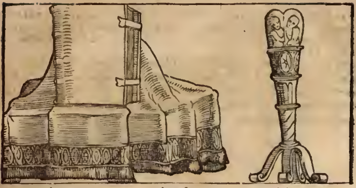
PALESTINA. PHOENICE. SYRIA. CYPRVS. CILICIA. PALESTINA secunda. PALESTINA salutaris. PHOENICE Libani. EVFRATENSIS. SYRIA salutaris. OSRHOENA. MESOPOTAMIA. CILICIA secunda. ISAVRIA. ARABIA.

OFFICIVM autem uiri spectabilis, Comitis Orientis, habet ita.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata Clementia principali, cum insignibus exit. Cornicularium. Commentariensem. Adiutorem. Ab actis. Numerarios. A libellis. Subadiuuas. Exceptores, & cæteros officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Præfectus Augustalis.

Lybia superior   Lybia inferior   Thebais

Aegyptus   Archadia   Augustamnica

Sub dispositione uiri spectabilis Præfecti AVGVSTALIS, PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

LYBIA superior. LYBIA inferior. THEBAIS. AEGYPTVS. ARCADIA. AVGVSTAMNICA.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata clementia principali cum insignibus exit. Cornicularium. Adiutorem. Commentariensem. Ab actis. Numerarios. Curam Epistolarum. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Vicarius dioceſeos Aſianæ.

Pamphylia | Lydia | Caria | Lycia

Lycaonia | Piſidia | Phrygia Pacatiana | Phrygia ſalutaris

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Vicarij dioceseos ASIANAE, PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

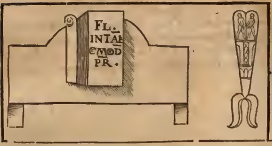
PAMPHYLIA. LYDIA. CARIA. LYCIA. LYCAONIA. PISIDIA. PHRYGIA Pacatiana. PHRYGIA ſalutaris.

OFFICIVM autem uiri ſpectabilis Vicarij dioceſeos Aſianæ habet ita.

PRINCIPEM de ſchola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata Clementia principali, cum inſignibus exit. Cornicularium. Commentarienſem. Adiutorem. Ab actis. Numerarios. Curã Epiſtolarum. Exceptores, & cæteros officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EM. II (stamp)

Vicarius dioceſeos Ponticæ.

Bithynia

Galatia *Paphlagonia* *Honorias* *Galatia ſalutaris* *Cappadocia prima*

Cappadocia ſecūda *Helenopōtus* *Pontus Polemoniacus* *Armenia prima* *Armenia ſecūda*

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Vicarij dioceseos PONTICAE, PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

BITHYNIA. GALATIA. PAPHLAGONIA. HONORIAS. GALATIA ſalutaris. CAPPADOCIA prima. CAPPADOCIA ſecunda. HELENOPONTVS. PONTVS polemoníacus. ARMENIA prima. ARMENIA ſecunda.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de ſchola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata Clementia principali, cum inſignibus exit, tranſacto biennio. Cornicularium. Commētarienſem. Adiutorem. Ab actis. Numerarios. Curā Epiſtolarum. Exceptores, & cæteros officiales.

Inſignia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Vicarius dioceseos Thraciarum.

Europa *Thracia* *Hæmimontus*

Rhodopa *Mœsia secunda* *Scythia*

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Vicarij dioceseos THRACIARVM PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

EVROPA
THRACIA
HAEMIMONTVS
RHODOPA
MOESIA SECVNDA
SCYTHIA.
OFFICIVM autem habet.
PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus. Cornicularium. Commentarienſem. Adiutorem. Ab actis. Numerarios. Curam Epiſtolarum. Exceptores, & cæteros Officiales.

Inſignia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMAN.

Comes Limitis Aegypti.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Comitis
REI MILITARIS PER AEGYPTVM.

LEGIO quinta Macedonica Mēphi. LEGIO tertiadecima gemina Babylo nia. EQVITES Stableſiani Peluſio. EQVITES Saraceni Thamudeni Sce nis ueteranorū. LEGIO tertia Diocletiana Thebaidos Andro. LEGIO ſecū da Traiana Parembole. ALA Theodoſiana nuper conſtituta. ALA Archa diana nuper conſtituta. ALA ſecunda Armeniorum Oaſi minore.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

ALA tertia Arabum Thenenuthi. ALA octaua Vandilorū Neæ. ALA ſeptima Sarmatarum, Scenis Mādrorum. ALA prima Ægyptiorum Sellę. ALA ueterana raſa Gallorū Rinocorurę. ALA prima Herculia Scenis extra ge. ALA quinta Retorū Scenis ueteranorum. ALA prima Tingitana Thinunepſi. ALA Apriana Hippone. ALA ſecunda Aſſyriorum Soſteos. ALA quinta prælectorum Dionyſiade. COHORS tertia Galatarum Ceſro. CŌHORS ſecunda Aſtarum Buſiri.

Prouinciæ Auguſtamnicæ.

ALA ſecunda Vlpia Afrorum Thaubaſteos. ALA ſecunda Ægyptiorū Tacaſiri. COHORS prima Sagittariorum Naithu. COHORS prima Au guſta Pannoniorum Tohu. COHORS prima Epireorum Caſtris Iudæorū. COHORS quarta Iuthungorū Aphrodito. COHORS ſecunda Itureorum Aiy. COHORS ſecunda Thracum Muſon. COHORS quarta Narmunthi.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus ducenarium, qui adorata cle mentia principali cum inſignibus exit. Numerarios. Commentarienſem. Adiutorem. A libellis, ſiue Subſcribendarium. Exceptores, & cæteros Of ficiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTOR. EMANUELE

Comes per Isauriam.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Comitis MILITARIS PER ISAVRIAM ET PRAESIDIS.

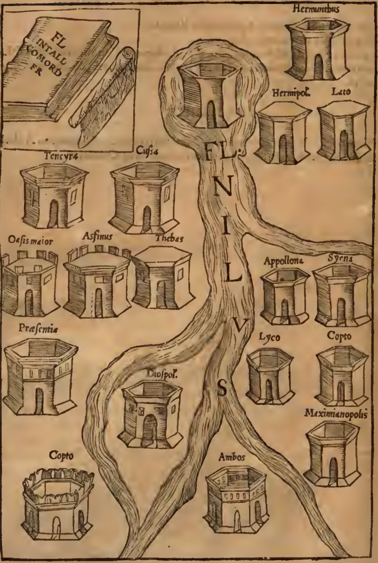
LEGIO ſecunda Iſauria. LEGIO tertia Iſauria.
OFFICIVM autem habet ita.
PRINCIPEM de eodem Officio. Cornicularium. Commentarienſem. Numerarios. Adiutorem. Ab actis. A libellis. Exceptores, & cæteros Officiales.

Dux Iſauriæ

Numerarios & Adiutores eorum. Commentarienſem. Adiutorem. A libellis ſiue Subſcribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE

Dux Thebaidos.

Sub dispositione uiri spectabilis DVCIS THEBAIDOS.

CVNEVS equitum Maurorum scutariorum Lyco. CVNEVS equitū Scutariorum Hermupoli. EQVITES Sagittarij indigenæ Tentyræ. EQVITES Sagittarij indigenæ Copto. EQVITES sagittarij indigenæ Diospoli. EQVITES Sagittarij indigenæ Lato. EQVITES Sagittarij indigenæ Maximianopoli. EQVITES Promoti indigenæ Legionis tertiæ Diocletianæ Ambo. LEGIO secunda Flauia Constantia Thebæorū Cussa. LEGIO tertia Diocletiana Præsentia. LEGIO secunda Traiana, Apollonos superioris. MILITES miliarenses Syenæ. LEGIO prima Valentiniana Copto. LEGIO prima Maximiana Filis. LEGIO tertia Diocletiana Thebis. LEGIO secunda Valentiniana Hermūthi. EQVITES Felices honoriani Asphynis. ALA prima Abasgorum Hibe Oaseos maioris.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

ALA secunda Hispanorum Poisartemidos. ALA Germanorum Pescla. ALA quarta Britonum Isui. ALA prima Hiberorū Thmoi. ALA Neptunia Chenoboscio. ALA tertia Dromedariorum Maximianopoli. ALA octaua Palmyrenorū Phœnicone. ALA septima Herculia uoluntaria contra Lato. ALA prima Francorum Apollonos. ALA prima Iouia catafracta Ripampane. ALA octaua Abydum Abocedo. ALA secunda Herculia Dromedariorum Psinaula. ALA prima Abasgorum Oasi maiore. ALA prima Quadorum Oasi minore Trinytheos. ALA prima Valeria Dromedariorū Precteos. COHORS prima Lusitanorum Theraco. COHORS Scutata ciuiū Romanorum Mutheos. COHORS prima Apamenorū Silili. COHORS undecima Chamauorū Peamu. COHORS nona Thanorū Nitriæ. COHORS nona Alamannorū Burgosceueri. COHORS prima Fœlix Theodosiana apud Elefantinen. COHORS quinta Suentium Suene. COHORS sexta saginarum in Castris Lapidariorum. COHORS septima Francorum Diospoli.

OFFICIVM autem uiri spectabilis ducis Thebaidæ habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus. Numerarios, & Adiutores eorum. Adiutorem. Commentariensem. A libellis siue Subscribendariū, Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Palestinæ.

Sub dispositione uiri spectabilis ducis PALESTINAE.

EQVITES Dalmatæ Illyriciani Berosabæ. EQVITES Promoti Illyriciani Menoidę. EQVITES Scutarij Illyriciani Chermulæ. EQVITES Mauri Illyriciani Æliæ. EQVITES Thamudeni Illyriciani Bitsamæ. EQVITES promoti indigenæ Sabaiæ. EQVITES promoti indigenæ Zodocathæ. EQVITES sagittarij indigenæ Hauanæ. EQVITES sagittarij indigenæ Zoaræ. EQVITES primi Fœlices sagittarij indigenæ Palestinæ Saburæ siue Vetero cariæ. EQVITES sagittarij indigenæ Mohailæ. PRAEFECTVS Legionis decimæ Fretensis Ailæ.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

ALA prima miliaria Sebastena Asuadæ. ALA Antana Dromedariorum Admathæ. ALA Constantiana Tolohæ. ALA secunda Felix Valentiana apud Præsidium. ALA prima miliaria Hastæ. ALA Idiota Constitutæ. COHORS duodecima Valeria Afro. COHORS decima Carthaginēsis Carthæ. COHORS prima Cētenaria Tarbæ. COHORS quarta Phrygum Præsidio. COHORS secunda Gratiana Iehybo. COHORS prima equitata Calamonæ. COHORS secunda Galatarū Arieldelæ. COHORS prima Flauia Moleahæ. COHORS quarta Palestinorum Thamanæ. COHORS secunda Cretensis iuxta Iordanen Fluuium. COHORS prima Salutaria inter Æliam & Hierichunta.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus. Numerarios & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Arabiæ.

Tricomia
Animotha
FL
INTALL
COMORD
FR
Speluncis
Areopolis
Ziza
Bostra
Gadda
Mesa
Betthor
Diafenis

Sub dispositione uiri spectabilis
DVCIS ARABIAE.

EQVITES Scutarij Illyrici Animothæ. EQVITES promoti Illyriciani Tricomiæ. EQVITES Dalmatę Illyriciani Ziza. EQVITES Mauri Illyriciani Areopoli. EQVITES promoti indigenę Speluncis. EQVITES promoti indigenæ Mesæ. EQVITES Sagittarij indigenæ Gaddæ. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Cyrenaicæ Bostræ. PRAEFECTVRAE Legionis quartæ Martiæ Betthoræ. EQVITES Sagittarij indigenæ Diaphenis.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

ALA nona miliaria Auathæ. ALA sexta Hispanorum Gomohę. ALA secunda Constantiana Libonæ. ALA secunda miliarensis Naarsafari. ALA prima Valentiana Thamathæ. ALA secunda Fœlix Valentiniana apud Aditha. COHORS prima miliaria Thracũ ad Titha. COHORS prima Thracum Asabaiæ. COHORS octaua uoluntaria Valthæ. COHORS tertia Fœlix Arabum in ripa uadi Apharis fluuij in Castris Arnonensibus. COHORS tertia Alpinorum apud Arnona.

OFFICIVM autem uiri spectabilis, Ducis Arabiæ ita habet.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

ITEM OFFICIVM præsidis eiusdem prouinciæ.

PRINCIPEM de eodem Officio. Cornicularium. Ordinarios. Commentariensem. Numerarios & Adiutores eorum. Adiutorem. A libellis siue Regerendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Phœnices.

Sub dispositione uiri spectabilis
DVCIS PHOENICES.

EQVITES Mauri Illyriciani Ottharæ. EQVITES scutarij Illyriciani Euharæ. EQVITES Promoti indigenæ Saltachæ. EQVITES Dalmatæ Illyriciani Lataui. EQVITES Promoti indigenæ Auathæ. EQVITES Promoti indigenæ Nazalæ. EQVITES Sagittarij indigenæ Abiræ. EQVITES Sagittarij indigenæ Casamæ. EQVITES sagittarij indigenę Calamonæ. EQVITES Saraceni indigenæ Betproclis. EQVITES Saraceni Thalseæ. EQVITES sagittarij indigenæ Adathæ. Præfecturæ legionis primæ Illyricioru͂ Palmiræ. Præfecturæ legionis tertiæ Gallicæ Danabæ.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

ALA prima Damascena monte Iouis. ALA nona Diocletiana Væriaracæ. ALA prima Francoru͂ Cumæ. ALA prima Alamannoru͂ Neiæ. ALA prima Saxonum Verosabulæ. ALA prima Phœnicu͂ Renæ. ALA secunda Salutis Aresæ. COHORS tertia Herculia Veranocæ. COHORS quinta Pacata Alamannorum Oneuathæ. COHORS prima Iulia lectorum Valle alba. COHORS secunda Ægyptiorum Valle Diocletiana. COHORS prima Orientalis Thamæ.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendariu͂. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Syriæ.

FL.
INTALL
COMORD
PR
Syriane
Octeriba
Matthana
Adada
Barbarissus
Neocæsaria
Aratha
Acadama
Rosapha
Sura
Acauatha
Oresa

Sub dispositione uiri spectabilis ducis Syriae et Eufratensis.

EQVITES Scutarij Illyrici Syrianæ. EQVITES promoti Illyriciani Octaribæ EQVITES Sagittarij indigenę Matthanæ. EQVITES promoti indigenæ Adadæ. EQVITES Sagittarij indigenæ Arathæ. EQVITES Sagittarij Acadamæ. EQVITES Sagittarij Acauathæ. PRAEFECTVRAE Legionis quartæ Scythicæ Oresæ.

In Augusto Eufratensi.

EQVITES Dalmatę Illyriciani Barbarisso. EQVITES Mauri Illyriciani Neocæsareæ. EQVITES promoti indigenæ Rosaphæ. PRAEFECTVRAE Legionis sextædecimæ Flauiæ Firmæ Suræ.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

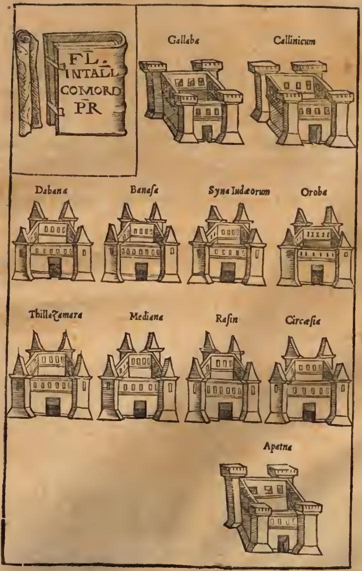
ALA prima noua Herculia Amudæ. ALA prima Iuthungorum Saluariæ. COHORS prima Gotthorum Helelæ. COHORS prima Vlpia Dacorum Claudianæ. COHORS tertia Valeria Marmaræ. COHORS prima Victorum Ammaithæ.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM unum. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Osrhoenæ.

Sub dispositione uiri spectabilis
DVCIS OSRHOENAE.

EQVITES Dalmatæ Illyriciani Gallabæ. EQVITES Promoti Illyriciani Callinico. EQVITES Mauri Illyriciani Dabanæ. EQVITES promoti indigenæ Banasæ. EQVITES promoti indigenæ Synę Iudęorum. EQVITES sagittarij indigenæ Orabę. EQVITES sagittarij indigenæ Thillazamaræ. EQVITES sagittarij indigenæ Medianenses, Medianę. EQVITES sagittarij indigenæ primi Osrhoeni Rasin. PRAEFECTVRAE Legionis quartę Parthicæ Circesio.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

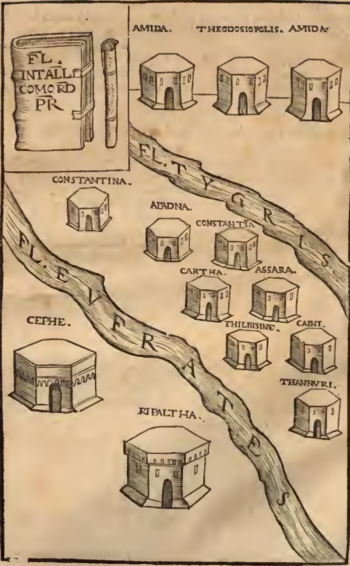
ALA septima Valeria prælectorum Thillacamæ. ALA prima Victoriatorum contra Bintha. ALA secunda Paphlagonũ Thillasicæ. ALA prima Parthorum Resaię. ALA prima noua Diocletiana inter Thannurin & Orobam. COHORS prima Getulorũ Thillaamanæ. COHORS prima Eufratensis Marathæ. ALA prima Salutaria duodecimo Constituta.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de Schola Agentum in rebus. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendariũ, Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Mesopotamiæ.

Sub dispositione uiri spectabilis DVCIS MESOPOTAMIAE.

EQVITES Scutarij Illyriciani Amidæ. EQVITES promoti Illyriciani Resaui Theodosiopoli. EQVITES Ducatores Illyriciani primi Ducatores Amidæ. EQVITES Felices Honoriani Illyriciani Constantinæ. EQVITES Sagittarij indigenę Arabanenses Chartæ. EQVITES Scutarij indigenæ Pasenses Assaræ. EQVITES Sagittarij indigenæ Thibithenses Thilbisinæ. EQVITES Sagittarij indigenæ Thannuri. PRAEFECTVRAE Legionis primæ Parthicæ Nisibenæ Constantinæ. PRAEFECTVRAE Legionis secundæ Parthicæ Cephæ.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

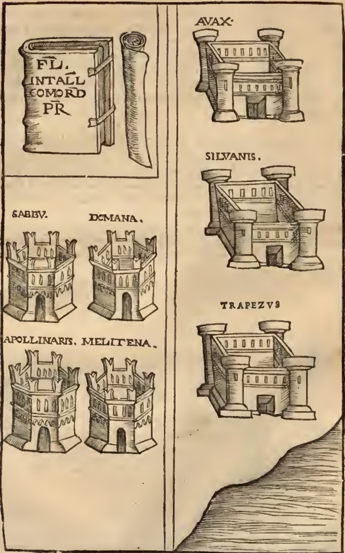
ALA secunda noua Ægyptiorum Carthæ. ALA octaua Flauia Francorum Ripaltæ. ALA quintadecima Flauia Carduenorum Caini. COHORS quinquagenaria Arabum Bethallahæ. COHORS quarta decima Valeriæ Zabdenorum Maiocariri.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM. de Schola Agentum in rebus. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis siue Subscribendariū. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Armeniæ.

FL.
INTALL
KOMORD
PR
AVAX.
SILVANIS.
SABBV.
DCMANA.
TRAPEZVS
APOLLINARIS.
MELITENA.

Sub dispositione uiri spectabilis Ducis ARMENIAE.

EQVITES Sagittarij Sabu. EQVITES Sagittarij Domanæ. PRAEFECTVRAE Legionis quintædecimæ Apollinaris Satalæ. PRAEFECTVRAE Legionis duodecimæ Fulmineæ Melitenæ.

In Ponto.

PRAEFECTVRAE Legionis primæ Ponticæ Trapezunte. ALA Rizena Dalearizæ. ALA Theodosiana apud Auaxam. ALA Felix Theodosiana Syluanis.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

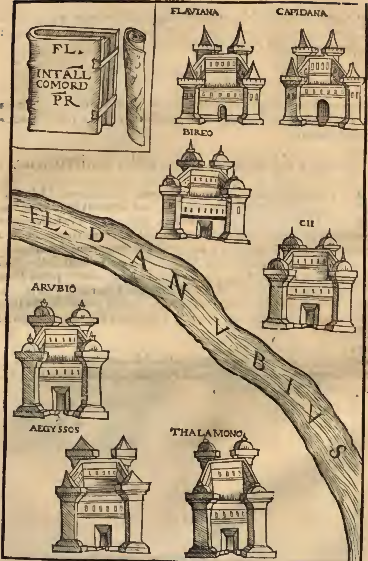
ALA prima Augusta Colonorum Chiacæ. ALA Auriana Dascusæ. ALA prima Vlpia Dacorum Suissæ. ALA secunda Gallorum Ælianæ. ALA Castello Tablariensi constituta. ALA prima Prætorica nuper constituta. COHORS tertia Vlpia miliaria Petræorum Metitæ. COHORS quarta Retorum Analibæ. COHORS miliaria Bosporiana Arauracæ. COHORS miliaria Germanorum Sisilæ. ALA prima Iouia Felix Chaszanenicæ. ALA prima Felix Theodosiana Pithiæ. COHORS prima Theodosiana Valentiæ. COHORS Apuleia ciuium Romanorum Ysiporto. COHORS prima Lepidiana Cænæ Parembolæ. COHORS prima Claudia Equitata Sebastopoli. COHORS secunda Valentiana Zigannæ. COHORS Mochoræ.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus. Numerarios & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis, siue Subscribendariũ. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Scythiæ.

FL.
INTALL
COMORD
PR
FLAVIANA
CAPIDANA
BIREO
CII
FL. DANVBIVS
ARVBIO
AEGYSSOS
THALAMONO

Sub dispositione uiri spectabilis, ducis SCYTHIAE.

CVNEVS equitum Scutariorū Sacidauæ. CVNEVS equitū Solensiū Capidauæ. CVNEVS equitum Stablesianorum Cij. CVNEVS equitū Stablesianorum Bireo. CVNEVS equitum Catafractariorū Arubio. CVNEVS equitum Armigerorum Ægysso. CVNEVS equitum Arcadū Talamonio.

Auxiliares.

MILITES Nauclarij Flauianæ. MILITES Superuentores Axiupoli. MILITES Scythici Carso. MILITES secundi Constantini Trosmis. MILITES Scythici Dirigothia. MILITES primi Cōstantiani Nouioduno. MILITES quinti Constantiani Salsouia. MILITES primi Gratianenses Gratiana.

Item Legiones Riparienses.

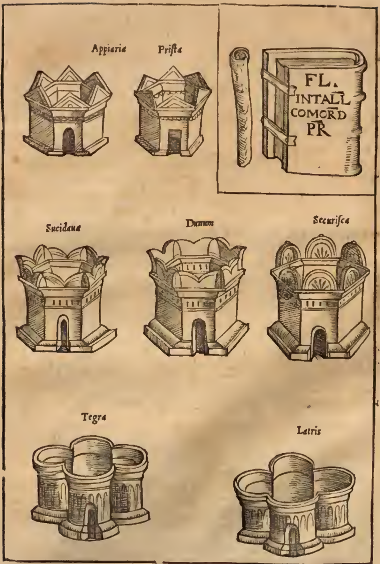
PRAEFECTVRAE Legionis secundæ Herculianæ Trosmis. PRAEFECTVRAE Ripæ Legionis secūdæ Herculiæ, cohortis quintæ Pedaturæ inferioris Axiupoli. PRAEFECTVRAE Legionis Herculiæ, cohortis quintę Pedaturæ inferioris Trosmis. PRAEFECTVRAE Legionis primæ Iouiæ Nouioduno. PRAEFECTVRAE Ripæ Legionis primę Iouiæ, cohortis quintæ Pedaturæ superioris Nouioduno. PRAEFECTVRAE Ripę Legionis primæ Iouiæ, cohortis quintæ Pedaturæ inferioris Accisso. PRAEFECTVRAE Ripæ Legionis primæ Iouiæ, cohortis secūdæ Herculiæ, Musculorum Scythicorum & Classis, in Platypegijs.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio, qui completa militia adorat Protectorē. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis, siue Subscribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Mœſiæ ſecundæ.

Sub dispositione uiri spectabilis, ducis MOESIAE SECVNDAE.

CVNEVS equitum Scutariorũ Securiscæ. CVNEVS equitũ Solensiũ Duno. CVNEVS equitum Scutariorum Latris. CVNEVS equitum Armigerorum Sexagintaprištæ. CVNEVS equitum secundorũ Armigerorum Tegræ. CVNEVS equitum Scutariorum Appiariæ. CVNEVS equitum Stablesianorum Sucidauæ.

Auxiliares.

MILITES Præuertores Ansamo. MILITES Constantini Trimammio. MILITES Dacisci Mediolano. MILITES tertij Nauclarij Appiariæ. MILITES Nouenses Transmariscæ. MILITES primi Mœsiaci Candidianæ. MILITES Mœsiaci Teglicio. MILITES quarti Cõstantiani Durostoro. MILITES Cimbriani, Cimbrianis. MILITES Nauclarij Altinenses, Altino.

Item Legiones Riparienses.

PRAEFECTVRAE Legionis primę Italicę Nouis. PRAEFECTVRAE Ripæ Legionis primæ Italicæ, cohortis quintæ Pedaturæ superioris Nouis. PRAEFECTVRAE Ripæ Legionis primæ Italicæ, cohortis quintę Pedaturæ inferioris LX. pristæ. PRAEFECTVRAE Legionis undecimę Claudiæ Durostoro. PRAEFECTVRAE Legionis undecimæ Claudiæ, cohortis quintæ Pedaturæ superioris Transmariscæ. PRAEFECTVRAE Ripę Legionis undecimæ Claudiæ, cohortis quintæ Pedaturæ inferioris Transmariscæ. PRAEFECTVRAE nauiũ Amnicarũ, & militũ ibidem deputatorũ.

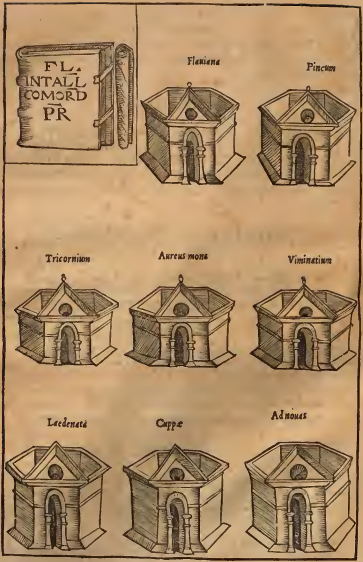
OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio, qui completa militia adorat protectorẽ. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis, siue Subscribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

Et quæ de minore Laterculo emittuntur.

IN prouincia RHODOPA, COHORS quarta Gallorum Vlucitræ. In prouincia THRACIA, COHORS prima Aureliana, sub radice Viamatæ. COHORS tertia Valeria Baccarum Drasdeæ.

Dux Mœsiæ primæ.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis, ducis MOESIAE PRIMAE.

CVNEVS equitum Conſtantiacorum Pinco. CVNEVS equitũ Promotorum Flauiana. CVNEVS equitum ſagittariorum Tricornio. CVNEVS equitũ Dalmatarum Aureo monte. CVNEVS equitum promotorum Viminacio. CVNEVS equitum Sagittariorum Laedenatæ. CVNEVS equitum Dalmatarum Pinco. CVNEVS equitum Dalmatarum Cuppis.

Auxiliares.

AVXILIARES Reginenſes contra Reginam. AVXILIARES Tricornienſes Tricornio. AVXILIARES Nouẽſes ad Nouas. AVXILIVM Margenſe Margo. AVXILIVM Cuppenſe Cuppis. AVXILIVM Gratianenſe Gratiana. AVXILIVM Taliatenſe Taliata. AVXILIVM Aureomontanum Tricornio.

Item Legiones.

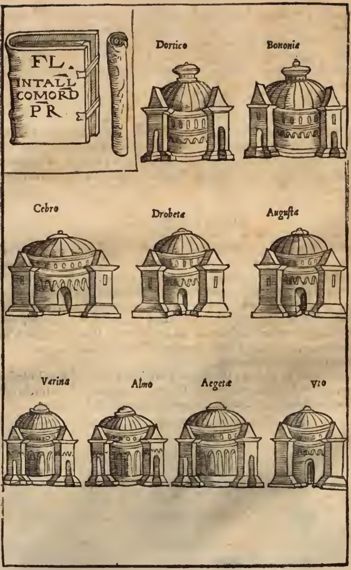
PRAEFECTVRAE Legionis quartæ Flauiæ Singiduno. PRAEFECTVRAE Legionis ſeptimæ Claudiæ Viminacio. PRAEFECTVRAE Legionis ſeptimæ Claudiæ Cuppis. PRAEFECTVRAE Militum contra Margum in Caſtris Auguſtoflauianenſibus. PRAEFECTVRAE Militũ exploratorum Nouis. PRAEFECTVRAE Militum exploratorum Taliatæ. PRAEFECTVRAE Militum Vincẽtienſium Laedenatæ. PRAEFECTVRAE Militum exploratorum Zmirnæ. PRAEFECTVRAE Claſſis Hiſtriæ Viminacio. PRAEFECTVRAE Claſſis Stradenſis & Germenſis Margo.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio, qui completa militia adorat Protectorẽ. Numerarios, & Adiutores eorum. Commentarienſem. Adiutorem. A libellis, ſiue Subſcribendarium. Exceptores, & cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Daciæ Ripensis.

Sub dispositione uiri spectabilis, Ducis DACIAE RIPENSIS.

CVNEVS equitum Dalmatarum Forensium Bononiæ CVNEVS equitũ Dalmatarum Diuitensium Dortico. CVNEVS equitũ Scutariorũ Cebro. CVNEVS equitum Dalmatarum Diuitensium Augustæ. CVNEVS equitum Dalmatarum Augustæ. CVNEVS equitum Dalmatarum Varinæ. CVNEVS equitum Stablesianorum Almo. CVNEVS equitum Scutariorum Ægetæ. CVNEVS equitum Constantinianorum Vto.

Auxiliares.

AVXILIVM Miliarensium Transalba Daciæ. AVXILIVM primorum Daciscorum Drobetæ. AVXILIVM Crispitiense Crispitiæ. AVXILIVM Mariensium Oesco. AVXILIVM Claustrinorum Transluco. AVXILIVM Secundorum Daciscorum Burgo Zono. PRAEFECTVRAE militum exploratorum Transdiernis.

Item Legiones.

PRAEFECTVRAE Legionis quintæ Macedonicę Varinianæ. PRAEFECTVRAE Legionis quintæ Macedonicę Cebro. PRAEFECTVRAE Legionis quintæ Macedonicæ Oesco. PRAEFECTVRAE Legionis decimę tertiæ Geminiæ Ægetæ. PRAEFECTVRAE Legionis tertiædecimæ Geminiæ Transdrobeta. PRAEFECTVRAE Legionis tertiædecimæ Geminiæ Burgonouo. PRAEFECTVRAE Legionis tertiædecimæ Geminię Zernis. PRAEFECTVRAE Legionis tertiædecimæ Geminiæ Ratiariæ. PRAEFECTVRAE Legionis quintæ Macedonicæ Sucidauæ. TRIBVNVS cohortis secundorum reducum Siostæ. TRIBVNVS cohortis nonæ, Sostiacæ. PRAEFECTVRAE Classis Histricæ Agetæ. PRAEFECTVRAE Classis Ratiariensis.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio, qui completa militia adorat Protectorē. Numerarios,& Adiutores eorum. Commentariensem. Adiutorem. A libellis, siue Subscribendarium. Exceptores,& cæteros Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Consularis Palestinæ.

Sub dispositione clarissimi consularis palestinae.

PROVINCIA Palestina

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio. Cornicularium. Commentariensem. Adiutorem. Numerarium. Ab actis. A libellis. Exceptores, & cæteros Cortalinos, quibus non licet ad aliam transire militiam, sine annotatione Clementiæ Principalis. Cæteri omnes Consulares ad similitudinem CONSVLARIS Palestinæ Officium habent.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Præſes Thebaidos.

Sub diſpoſitione uiri Clariſſimi præſidis THEBAIDOS.

PROVINCIA THEBAIS.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de eodem Officio. Cornicularium. Commentarienſem. Adiutorem. Numerarium. Ab actis. Exceptores, & cæteros Cortalinos, quibus non licet ad aliam tranſire militiam, ſine annutatione Clementiæ principalis. Cæteri omnes præſides ad ſimilitudinem præſidis Thebaidæ, Officium habent.

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EMANUELE ROMA

Diuina Prouidentia.

Auctoritas *Felicitas*

Diuina Electio

Autumnus Hiems

NOTITIA DIGNITATVM OMNIVM, TAM CIVILIVM QVAM MILITARIVM IN PARTIBVS OCCIDENTIS.

PRAEFECTVS Prætorio Italiæ. PRAEFECTVS prætorio Galliarum. PRAEFECTVS Vrbis Romæ. MAGISTER peditum in Præſenti. MAGISTER equitū in Præſenti. MAGISTER equitum per Gallias. PRAEPOSITVS Sacri Cubiculi. MAGISTER Officiorum. QVAESTOR. COMES Sacrarum. COMES rerum priuatarum. COMES Domeſticorum equitum. COMES Domeſticorum peditum. PRIMICERIUS ſacri Cubiculi. PRIMICERIUS Notariorum. CASTRENSIS ſacri Palatij. MAGISTER Scriniorum, Memorię, Epiſtolarum, Libellorum.

Proconſul Africæ, cuius Vicarij ſex.

VRBIS Romæ. Italiæ. Africæ. Hiſpaniarum. Septem Prouinciarum. Britanniarum.

Comites rei militaris, ſex.

ITALIAE. Africæ. Tingitaniæ. Tractus Argentoratenſis. Britanniarū. Litoris Saxonici per Britannias.

Duces duodecim.

LImitis Mauritaniæ Cęſarienſis. Limitis Tripolitani. Pannoniæ primæ & Norici Ripenſis. Pānoniæ Secūdæ & Valerię Ripenſis. Retię primę & ſecundę. Sequanicæ. Tractus Armoricani. Neruicani. Belgicę ſecundę. Germanię primę. Britannię. Mogontiacenſis.

Conſulares Viginti duo.

PANNONIAE. PER Italias Octo. Venetiæ & Hiſtrię. Æmiliæ. Ligurię. Flamminiæ & Piceni. Annonarij Tuſciæ & Vmbriæ. Piceni ſuburbicarij. Campanię. Siciliæ. PER Africam duo. Byzantij. Numidiæ. PER Hiſpanias tres. Beticæ. Luſitanię. Callecię. PER Gallias ſex. Viennenſis. Lugdunenſis primę. Germaniæ primę. Germaniæ ſecundę. Belgicæ primæ. Belgicæ ſecundæ.

CORRECTO-

Correctores tres.

PER Italiam duo. Apuliæ & Calabriæ, Lucaniæ & Brutiorum.
PER Pannoniam unus, Sauiæ.

Præsides triginta unus.

PER Illyricũ quatuor. Dalmatiarũ. Pãnoniæ primæ. Norici Mediterranei. Norici Ripensis. PER Italiam septem. Alpium Cotiarum. Rhetiæ primę. Rhetiæ secũdæ. Samnij. Valeriæ. Sardiniæ. Corsicæ. PER Aphricam duo. Mauritaniæ Sitifensis. Tripolitanæ. PER Hispanias quatuor. Tarraconensis. Carthaginensis. Tingitaniæ. Insularum Balearium. PER Gallias undecim. Alpium Maritimarum. Alpium Pœninarum & Graiarum. Maximæ Sequanorum. Aquitanicæ primæ. Aquitanicæ secundæ. Nouempopulanæ. Narbonensis primæ. Narbonensis secundæ. Lugdunensis secundæ. Lugdunensis tertiæ. Lugdunensis Senonicæ. PER Britannias tres. Britanniæ primæ. Britanniæ secundæ. Flauiæ Cæsariensis.

Insignia

BIBLIOTECA NAZ. V. EMANUELE ROMA

Insignia uiri illustris præfecti prætorio PER ITALIAS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sub dispositione uiri illustris præfecti PRAETORIO, ITALIAE DIOCESES INFRASCRIPTAE.

ITALIA, Illyricum, Africa.

Prouinciæ Italiæ decem & septem.

VENETIAE. Æmiliæ. Liguriæ. Flaminiæ & Piceni Annonarij. Tusciæ & Vmbriæ. Piceni Suburbicarij. Campaniæ. Siciliæ. Apuliæ & Calabriæ. Lucaniæ & Brutiorum. Alpium Cottiarum. Retiæ primæ. Retiæ secundæ. Samnij. Valeriæ. Sardiniæ. Corsicæ.

Illyrici sex.

PANNONIAE secundæ. Sauiæ. Dalmatiarum. Pannoniæ primæ. Norici Mediterranei. Norici Ripensis.

Africæ septem.

BYZACIVM. Numidia. Mauritania Sitifensis. Mauritania Cæsariēsis. Tripolis. PRAEFECTVS Annonæ Africæ. PRAEFECTVS fundorum Patrimonialium.

OFFICIVM uiri illustris Præfecti prætorio Italiæ.

PRINCEPS. Cornicularius. Adiutor. Commentariensis. Ab actis. Numerarij. Subadiuuæ. Cura Epistolarum. Regerendarius. Exceptores. Adiutores singularij.

Sub dispositione uiri illustris præfecti prætorio GALLIARVM DIOCESES INFRASCRIPTAE.

HISPANIAE septem Prouinciæ. Britanniæ.

Prouinciæ Hispaniarum septem.

BAETICA. Lusitania. Callecia. Tarraconensis. Carthaginensis. Tingitania. Baleares.

Prouinciæ Galliarum decem septem.

VIENNENSIS. Lugdunensis prima. Germania prima. Germania secūda. Belgica prima. Belgica secunda. Alpes Maritimæ. Alpes Penninæ & Graiæ. Maxima Sequanorū. Aquitania prima. Aquitania secūda. Nouem populi. Narbonensis prima. Narbonensis secunda. Lugdunensis secunda. Lugdunensis tertia. Lugdunensis Senonia.

Britanniarum quinque.

MAXIMA Cæsariensis. Valentia. Britannia prima. Britannia secunda. Flauia Cæsariensis.

OFFICIVM uiri illustris præfecti prætorio Galliarum.

PRINCEPS. Cornicularius. Adiutor. Commentariensis. Ab actis. Numerarij. Subadiuuæ. Cura Epistolarū. Regerendarius. Exceptores. Adiutores singularij.

Insignia uiri illustris, præfecti Vrbis Romæ.

Sub dispositione uiri illustris Præfecti Vrbis

HABENTVR ADMINISTRATIONES INFRASCRIPTAE.

PRAEFECTVS Annonæ. PRAEFECTVS Vigilum. COMES Formarum. COMES riparum & aluei Tiberis, & Cloacarū. COMES portus. MAGISTER census. RATIONALIS Vinorum. TRIBVNVS Fori suarij. CONSVLARIS aquarum. CVRATOR operum maximorum. CVRATOR operū publicorum. CVRATOR Statuarum. CVRATOR Horreorū Galbanorum. CENTENARIVS portus. TRIBVNVS rerum nitentium.

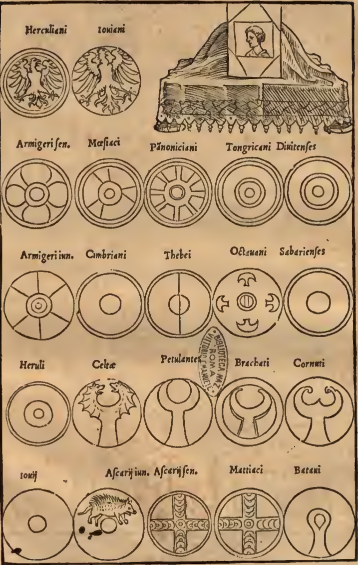
OFFICIVM uiri illustris Præfecti Vrbis est ita.

PRINCEPS. Cornicularius. Adiutor. Commentariensis. Ab actis. Primiscrinius, siue Numerarius. Subadiuuæ. Cura Epistolarū. Regerendarius. Exceptores. Adiutores. Censuales. Nomenculatores. Singularij.

Insignia

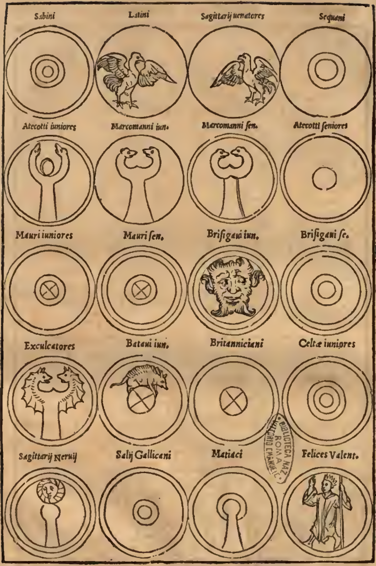
BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Inſignia uiri illuſtris, Magiſtri peditum.

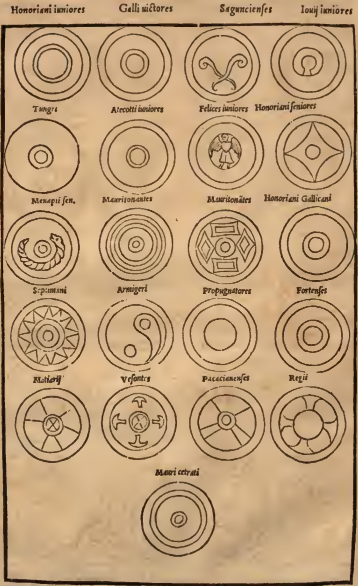

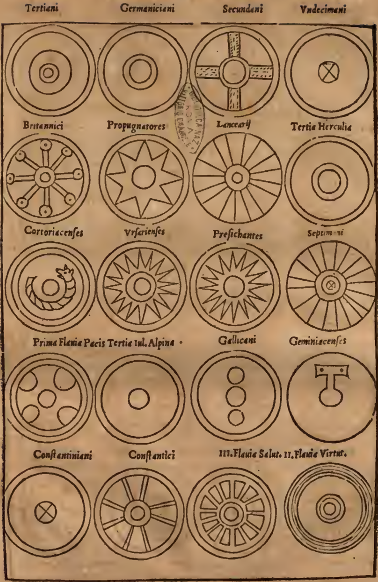
BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

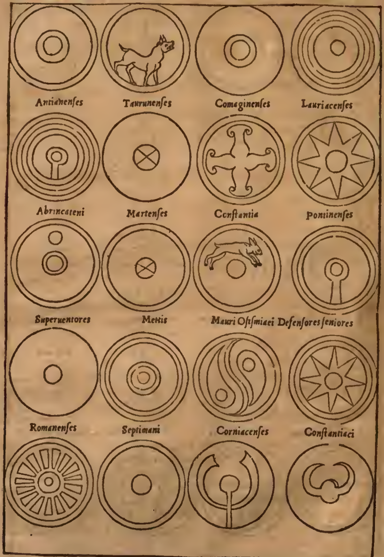

Leones iun.
Leones ſeniores
Sagittarij Neruij
Co nuti
Felices ſeniores
Grati
Salij
Tubantes
Auguſtei
Inuicti
Gratianẽſes ſeniores
Felices iuniores
Bructeri
Bataui
Victores
Iouij
Reti
Valẽtinianẽſes
Gratianẽſ.iun.
Ampſiuarij

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Honoriani iuniores
Galli uictores
Saguncienſes
Iouij iuniores
Tungri
Atecotti iuniores
Felices iuniores
Honoriani ſeniores
Menapii ſen.
Mauritonantes
Mauritonãtes
Honoriani Gallicani
Septimani
Armigeri
Propugnatores
Fortenſes
Matiarij
Veſontes
Pacacianenſes
Regii
Mauri cetrati

Tertiani
Germaniciani
Secundani
Vndecimani
Britannici
Propugnatores
Lancearij
Tertia Herculia
Cortoriacenſes
Vrſarienſes
Preſichantes
Septim ni
Prima Flauia Pacis
Tertia Iul. Alpina
Gallicani
Geminiacenſes
Conſtantiniani
Conſtantici
III. Flauia Salut.
II. Flauia Virtut.

Secunda Iulia Alpina
Alpini
Fortenses
Augustani
Antianenses
Taurunenses
Comaginenses
Lauriacenses
Abrincateni
Martenses
Constantia
Pontinenses
Superuentores
Mettis
Mauri Ostsmiaei
Defensores seniores
Romanenses
Septimani
Corniacenses
Constantiaci

Sub dispositione uiri illustris Magistri peditū PRAESENTALIS, COMITES MILITVM INFRASCRIPTORVM.

ITALIAE. Africæ. Tingitaniæ. Tractus Argentoratēsis. Britanniarum. Litoris Saxonici per Britannias.

Duces Limitum infrascriptorum decem.

Mauritaniæ Cæsariensis. Tripolitani. Pannoniæ secundæ. Valeriæ Ripensis. Pannoniæ primæ & Norici Ripensis. Retiæ primæ & secundæ. Belgicæ secundæ. Germaniæ primæ. Britanniarum. Mogonciacensis.

Legiones Palatinæ duodecim.

IOVIANI seniores. HERCVLIANI seniores. DIVITENSES seniores. TONGRICANI seniores. PANNONICIANI seniores. MORSICIANI seniores. ARMIGERI propugnatores seniores. LANCEARII Sabarienses. OCTAVANI. THEBEI. CIMBRIANI. ARMIGERI propugnatores iuniores.

Auxilia Palatina Sexaginta quinque.

CORNVTI seniores. BRACHATI seniores. PETVLANTES seniores. CELTAE seniores. HERVLI seniores. BATAVI seniores. MATTIACI seniores. ASCARII seniores. ASCARII iuniores. IOVII seniores. CORNVTI iuniores. SAGITTARII Neruij. LEONES seniores. LEONES iuniores. EXCVLCATORES seniores. SAGITTARII Tungri. EXCVLCATORES iuniores. TVBANTES. SALII. GRATI. FELICES seniores. FELICES iuniores. GRATIANENSES seniores. INVICTI seniores. AVGVSTEI. IOVII iuniores. VICTORES iuniores. BATAVI iuniores. BRVCTERI. AMPSIVARII. GRATIANENSES iuniores. VALENTINIANENSES iuniores. RHETI. SEQVANI. SAGITTARII Venatores. LATINI. SABINI. BRACHATI iuniores. HONORIANI Atecotti seniores. HONORIANI Marcomāni seniores. HONORIANI Marcomāni iuniores. HONORIANI Atecotti iuniores. BRISIGAVI seniores. BRISIGAVI iuniores. HONORIANI Mauri seniores. HONORIANI Mauri iuniores. CELTAE iuniores. INVICTI iun. Britāniciani. BATAVI. EXCVLCATORES iun. Britanniciani. FELICES Valentinianenses. MATIACI iuniores Gallicani. SALII Gallicani. SAGITTARII Neruij Gallicani. IOVII iuniores Gallicani. SEGVNTIENSES. GALLI Victores. HONORIANI uictores iuniores. HONORIANI Ascarij seniores. FELICES iuniores Gallicani. ATECOTTI iuniores. TVNGRI. HONORIANI Gallicani. MAVRITONANTES iuniores. MAVRITONANTES seniores.

Legio-

Legiones Comitatenſes triginta duæ.

MENAPII ſeniores. FORTENSES. PROPVGNATORES ſeniores. ARMIGERI defenſores ſeniores. SEPTIMANI ſeniores. REGII. PACATIANENSES. VESONTES. MATTIARII iuniores. MAVRI cetrati. VNDECIMANI. SECVNDANI Italiciani. GERMANICIANI iuniores. TERTIANI, ſiue tertia Italica. TERTIA Herculea. LANCEARII Gallicani Honoriani. PROPVGNATORES iuniores. LEGIO ſecunda Britannica, ſiue Secūdani. SEPTIMANI iuniores. PRAESICHANTES. VRSARIENSES. CORTORIACENSES. GEMINIACENSES. HONORIANI Felices Gallicani. TERTIA Iulia Alpina. PRIMA Flauia Pacis. SECVNDA Flauia Virtutis. TERTIA Flauia Salutis. FLAVIAE Victrices Conſtantinæ, id eſt Conſtantici. SECVNDAE Flauiæ Conſtantiniani tertio. AVGVSTANI. FORTENSES.

Pſeudocomitatenſes decem & octo.

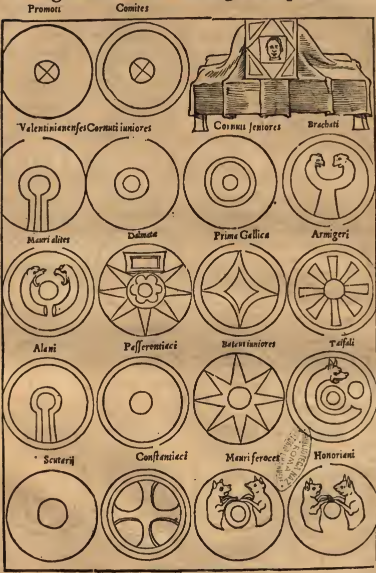
LEGIO prima Alpina. LEGIO ſecunda Iulia Alpina. LANCEARII Lauriacenſes. LANCEARII Comagenenſes. TAVRVNENSES. ANTIANENSES. PONTINENSES. PRIMA Flauia Gallicana Conſtantia. MARTENSES. ABRINCATENI. DEFENSORES ſeniores. MAVROSISMIACI. PRIMA Flauia Metis. SVPERVENTORES iuniores. CONSTANTIACI. CORNIACENSES. SEPTIMANI. ROMANENSES.

OFFICIVM Supraſcripti Magiſtri peditum Præſentalis.

PRINCEPS. Numerarius. Commentarienſis. Adiutor. Regerendarius, Exceptores, & reliqui apparitores.

Inſignia

Inſignia uiri illuſtris, Magiſtri equitum.

Clibanarij Armigeri Marcomanni Stablesiani

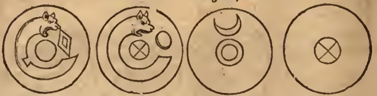
Tertij Sagittarij Secundi Sagittarij Primi Sagit. Parthi seniores

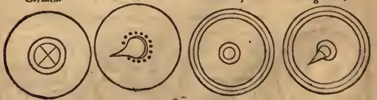
Comites iun. Cetrati seniores Parthi iuniores Quarti Sagit.

Honoriani Cetrati iun. Sagittarij iun. Promoti iun.

Cordueni Stablesiani Scutarij Armigeri iun.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris Comitis & Magistri EQVITVM PRAESENTALIS.

Vexillationes Palatinæ.

COMITES ſeniores. EQVITES Promoti ſeniores. EQVITES Brachati ſeniores. EQVITES Bataui ſeniores. EQVITES Cornuti ſeniores. EQVITES Cornuti iuniores. COMITES Alani. EQVITES Bataui iuniores. EQVITES Conſtantes Valentinianenſes ſeniores.

Vexillationes Comitatenſes.

EQVITES Armigeri. EQVITES Prima Gallia. EQVIT. octauo Dalmatę. EQVITES Dalmatæ Paſſerētiaci. EQVITES Mauri alites. EQVITES Honoriani. TAIFALI iuniores. EQVITES Honoriani ſeniores. EQVITES Mauri feroces. EQVITES Cōſtantiaci feroces. EQVITES Scutarij. EQVITES Stableſiani Africani. EQVITES Marcomanni. EQVITES Armigeri ſeniores. EQVITES Sagittarij Clibanarij. EQVITES Sagittarij Parthi ſeniores. EQVITES primi Sagittarij. EQVITES ſecundi Sagit. EQVITES tertij Sagittarij. EQVITES quarti Sagittarij. EQVITES Sagit. Parthi iuniores. EQVITES Cetrati ſeniores. COMITES iuniores. EQVITES Promoti iun. SAGITTARII iuniores. EQVITES Cetrati iuniores. HONORIANI iuniores. ARMIGERI iuniores. EQVITES ſecundi Scutarij iuniores. EQVITES Stableſiani Italiciani. EQVITES Sagittarij Cordueni. EQVITES Sagit. ſeniores. CVNEVS equitum Promotorum.

OFFICIVM ſupraſcriptæ Magiſteriæ poteſtatis.

PRINCEPS. Numerarius. Primiſcrinius. Commentarienſis. Adiutor. Regerendarius. Exceptores, & reliqui apparitores.

Qui numeri ex prædictis per infraſcriptas PROVINCIAS HABEANTVR.

Intra Italiam.

IOVIANI ſeniores. HERCVLIANI ſeniores. DIVITENSES ſen. TVNGRICANI ſeniores. PANNONICIANI ſen. MOESIACI ſeniores. CORNVTI ſen. BRACHATI ſen. PETVLANTES ſeniores. CELTAE ſen. HERVLI ſeniores. BATAVI ſen. MATIACI ſeniores. IOVII ſen. VICTORES ſeniores. CORNVTI iun. LEONES iun. EXCVLCATORES ſeniores. GRATI. SABINI. FELICES iuniores. ATECOTTI Honoriani iun. BRISIGAVI iuniores. MAVRI Honoriani

riani iuniores. GALLI Victores. OCTAVANI. THEBEI. MATTIACI iunio-res. SEPTIMANI iuniores. REGII Germaniciani. PRIMA Iulia. TERTIA Iulia. PLACIDI Valentinianici felices. GRATIANENSES iuniores. MARCO-MANNI. PONTENNENSES.

Intra Illyricum cum uiro ſpectabili Co-MITE ILLYRICI.

SAGITTARII Tungri. IOVII iuniores. SEQVANI. RETII. SAGITTARII Venatores. LATINI. VALENTINIANENSES felices. HONORIANI Victores. SEGVNTIENSES. TVNGRI. MAVRI Honoriani ſeniores. MATTIACI. HONO-RIANI Gallicani. TERTIANI. TERTIA Herculea. PACATIANENSES. MAVRI Cetrati. PROPVGNATORES iuniores. LANCEARII Lauriacenſes. LAN-CEARII Comaginenſes. SECVNDA Iulia. VALENTINIANENSES. CATARIANENSES.

Intra Gallias cum uiro illuſtri Magiſtro EQVITVM GALLIARVM.

MATTIACI iuniores. LEONES ſeniores. BRACHATI iuniores. SALII ſen. GRATIANENSES. BROCTERI. AMPSIVARII. VALENTINIANENSES. BA-TAVI. BATAVI iuniores. BRITONES. ATECOTTI Honoriani ſeniores. SA-GITTARII Neruii Gallicani. IOVII iuniores Gallicani. MATTIACI iunio-res Gallicani. ATECOTTI iuniores Gallicani. ASCARII Honoriani ſenio res. ARMIGERI Defenſores ſeniores. LANCEARII Honoriani Gallicani. LANCEARII Sabarienſes. MENAPII ſeniores. SECVNDANI. BRITONES. VR-SARIENSES. PRAESIDIENSES. GERMANIACENSES. CORTORIACENSES. HO-NORIANI felices Gallicani. PRIMA Flauia Gallicani. MARIENSES. ABRICAN TENI. DEFENSORES ſeniores. MAVRI Siſmiaci. PRIMA Flauia. SVPER-VENTORES iuniores. BALISTARII. DEFENSORES iuniores. GARRONENSES. ANDERENICIANI. ACINCENSES. CORNACENSES. SEPTIMANI iuniores. CVR-SARIENSES iun. MVSMAGENSES. ROMANENSES. INSIDIATORES. TRICESI-MANI. ABVLCI. EXPLORATORES.

OFFICIVM uiri illuſtris Magiſtri equitum per Gallias.

PRINCEPS Ex Officijs Magiſtrorum militum præſentalium, uno anno à parte peditum, alio à parte equitum. Commentarienſis. Numerarij ex uiris & Officijs ſingularis, Adiutor. Regerendarius. Exceptores, Reliqui apparitores.

Intra Hiſpanias cum ſpectabili Comite.

ASCARII ſeniores. ASCARII iuniores. SAGITTARII Nerui. EXCVLCATORES iuniores. TVBANTES. FELICES ſeniores. INVICTI ſeniores. VICTORES iuniores. INVICTI iuniores Britones. BRISIGAVI ſeniores.. SALII iuniores Gallicani. FORTENSES. PROPVGNATORES ſeniores. SEPTIMANI ſeniores. VESONTES. VNDECIMANI.

Intra Tingitanam cum uiro ſpectabili COMITE.

MAVRITONANTES ſeniores. MAVRITONANTES iuniores. CONSTANTINIANI. SEPTIMANI iuniores.

Intra Africam cum uiro ſpectabili Comite AFRICAE.

CELTAE iuniores. ARMIGERI Propugnatores ſeniores. ARMIGERI Propugnatores iuniores. SECVNDANI Italiciani. CIMBRIANI. PRIMANI. SECVNDANI. TERTIANI. CONSTANTINIANI. CONSTANTIACI. TERTIO Auguſtani. FORTENSES.

Cum uiro ſpectabili Comite Britanniarum.

VICTORES iuniores Britanniciani. PRIMANI iuniores. SECVNDANI iuniores.

Item Vexillationes intra Italiam.

COMITES ſeniores. EQVITES Promoti ſeniores. EQVITES Brachati ſeniores. EQVITES Cornuti ſen. COMITES Alani. EQVITES Mauri Feroces. EQVITES Conſtantes Valentinianenſes iuniores.

Intra Gallias cum uiro illuſtri Comite & Magistro EQVITVM GALLIARVM.

EQVITES Bataui ſeniores. EQVITES Cornuti ſeniores. EQVITES Batavi iuniores. EQVITES Brachati iuniores. EQVITES Honoriani ſen. EQVITES Honoriani iuniores. EQVITES Armigeri ſeniores. EQVITES octauo Dalmatę. EQVITES Dalmatæ Paſſerẽtiacenſes. EQVITES Primi Gallica-

Gallicani. EQVITES Maurialites. EQVITES Constantiaci feroces.

Intra Africam cum uiro spectabili Comite AFRICAE.

EQVITES Stablesiani Italiciani. EQVITES Scutarij seniores. EQVITES Stablesiani seniores. EQVITES Marcomanni. EQVITES Armigeri seniores. EQVITES Clibanarij. EQVITES Parthi Sagittarij seniores. EQVITES Cetrati seniores. EQVITES primi Sagittarij. EQVITES secundi Sagit. EQVITES tertij Sagittarij. EQVITES quarti Sagittarij. EQVITES Parthi Sagittarij iuniores. EQVITES Cetrati iuniores. EQVITES Promoti iun. EQVITES Scutarij iuniores Comitatenses. EQVITES Honoriani iuniores. EQVITES Scutarij iuniores scholę secundæ. EQVITES Armigeri iuniores.

Intra Britannias cum uiro spectabili Comite BRITANNIARVM.

EQVITES Catafractarij iuniores. EQVITES Scutarij Aureliaci. EQVITES Honoriani sen. EQVITES Stablesiani. EQVITES Syri. EQVITES Taifali.

Intra Tingitaniam cum uiro spectabili COMITE TINGITANIAE.

EQVITES Scutarij seniores Comitatenses. EQVITES Sagittarij seniores Comitatenses. EQVITES Cardueni Comitatenses.

Insignia

Inſignia uiri illuſtris, Magiſtri Officiorum

Sub diſpoſitione uiri illuſtris Magiſtri OFFICIORVM.

SCHOLA Scutariorum prima. SCHOLA Scutariorum ſecunda. SCHOLA Armaturarum ſeniorũ. SCHOLA Gentilium ſeniorũ. SCHOLA Scutariorum tertia. SCHOLA Agentum in rebus & deputati eiuſdem ſcholę. Scrinium memoriæ. Scrinium diſpoſitionum. Scrinium Epiſtolarũ. Scrinium libellorum. Admiſſionales. Cancellarij.

Fabricæ infraſcriptæ in Illyrico.

SIRMIENSIS Scutorum, Baliſtarum, & Armorum. ACINCENSIS Scutaria. CORNVTENSIS Scutaria. LAVRIACENSIS Scutaria. SALONITANA Armorum.

Italiæ.

CONCORDIENSIS Sagittaria. VERONENSIS Scutorũ & Armorum. MANTVANA Loricaria. CREMONENSIS Scutaria. TICINENSIS Arcuaria. LVCENSIS Spataria.

In Gallijs.

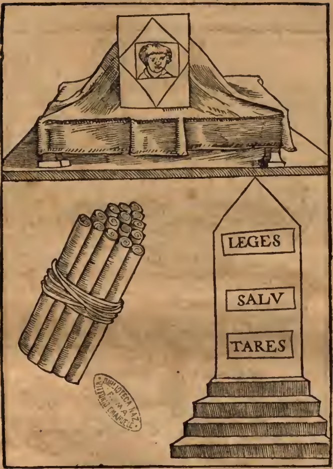
ARGENTORATENSIS Armorum omnium. MATISCONENSIS Sagittaria. AVGVSTODVNENSIS Loricaria. SVESSIONENSIS Scutaria, Baliſtaria & Clibanaria. REMENSIS Spataria. TRIBERORVM Scutaria. TRIBERORVM Baliſtaria. AMBIANENSIS Spataria & Scutaria.

OFFICIVM autem infraſcripti uiri illuſtris Magiſtri Officiorum de ſchola Agentum in rebus habetur hoc modo. Adiutor. Subadiuuæ Adiutoris. Subadiuuæ Fabricarũ diuerſarũ. Curioſus. Curſus publici in præſenti. Curioſi omnium prouinciarum. Interpretes omnium gentium.

Inſignia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Insignia uiri illustris, Quæstoris.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Sub dispositione uiri illustris, Quæstoris.

LEGES Dictandæ. PRECES.

Habet Subadiuantes. Adiutores memoriales de Scrinijs diuersis.

Insignia uiri illustris, Comitis sacrarum LARGITIONVM.

Sub diſpoſitione uiri illuſtris Comitis SACRARVM LARGITIONVM.

COMES Largitionum per Illyricum. COMES Veſtiarij. COMES Auri. COMES Largitionum Italicianarũ. COMES Titulorum Largitionaliũ per Africam.

Rationales.

RATIONALIS Sũmarum Pannoniæ ſecundæ, Dalmatiæ & Sauiæ. RATIONALIS Sũmarum Pannoniæ primæ, Valeriæ, Norici Mediterranei & Ripenſis. RATIONALIS Summarũ Italiæ. RATIONALIS Summarũ Vrbis Romæ. RATIONALIS Summarũ trium Prouinciarum, id eſt Sicilię, Sardiniæ & Corſicæ. RATIONALIS Summarũ Africæ. RATION. ſummarũ Numidiæ. RATIONALIS ſummarũ Hiſpaniæ. RATION. ſummarũ quinq; Prouinciarum. RATIONALIS ſummarum Galliarũ. RATIONALIS ſummarum Britanniarum. PRAEPOSITVS Theſaurorum Salonitarum Dalmatiæ. PRAEPOSITVS Theſaurorũ Siſcianorum Sauiæ. PRAEPOS. Theſaurorum Sabarienſium Pannoniæ primæ. PRAEPOSITVS Theſaurorũ per Italiã Aquileiæ. PRAEPOS. Theſaurorum Mediolanenſiũ Liguriæ. PRAEPOSIT. Theſaurorũ Vrbis Romæ. PRAEPOS. Theſaurorum Auguſtæ Vindelicenſis Retiæ ſecundæ. PRAEPOS. Theſaurorũ per Gallias Lugdunenſes. PRAEPOSITVS Theſaurorũ Arelatenſium. PRAEPOS. Theſaurorũ Nemauſenſium. PRAEPOS. Theſaurorũ Triberorum. PRAEPOS. Theſaurorum Auguſtenſium in Britannis.

Procuratores Monetæ.

PROCVRATOR Monetæ Siſcianæ. PROCVRAT. monetæ Aquileienſis. PROCVRAT. monetæ Vrbis Romæ. PROCVRAT. monetæ Lugdunenſis. PROCVRAT. monetæ Arelatenſis. PROCVRAT. monetæ Triberorum.

Procuratores Cynegiorum.

PROCVRATOR Cynegij Baſſianenſis Pannoniæ ſecundæ tranſlati Salonis. PROCVRAT. Cynegij Sirmienſis Pannoniæ ſecundæ. PROCVRAT. Cynegij Iouenſis Dalmatiæ à Spalato. PROCVRAT. Cynegij Aquileienſis Venetiæ inferioris. PROCVRATOR Cynegij Mediolanenſis Liguriæ. PROCVR. Cynegij Vrbis Romæ. PROCVR. Cynegij Canuſini & Venuſini in Apulia. PROCVRAT. Cynegij Carthaginenſis Africæ. PROCVR. Cynegij Arelatenſis Prouinciæ Viennẽſis. PROCVR. Cynegij Lugdunẽſis. PROCVRAT. Cynegij Remẽſis Belgicæ ſecundæ. PROCVRAT. Cynegij Tornacẽſis Belgicæ ſecundæ. PROCVRAT. Cynegij Triberorũ Belgicæ primæ. PROCVR. Cynegij Auguſtoduni tranſlati Metis. PROCVR. Cynegij in Britannis Bentenſis. PROCVRAT. Linificij Bienenſis Galliarum. PROCVRAT. Linificij Rauennatium Italiæ.

Procurato-

Procuratores Baphiorum.

PROCVRATOR Baphij Tarētini Calabriæ. PROCVR. Baphij Salonitani Dalmatiæ. PROCVRATOR Baphrj Cissensis Venetię & Histriæ. PROCVRATOR Baphij Syracusani Siciliæ. PROCVRATOR Baphiorum omniū per Africā. PROCVRATOR Baphij Girbitani Prouincię Tripolitanę. PROCVRATOR Baphij insularū Baleariū in Hispania. PROCVRAT Baphij Telonēsis Galliarum. PROCVRATOR Baphij Narbonensis.

Præpositi Branbaricariorum siue ARGENTARIORVM.

PRAEPOSITVS Branbaricariorum. siue Argentariorū Arelatensium. PRAEPOSITVS Branbaricariorū siue Argentariorū Rhemensium. PRAEPOSITVS Branbaricar. siue Argentariorū Triberorum.

Præpositi Bastagarum.

PRAEPOSITVS Bastagæ primæ Orientalis & quartæ. PRAEPOSITVS Bastagæ secundæ Orientalis & tertiæ. PRAEPOSITVS Bastagæ tertiæ Orientalis. PRAEPOSITVS Bastagæ quartæ Orientalis. PRAEPOSITVS Bastagæ primæ Gallicanorum & quartæ. COMES Commerciorū per Illyricum.

OFFICIVM autem uiri illustris suprascripti Comitis sacrarum Largitionum habet.

PRIMICERIVM totius Officij. PRIMICERIVM Scriniorū Canonū. PRIMICER. Scriniorū Tabulariorū. PRIMICER. Scriniorū Numerorū. PRIMICERIVM Scriniorū Aureæ Massæ. PRIMICERIVM Scriniorū Auri ad responsum. PRIMICERIVM Scrinij Vestiarij Sacri. PRIMICERIVM Scrinij ab Argento. PRIMICERIVM Scrinij à Miliarensibus. PRIMICERIVM Scrinij à pecunijs & cæteros Scriniarios. Secundicerium Officij qui Primicerius est Exceptorū. TERTIOCERIVM Officij, qui tractat Bastagas.

Insignia

Insignia uiri illustris, Comitis Privatarum.

Sub dispositione uiri illustris Comitis rerum PRIVATARVM.

COMES Largitionum priuatarum. COMES Gildoniaci patrimonij. RATIONALIS rerum priuatarum per Illyricum. RATIONALIS Rerũ priuatarum per Italiam. RATIONALIS Rei priuatæ per Italiam. RATIONALIS rei priuatæ per Vrbem Romã, & suburbicarias regiones cũ parte Faustinæ. RATIONALIS rei priuatæ per Siciliam. RATION. rei priuatæ, per Africam. RATIONALIS rei priuatæ per Hispanias. RATIONALIS rei priuatæ per Gallias. RATIONALIS rei priuatæ per quinq; prouincias. RATIONALIS rei priuatæ per Britannias. RATIONALIS rei priuatæ fundorũ Domus diuinę per Africam. RATION. rei priuatæ per Siciliam. PROCVRAT. rei priuatæ per Apuliam & Calabriam siue saltus Carminianenses. PRAEPOSITVS rei priuatæ per Sequanicum & Germaniã primam. PROCVRAT. rei priuatæ per Dalmatiam. PROCVRAT. rei priuatæ per Sauiam. PROCVRAT. rei priuatæ per Italiã. PROCVRAT. rei priuatæ per Vrbem Romã. PROCVRAT. rei priuatæ per Vrbicarias regiones rerum Iuliani. PROCVRAT. rei priuatæ per Mauritaniam Sitifensem. PROCVRAT. rei priuatæ Cynegiorũ Triberorum. PROCVRAT. Cynegei iuuarẽsis rei priuatæ Meti translatæ Anhelas. PRAEPOSIT. Bastagæ rei priuatæ Orientalis inferioris. PRAEPOSITVS Bastagæ priuatarum Galliarum.

OFFICIVM autem suprascripti uiri illustris Comitis rerum priuatarũ habet: PRIMICERIVM totius Officij. Primiscrinium Beneficiorum. Primiscrinium Rationum. Primiscriniũ securitatum. Primiscrinium Largitionum priuatarum. Scriniarios etiam reliquos suprascriptorum Scriniorum. Secundicerium totius Officij qui tractat Chartas Officij. Cæteros etiam Palatinos.

Comes

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EM. ROMA

Comes domeſticorum. Comes domeſticorũ
PEDITVM EQVITVM.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Sub diſpoſitione uirorum illuſtrium Comi-
TVM DOMESTICORVM EQVITVM
SIVE PEDITVM.

DOMESTICI Equites. DOMESTICI Pedites. Deputati eorum.

Castrensis sacri Palatij.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis CASTRENSIS.

PAEDAGOGIA. Miniſteriales Dominici. Curæ Palatiorum.
OFFICIVM autem uiri ſpectabilis Caſtrenſis habet.
TABVLARIVM Dominicum. TABVLARIVM Dominæ Auguſtæ.
Adiutorem. Cartularium & Scrinium ipſius & cæteros Palatinos officiorum.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Primicerius Notariorum.

Sub cura uiri ſpectabilis Primice-
RII NOTARIORVM.

NOTICIA omnium dignitatum & adminiſtrationũ tam ciuilium quàm militarium.

OFFICIVM autem non habet, ſed Adiutores.

Magiſter Scriniorum.

Memoriæ Epiſtolarum & Libellorum.

MAGISTER memoriæ annotationes omnes dictat & emittit. Reſpondet tamen & precibus.

MAGISTER Epiſtolarum legationes ciuitatum & conſultationes & preces tractat.

MAGISTER Libellorum cognitiones & preces tractat.

Proconſul Africæ.

Sub dispositione uiri spectabilis Proconsulis Africae.

PROVINCIAE Consularis & Legati eius duo.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus Ducenarium. Cornicularium. Numerarios duos. Primiscrinium. Commentariensem. Adiutorem. Ab actis, Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquum Officium.

Sub

BIBLIOTECA NAZ. V. E. ROMA

Sub dispositione uiri spectabilis Vicarij VRBIS ROMAE PROVINCIAE INFRASCRIPTAE.

Consulares.

CAMPANIAE. TVSCIAE & VMBRIAE. PICENI Suburbicarij. Siciliæ.

Correctores.

APVLIAE & CALABRIAE. BRVTIORVM & LVCANIAE.

Præsides.

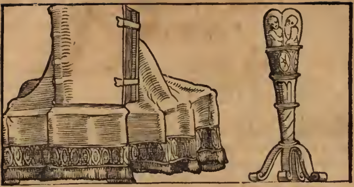
SAMNII. SARDINIAE. CORSICAE. VALERIAE.

OFFICIVM autem supradictus uir spectabilis Vicarius habet ita.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus Ducenarium. Cornicularium. Numerarios duos. Commentariensem. Adiutorem. Ab actis. Curã Epistolarum. Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

Vicarius

Vicarius Africæ.

Byzacium *Numidia*

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Tripolitana *Mauritania Sitifensis* *Mauritania Cæsariensis*

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Vicarii AFRICAE.

Conſulares.

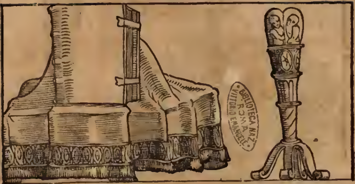
BYZACII. NVMIDIAE.

Præſides.

TRIPOLITANAE. MAVRITANIAE Sitifenſis. MAVRITANIAE Cæſarienſis.
OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Vicarius hoc modo.
PRINCIPEM de ſchola Agentum in rebus Ducenarium. Cornicularium. Numerarios duos. Commentarienſem. Ab actis. Curã Epiſtolarum. Adiutorem. Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

Vicarius

Vicarius Hiſpaniæ.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Betica *Luſitania* *Gallecia*

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis
VICARII HISPANIARVM.

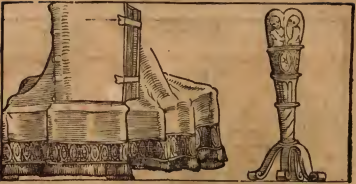
Conſulares.

BETICAE. LVSITANIAE. GALLECIAE.

Præſides.

TARRACONENSIS. Carthaginenſis. Tingitaniæ. Inſularum Balearium.
OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis hoc modo.
PRINCIPEM de ſchola Agentum in rebus ex Ducenarijs. Corniculariū. Numerarios duos. Commentarienſem. Ab actis. Adiutorē. Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquum Officium.

Vicarij ſeptem Prouinciarum.

Viennenſis Lugdunenſis Germania prima Germania ſecunda Belgica prima

Belgica ſecunda Alpiũ Maritimarũ Alpium Pœninarũ Maxima ſequanorũ Aquitanica prima

Aquitanica ſecunda Nouẽ populorũ Narbonẽſis prima Narbon. ſecũda Lugdunenſ. ſecunda

Lugdunenſis tertia

Lugdunenſis Senonia

13

Sub dispositione uiri spectabilis Vicarij SEPTEM PROVINCIARVM.

Consulares.

VIENNENSIS. LVGDVNENSIS. GERMANIAE primæ. GERMANIAE secundæ. BELGICAE primæ. BELGICAE secundæ.

Præsides.

ALPIVM Maritimarum. ALPIVM Pœninarum & Graiarum. MAXIMAE Sequanorũ. AQVITANICAE primæ. AQVITANICAE secundæ. NOVEM Populorũ. NARBONENSIS primæ. NARBONENSIS secundæ. LVGDVNENSIS secundæ. LVGDVNENSIS tertiæ. LVGDVNENSIS Senoniæ.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Vicarius hoc modo.

PRINCIPEM de schola Agentum in rebus ex Ducenarijs. Corniculariũ. Numerarios duos. Commentariensem. Ab actis. Curam Epistolarũ. Adiutorem. Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquum Officium.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Vicarij Britanniarum.

Sub dispositione uiri spectabilis Vicarij BRITANNIARVM.

Consulares.

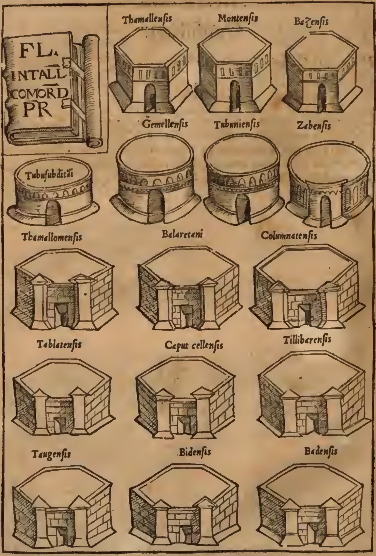
MAXIMAE Cæsariensis. VALENTIAE.

Præsides.

BRITANNIAE primæ. BRITANNIAE secundæ. FLAVIAE Cæsariensis.
OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Vicarius hoc modo.
PRINCIPEM de schola Agentum in rebus ex Ducenarijs. Cornicularium. Numerarios duos. Commentariensem. Ab actis. Curam Epistolarum. Adiutorem. Subadiuuas. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Comes Africæ.

Sub dispositione uiri spectabilis, Comitis Africae limitanei.

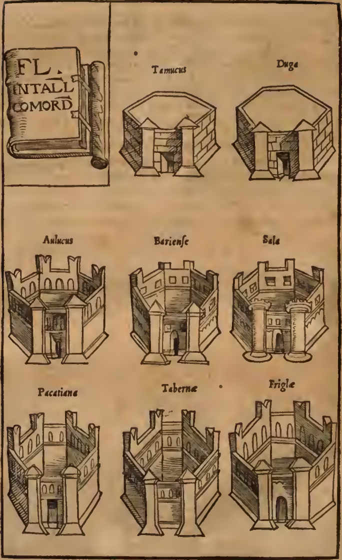
PRAEPOSITVS Limitis Thamallensis. PRAEPOSITVS limitis Montensis in castris Leptitanis. PRAEPOSITVS limitis Bazensis. PRAEPOSITVS limitis Gemellensis. PRAEPOSITVS limitis Tubuniensis. PRAEPOSITVS limitis Zabensis. PRAEPOSITVS limitis Tubusubditani. PRAEPOSITVS limitis Thamallomensis. PRAEPOSITVS limitis Balaretani. PRAEPOSITVS limitis Columnatensis. PRAEPOSITVS limitis Tablatensis. PRAEPOSITVS limitis caput Cellensis. PRAEPOSITVS limitis secundanorum in Castris Tillibarensibus. PRAEPOSITVS limitis Taugensis. PRAEPOSITVS limitis Bidensis. PRAEPOSITVS limitis Badensis.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Comes hoc modo.

PRINCIPEM ex officio Magistri militum præsentalium uno anno à parte peditum, alio anno à parte equitum. Cornicularium. Adiutorem. Commentariensem ex officio Magistri militum præsentalium alternis annis. Numerarios duos ex utrisque officijs Magistri militum præsentalium, singulos. Subadiuuam. Regerendarium, Exceptores, Singulares, & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EM. ROMA

Comes Tingitaniæ.

Sub dispositione uiri spectabilis, Comitis TINGITANIAE LIMITANEI.

PRAEFECTVS Alæ Herculeæ Tamuco. TRIBVNVS cohortis secundæ Hispanorum Duga. TRIBVNVS cohortis primæ Herculeæ Auluco. TRIBVNVS cohortis primæ Ityrcorum Castrobariensi. TRIBVNVS cohortis Pacatianensis, Pacatiana. TRIBVNVS cohortis tertiæ Hastatorum Tabernis. TRIBVNVS cohortis Friglensis Friglis.

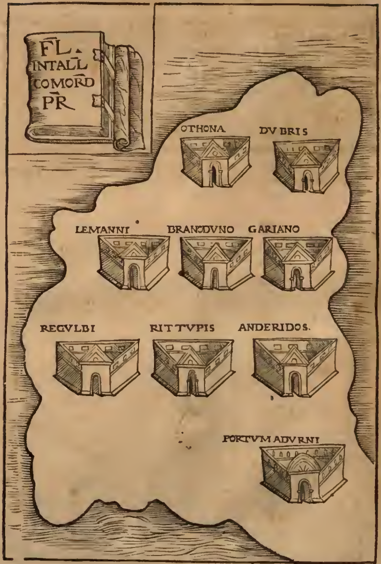
OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Comes hoc modo.

PRINCIPEM ex officio Magistri militum præsentalium uno anno a parte peditum, alio anno à parte equitum. Commentariensem ut supra. Numerarios duos, singulos ex officio supradicto. Cornicularium. Adiutorem. Subadiuuam. Regerendarium. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Comes

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EMANUELE ROMA

Comes litoris Saxonici per Britanniam.

Sub dispositione uiri spectabilis, Comitis LITORIS SAXONICI PER BRITANNIAM.

PRAEPOSITVS numeri Fortensium Othonæ. PRAEPOSITVS militū Tungricanorum Dubris. PRAEPOSITVS numeri Turnacēsium Lemannis. PRAEPOSITVS equitum Dalmatarum Branodunensis, Branoduno. PRAEPOSITVS equitū Stablesian. Gariānonensis, Gariānono. Tribunus cohortis primæ Vetasiorū Regulbio. PRAEPOSITVS Legionis secundæ Augustæ Rutupis. PRAEPOSITVS numeri Abulcorum Anderidæ. PRAEPOSITVS numeri Exploratorum portu Adurni.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Comes hoc modo.

PRINCIPEM ex officio Magistri præsentalium à parte peditum. Numerarios duos ut supra ex officio supradicto. Commentariensem ex officio supradicto. Cornicularium. Adiutorem. Subadiuuam. Regerendarium. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Comes

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EMANUELE ROMA

Comes Britanniæ.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Comitis BRITANNIARVM.

PROVINCIA BRITANNIAE.

OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Comes hoc modo.

PRINCIPEM ex officio Magiſtri militum præſentaliū alternis annis. Commentarienſem ut ſupra. Numerarios duos ſingulos ex utroq; officio ſupradicto. Adiutorem. Subadiuuam. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Comes Italiæ.

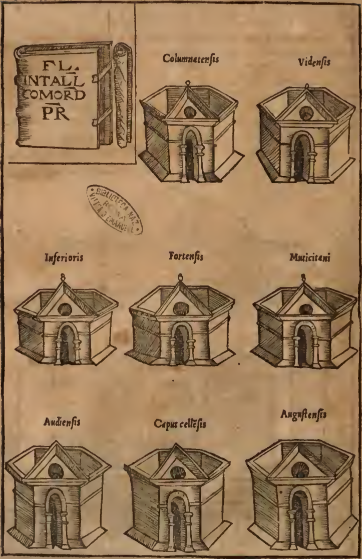
Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Comitis Italiæ.
TRACTVS Italiæ circa Alpes.

Comes Argentoratensis.

Sub dispositione uiri spectabilis Comitis Argentoratensis.
TRACTVS Argentoratensis.

Ducis & Præſidis prouinciæ Mauritaniæ.

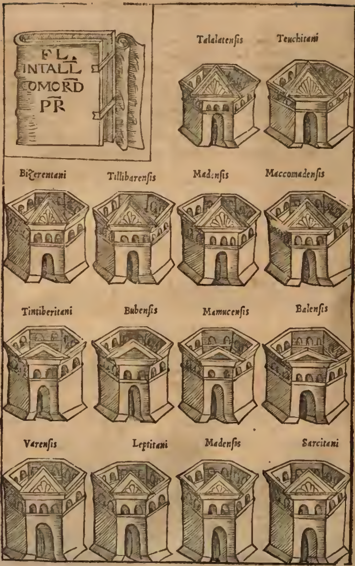

Sub dispositione uiri spectabilis Ducis & PRAESIDIS PROVINCIAE MAVRITANIAE CAESARIENSIS.

PRAEPOSITVS Limitis Columnatensis. PRAEPOSITVS Limitis Vidensis. PRAEPOSITVS Limitis inferioris. PRAEPOSITVS Limitis Fortensis. PRAEPOSITVS Limitis Muticitani. PRAEPOSITVS Limitis Audiēsis. PRAEPOSITVS Limitis caput Cellensis. PRAEPOSITVS Limitis Augustensis. OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Dux & Præses hoc modo. PRINCIPEM ex officio Magistri militum præsentaliū alternis annis. Numerarios duos singulos ex officijs supra singulis. Cōmentariensem ex officijs supra singulis alternis annis. Cornicularium. Adiutorem. Subadiuuā. Regerendarium. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Prouinciæ Tripolitanæ.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis, Ducis
PROVINCIAE TRIPOLITANAE.

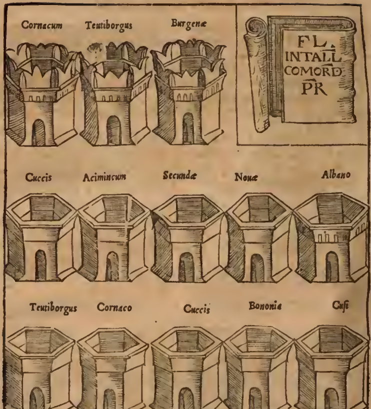
PRAEPOSITVS Limitis Talalatenſis. PRAEPOSITVS Limitis Teuchitani. PRAEPOSITVS Limitis Bizerentani. PRAEPOSITVS Limitis Tillibarenſis. PRAEPOSITVS Limitis Madenſis. PRAEPOSITVS Limitis Maccomadenſis. PRAEPOSITVS Limitis Tintiberitani. PRAEPOSITVS Limitis Bubenſis. PRAEPOSITVS Limitis Mamucenſis. PRAEPOSITVS Limitis Balenſis. PRAEPOSITVS Limitis Varenſis. MILITES Fortenſes in caſtris Leptitanis. MILITES Munifices in caſtris Madenſibus. PRAEPOSITVS Limitis Sarcitani.

OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officijs Magiſtrorum militum præſentalium alternis annis. Numerarios utroſq;. Commentarienſem utrunq;. Corniculariū. Adiutorem. Subadiuuā. Regerendariū. Exceptores, Singulares, & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAT. ROMA

Dux Pannoniæ.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis, Ducis

PROVINCIAE PANNONIAE SECVNDAE RIPARIENSIS SIVE SAVIAE.

CVNEVS equitum Scutariorum Cornaco. CVNEVS equitum Dalmatarum Teutiborgio. CVNEVS equitum Conſtantianorum Burgenæ. CVNEVS equitum promotorum Cuccis. CVNEVS equitum Conſtantium Aciminci. CVNEVS equitum Italicianorum Secundis. EQVITES Dalmatæ Nouis. EQVITES Dalmatæ Albano. EQVIT. promoti Teutiburgio. EQVITES Dalmatæ Cornaco. EQVITES Sagittarij Cuccis EQVITES Dalmatæ Bononiæ. EQVIT. Dalmatæ Cuſi. EQVITES Sagittarij Aciminci. EQVIT. Dalmatæ Ricti. EQVIT. Dalmatæ Burgenæ. EQVITES Promoti Tauruno. AVXILIA Herculis ad Herculem. AVXILIA Nouenſia Arſaciana ſiue Nouis. AVXILIA Auguſtenſia contra Bononiā in Barbarico in Caſtello Onagrino. AVXILIA præſidentia in caſtris Herculis. AVXILIA Aſcarij Tauruno ſiue Marſonia. PRAEFECTVS Legionis quintę Iouiæ cohortis quintæ partis ſuperioris Bononiæ. PRAEFECTVS Legionis ſextæ Herculeæ cohortis quintæ partis ſuperioris Aureo monte. PRAEFECTVS Legionis quintæ Iouiæ Burgenis. PRAEFECTVS Legionis ſextæ Herculeæ Teutiborgio. PRAEFECTVS Legionis quintæ Iouiæ ſextæ Herculeæ in Caſtello Onagrino. PRAEFECTVS mil. Calcarienſium Sirmij. PRAEFECTVS claſſis primæ Flauiæ Auguſtæ Sirmij. PRAEFECTVS claſſis ſecundæ Flauiæ Graio. PRAEFECTVS claſſis Iſtricæ Murſæ. TRIBVNVS cohortis tertiæ Alpinorum Dardanorum Ala Sirmienſis, Sirmij. PRAEFECTVS claſſis primæ Pannoniæ ſeruitij claſſis Ægetenſium ſiue ſecundæ Pannoniæ nunc Siſciæ. TRIBVNVS cohortis tertiæ Alpinorum, Siſciæ. TRIBVNVS cohortis primæ Iouiæ Leonatæ. TRIBVNVS cohortis primæ Thracū ciuium Romanorum caput Baſenſis.

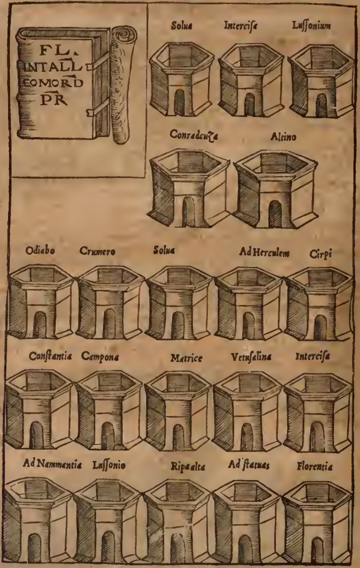
OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis hoc modo.

PRINCIPEM de eodem officio. Numerarium. Adiutorem. Commentarienſem. Subadiuuā. Regerendariū. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Dux

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux Prouinciæ Valeriæ.

Sub dispositione uiri spectabilis, Ducis
PROVINCIAE VALERIAE RIPENSIS.

CVNEVS equitum Scutariorum Soluæ. CVNEVS equitum Dalmatarũ Intercisæ. CVNEVS equitum Constantianorum Lussonio nũc Intercisa. CVNEVS equitum Stablesianorum Ripa alta nunc Conradcuza. CVNEVS equitum Fortensium Altino. EQVITES Dalmatæ Odiabo. EQVITES Promoti Crumero. EQVITES Mauri Solua. EQVIT. Dalmatæ ad Herculem. EQVITES Dalmatæ Cirpi. EQVITES Dalmatæ Cõstantiæ. EQVITES Dalmatæ Campongę. EQVITES Promoti Matricæ. EQVIT. Dalmatæ Vetussalinæ. EQVIT. Sagittarij Intercisæ. EQVIT. Dalmatæ ad Nammantia. EQVITES Dalmatæ Lussonio. EQVITES Dalmatæ Ripa alta. EQVITES Dalmatæ ad Statuas. EQVITES Dalmatæ Florentiæ. EQVITES Sagittarij Altino nunc in Borgo cõtra Florentiã. EQVITES Flauianenses ad Militare. AVXILIA Herculensia ad Herculem. AVXILIA Vrsarensia pone Nauata nunc ad Statuas. AVXILIA Vigilum cõtra Acinco trans in Barbarico. AVXILIA Fortensia Cirpi. AVXILIA Insidiatorũ Cardabianca. PRAEFECTVS Legionis primæ adiutricis cohortis quintæ partis superioris Bregetione. PRAEFECTVS Legionis secundæ adiutricis cohortis partis superioris. PRAEFECTVS Legionis secundæ adiutricis partis inferioris Florentiæ. PRAEFECTVS Legionis secundæ adiutricis tertiæ partis superioris Acinco. PRAEFECTVS Legionis secundæ adiutricis in Castello contra Tautantum. PRAEFECTVS mil. secundæ adiutricis Cirpi. PRAEFECTVS Legionis secundæ adiutricis Lussonio. PRAEFECTVS classis Histricæ Florentiæ. TRIBVNVS cohortis Vincentiæ. TRIBVNVS cohortis Quadriborgio. TRIBVNVS cohortis Iouiæ. TRIBVNVS cohortis ad Borgum Centenarium. TRIBVNVS cohortis Alescæ. TRIBVNVS cohortis Marinanæ. PRAEFECTVS Legionis Transacinco.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM de eodem corpore. Numerarium. Commentariensem. Adiutorem. Subadiuuã. Regerendariũ. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Dux

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Dux Pannoniæ primæ.

Sub dispositione uiri spectabilis Ducis PANNONIAE PRIMAE ET NORICI RIPENSIS.

CVNEVS equitum Dalmatarum Flexo. CVNEVS equitum Stablesianorum Arrabonæ. EQVITES promoti Arrabonæ. EQVIT. Sagittarij Quadriburgio. EQVITES Dalmatę ala Noua. EQVITES Dalmatæ ęqui noctiæ. EQVITES Dalmatæ ad Herculem. EQVITES Sagittarij Gerolatæ. EQVITES promoti Flexo. EQVITES Mauri Quadrato. TRIBVNVS gentis Marcomannorum. PRAEFECTVS Legionis decimæ Vindomanæ. PRAEFECTVS Legiõis quartędecimæ Geminę militū Liburnariorū cohortis partis superioris Carnunto. PRAEFECTVS Legionis decimæ & quartędecimæ Geminatæ militum Liburnariorū Arrabonæ. PRAEFECTVS classis Histricæ Carnūto, siue Vindomanæ à Carnunto translata. TRIB. cohortis Arrianis. TRIBVNVS cohortis Caratensis. EQVITES promoti ad Mauros. EQVITES Sagittarij Lentiæ. EQVITES Sagittarij Lacufelicis. EQVITES Dalmatæ Arlape. EQVITES Dalmatæ Augustianis. EQVITES promoti Comagenis. PRAEFECTVS Secundæ Italicæ militū Liburnariorū Iouiaco. PRAEFECTVS Legionis Italicæ partis inferioris Lentiæ. PRAEFECTVS Legionis secundæ Lauriaco. PRAEFECTVS Legionis primæ Noricorum militum Liburnariorū cohortis quintæ partis superioris ad Iuuense. PRAEFECTVS Legionis Liburnariorum primorum Noricorum Fasianæ. PRAEFECTVS classis Arlapensis & Maginensis. PRAEFECTVS classis Lauriacensis. TRIBVNVS cohortis Boiodoro. TRIBVNVS cohortis Austuris. TRIBVNVS cohortis Cannabiaca.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM de eodem corpore. Numerarium. Cõmentariensem. Adiutorem. Subadiuuã. Regerendarium. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Dux Retiæ.

FL. INTALL COMORD PR
Augustanis
Phebianis
Submuntorio
Vallato
Ripa prima
Cambiduno
Guntia
Fœtibus
Teriolis
Quintanis

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis Ducis Pro-
VINCIAE RETIAE PRIMAE ET SECVNDAE.

EQVITES Stableſiani ſeniores Auguſtanis. EQVITES Stableſiani iuniores Ponteoeni nunc Febianis. EQVITES Stableſiani iuniores Submuntorio. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Italicæ partis ſuperioris caſtra regina nunc Vallato. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Italicæ partis ſuperioris deputatæ Ripæ primæ Submuntorio. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Italicæ pro parte media prætendẽtis à Vimania Caſſiliacũ uſq; Cambiduno. PRAEFECTVS militum Vrſarienſium Guntiæ. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Italicæ tranſuectioni ſpecierũ deputatæ Fœtibus. PRAEFECTVS Legionis tertiæ Italicæ tranſuectioni Specierum deputatæ Teriolis. PRAEFECTVS Alæ primæ Flauiæ Retorum Quintanis. TRIBVNVS cohortis Nouæ Batauorum Batauis. TRIB. cohortis tertiæ Brittorum Abuſina. PRAEFECTVS Alæ ſecundæ Valeriæ ſingularis Vallato. TRIBVNVS cohortis ſextæ Valeriæ retorum Venaxamodoro. TRIBVNVS cohortis primæ Herculeæ Rhetorum Parroduno. TRIBVNVS cohortis quintæ Valeriæ frigum Pinianis. TRIBVNVS cohortis tertiæ Herculeæ Pannoniorum Cælio. TRIBVNVS Gentis per Retias deputatæ Teriolis. PRAEFECTVS Numeri Barbaricariorum Confluentibus ſiue Brecantiæ. PRAEFECTVS alæ Secundæ Valeriæ ſequanorum Vimania. TRIBVNVS cohortis Herculeæ Pannoniorum Arbore.

OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officiis Magiſtrorum militum præſentalium alternis annis. Numerarios duos ex utriſq; officiis præſentalibus ſingulos. Cõmentarienſem ex utriſq; officiis alternis annis. Adiutorem. Subadiuuã. Regerendarium. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

O 2

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EM. ROMA

Dux Prouinciæ sequanici.

Sub dispositione uiri spectabilis Ducis Provinciae Sequanici.

MILITES LATAVIENSES, OLINONE.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officijs Magistrorum militum præsentalium à parte peditum. Numerarium utrūq; Cōmentariensem ut supra. Adiutorem. Subadiuuā. Regerendarium. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Dux tractus Armoricani.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis, Ducis TRACTVS ARMORICANI ET NERVICANI.

TRIBVNVS cohortis primæ nouæ Armoricæ Grannona in litore Saxonico. PRAEFECTVS militũ Carronenſiũ Blabia. PRAEFECTVS militum Maurorum Venetorum Venetis. PRAEFECTVS militum Maurorũ Oſiſmiacorum Oſiſmijs. PRAEFECTVS militum ſuperuentorum Mannatias. PERAFECTVS militum Martenſium Aleto. PRAEFECTVS militum primę Flauię Conſtantia. PRAEFECTVS militum Vrſarienſium Rotomago. PRAEFECTVS militum Dalmatarum Abrincatis. PRAEFECTVS militũ Grannonenſium Grannono.

Extenditur tamẽ tractus Armoricani & Nervicani LIMITIS PER PROVINCIAS QVINQVE.

PER Aquitanicam primam & ſecundam, Senoniam, ſecundam Lugdunenſem & tertiam.

OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officijs Magiſtrorum militum Præſentalium alternis annis. Numerariũ à parte peditũ uno anno. Commentarienſem de officijs alternis annis. Adiutorem. Subadiuuam. Regerendarium. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Dux Belgicæ ſecundæ.

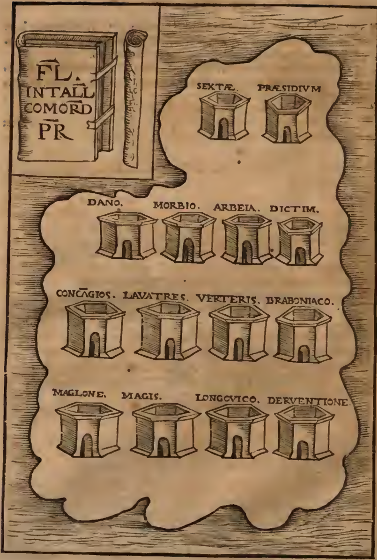
Sub dispositione uiri spectabilis, Ducis BELGICAE SECVNDAE.

EQVITES Dalmatæ Marcis in litore Saxonico. * Sambricæ in loco Coquartensi siue Hornensi. TRIBVNVS militũ Neruiorum Portu æpatiaci. OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis hoc modo.
PRINCIPEM ex eodem corpore. Cornicularium. Commentariensem. Adiutorem. Subadiuuam. Regerendarium, Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Dux

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

Dux Britanniarum.

Sub diſpoſitione uiri ſpectabilis, Ducis BRITANNIARVM.

PRAEFECTVS Legionis ſextæ. PRAEFECTVS equitum Dalmatarum Præſidio. PRAEFECTVS equitum Criſpianorum Dano. PRAEFECTVS equitum Catafractariorū Morbio. PRAEFECTVS Numeri Barcariorum Tigriſienſium Arbeia. PRAEFECTVS Numeri Neruiorū Dictenſiū Dicti. PRAEFECTVS Numeri uigilum Concangios. PRAEFECTVS Numeri exploratorum Lauatres. PRAEFECTVS Numeri Directorum ueterum. PRAEFECTVS Numeri defenſorum Braboniaco. PRAEFECTVS Numeri Solenſium Maglouæ. PRAEFECTVS Numeri Pacenſiū Magis. PRAEFECTVS Numeri longouicariorum Longouico. PRAEF. Numeri Deruentienſis Deruentione.

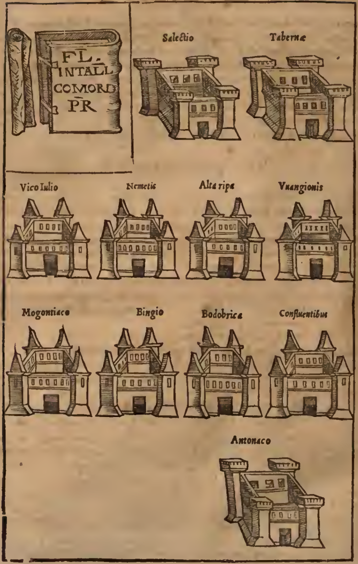
Item per lineam Valli.

TRIBVNVS cohortis quartæ Lergorum Segeduno. TRIBVNVS cohortis Cornouiorum ponte Ælij. PRAEFECTVS Alæ primæ Aſtorum Conderco. TRIBVNVS cohortis primæ Frixagorum Vindobala. PRAEFECTVS Alæ Sauinianæ Hunno. PRAEFECTVS Alæ ſecundæ Aſtorum Ciſurno. TRIBVNVS cohortis primæ Batauorum Procolitia. TRIBVNVS cohortis primæ Tungrorum Borcouico. TRIBVNVS cohortis quartæ Gallorum Vindolana. TRIBVNVS cohortis primæ Aſtorum Æſica. TRIB. cohortis ſecundæ Dalmatarum Magnis. TRIBVNVS cohortis primæ Æliæ Dacorum Amboglanna. PRAEFECTVS Alæ petrianæ Petrianis. PRAEF. Numeri Maurorum Aurelianorum Aballaba. TRIBVNVS cohortis ſecundæ Lergorum Cōgauata. TRIBVNVS cohortis primæ Hiſpanorum Axeloduno. TRIBVNVS cohortis ſecundæ Thracum Gabroſenti. TRIBVNVS cohortis primæ Æliæ Claſſicæ Tunnocelo. TRIB. cohortis primæ Morinorum Glannibanta. TRIBVNVS cohortis tertiæ Neruiorum Alione. CVNEVS Armaturarum Bremetenraco. PRAEFECTVS Alæ primæ Herculeæ Olenaco. TRIBVNVS cohortis ſextæ Neruiorum Viroſido.

OFFICIVM autem habet idem uir ſpectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officijs Magiſtrorum militum præſentalium alternis annis. Commentarienſem utrunqꝫ. Numerarios ex utriſqꝫ officijs omni anno. Adiutorem. Subadiuuam. Regerendariū. Exceptores. Singulares, & reliquos Officiales.

Dux Mogontiacensis.

Sub dispositione uiri spectabilis Ducis MOGONTIACENSIS.

PRAEFECTVS militum Pacensium Saletione. PRAEFECTVS militum Menapiorum Tabernis. PRAEFECTVS militum Anderecianorum Vico Iulio. PRAEFECTVS militum Vindicũ Nemetes. PRAEFECTVS militũ Martensium alta Ripa. PRAEFECTVS militum secundæ Flauiæ, Vangiones. PRAEFECTVS militum Armigerorum Mogontiaco. PRAEFECTVS militum Bingensium Bingio. PRAEFECTVS militũ Balistariorũ Bodobrica. PRAEFECTVS militum Defensorum Cõfluentibus. PRAEFECTVS militum Acinensium Antonaco.

OFFICIVM autem habet idem uir spectabilis Dux hoc modo.

PRINCIPEM ex officijs Magistrorum militum præsentalium alternis annis. Numerarium à parte peditum semper. Commentariensem à parte peditum semper. Adiutorem. Subadiuuã. Regerendarium. Exceptores. Singulares & reliquos Officiales.

Item præposituræ Magistri militum præsentalium a parte peditum in Italia.

In Prouincia Venetia inferiore.

PRAEFECTVS clasis Venetum Aquileiæ.

In Prouincia Flaminia.

PRAEFECTVS militum iuniorum Italicorum Rauennæ. PRAEFECTVS clasis Rauennatium cum curis eius de ciuitate Rauennæ.

In Prouincia Liguria.

PRAEFECTVS clasis Comensis cum curis eiusdem ciuitatis Como.

In Prouincia Campania.

PRAEFECTVS clasis Misenatium Miseno.

In Prouincia Gallia Riparensi.

PRAEFECTVS clasis Fluminis Rodani Viennæ siue Arelati. PRAEFECT. clasis Barcariorum Ebruduni Sapaudiæ. PRAEFECTVS militum Musculariorum Massiliæ Græcorum. TRIBVNVS cohortis primæ Flauiæ Sapaudiç Calaronæ.

In Prouincia Nouempopulana.

TRIBVNVS cohortis Nouempopulanæ Lapurdo.

In Prouincia Lugdunensi prima.

PRAEFECTVS clasis Araricæ Caballoduno.

In prouincia Lugdunensi Senonia.

PRAEFECTVS classis Anderetianorum Parisijs.

In prouincia Hispaniæ Callecia.

PRAEFECTVS Legionis septimæ geminæ Legione. TRIBVNVS cohortis secundæ Flauiæ Pacatianæ Pætaonio. TRIBVNVS cohortis Secundæ Gallicæ ad cohortē Gallicam. TRIB. cohortis Lucensis Luco. TRIB. cohortis Celtiberæ, Brigantiæ, nunc Iuliobriga.

In prouincia Tarraconensi.

TRIBVNVS cohortis primæ Gallicæ Veleia. PRAEF. Lætorum Teutonicianorum Carnunto Senoniæ Lugdunensis. PRAEF. Lætorum Batauorum & gentilium Sueuorū Baiocas, & Constantiæ Lugdunensis secundæ. PRAEF. Lætorū Gentiliū Sueuorū Cenomannos Lugdunēsis tertiæ. PRAEFECTVS Lætorum Francorum Redonas Lugdunēsis tertiæ. PRAEF. Lætorum Lingonēsium per diuersa dispersorum Belgicæ primæ. PRAEF. Lætorum Actorum Epuso Belgicæ primæ. PRAEFECTVS Lætorum Neruiorū Fanomantis Belgicæ Secundæ. PRAEF. Lætorū Batauorū Nemetacensiū Atrabatis Belgicæ secundæ. PRAEF. Lætorū Batauorū Contraginensium Nouiomago Belgicæ secundæ. PRAEF. Lætorum gentiliū Remos & Siluanectas Belgicæ secundæ. PRAEF. Lætorū Lagensium prope Tungros Germaniæ secundæ. PRAEFECTVS. Lætorum gentiliū Sueuorū Aruernos Aquitaniæ primæ.

Item in prouincia Italia.

PRAEFECTVS Sarmatarum gentiliū Apuliæ & Calabriæ. PRAEFECTVS Sarmatarum gentilium per Brutios & Lucaniam.

Item in prouincia Italia Mediterranea.

PRAEFECTVS Sarmatarum gentilium Forofuluiensi. PRAEF. Sarmatarū gentilium Opitergio. PRAEFECTVS Sarmatarum gentilium Patauio. PRAEFECTVS Sarmatarū gentilium Veronæ. PRAFECTVS Sarmatarū gentilium Cremonæ. PRAEF. Sarmatarū gentilium Taurinis. PRAEF. Sarmatarum gentiliū aquis siue Tertonæ. PRAEF. Sarmatarum gentilium Nouariæ. PRAEF. Sarmatarum gentilium Vercellis. PRAEF. Sarmatarū gentilium regionis Samnitis. PRAEF. Sarmatarum gentilium Bononiæ in Æmilia. PRAEF. Sarmatarum gentiliū Quadratis & Eporizio. PRAEF. Sarmatarum gentilium in Liguria Pollentiæ. PRAEF. Sarmatarum & Taifalorum gentilium Pictauis in Gallia. PRAEF. Sarmatarum gentilium à Chora Parisios usq;. PRAEF. Sarmatarum gentilium inter Remos & Ambianos Prouinciæ Belgicæ secundæ. PRAEF. Sarmatarum gentilium per tractum Segolaunorum. PRAEFECTVS Sarmatarum gentilium Lingonas. PRAEFECTVS Sarmatarum gentilium Augustodunum.

Consularis Campaniæ.

Sub diſpoſitione uiri clariſsimi Conſularis Campaniae.

Prouincia Campaniæ.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM de officio præfecti prætorio Italiæ. Cornicularium. Tabularios duos pro Numerario. Adiutorem. Commentarienſem. Ab actis. Sub adiuuam. Exceptores & reliquos cohortalinos quibus non licet ad aliam tranſire militiam ſine annutatione clemētiæ principalis. Cæteri omnes conſulares ad ſimilitudinem conſularium Campaniæ Officium habent.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Corrector Apuliæ & Calabriæ.

Sub iuris dictione uiri clarissimi Correctoris APVLIAE ET CALABRIAE.

Prouincia Apuliæ & Calabriæ.

OFFICIVM autem habet ita.

PRINCIPEM ex eodem officio. Corniculariũ. Tabularios duos. Commentariensem. Adiutorem. Ab actis. Subadiuuam. Exceptores & cæteros cohortalinos, quibus non licet ad aliam transire militiam sine annutatione clementiæ principalis. Cæteri Correctores ad similitudinem Correctorũ Apuliæ & Calabriæ officium habent.

BIBL. TECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Præſes Dalmatiæ.

Sub iuris dictione uiri Perfectißimi
PRAESIDIS DALMATIAE.

Prouincia Dalmatia.

OFFICIVM autem habet hoc modo.

PRINCIPEM ex eodem officio. Corniculariũ. Tabularios duos. Commentarienſem. Adiutorem. Ab actis. Subadiuuam. Exceptores & reliquos cohortalinos, quibus non licet ad aliam tranſire militiam ſine annutatione clementiæ principalis. Cæteri præſides ad ſimilitudinem Præſidis Dalmatiæ officium habent.

NOTITIARVM ROMANI IMPERII FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

DE REBVS BELLICIS

PRAEFATIO.

COELESTI semper instinctu, felicis reipublicæ uestræ cõmoditas sacratißimi principes, opportunis est suggerenda temporibus, ut diuina consilia, diuinis succeßibus conualescant. Vnde pro ingenij facultate unum capitulum de Largitionũ utilitate in hoc libello cõposui, non quòd istud tam immensæ utilitati sufficiat, sed ut ex hoc mediocritatis meæ documento præmisso, in reliquis utilitatis poßit fides ostendi. Proinde ne promißioni fides accõmodata, uelut fallacem in posterum grauet: pro conscientia ueritatis ipse mihi pœnam præmij loco si promißio secus cesserit posco: ne me laus prosequatur, cum abunde sit in hac parte, indignationem pro audacia declinare. Sed fas erit reipub. præsulem à priuato desiderata cognoscere, cum rerum utilitas interdum eum lateat inquirentem. Ergo nõnunq̃ inuitandi sunt, qui nec te quicq̃ sentire fuerint approbati. Nam ut ait optimus Orator, ad illum maior pars hominum decurrit, quem ingenio natura donauerit. In qua re est cõsiderare semper, quid unusquisq̃ magis sentiat quàm loquatur. Constat enim apud omnes, quòd nec summa nobilitas, nec opum affluentia, aut subnixæ tribunalibus potestates, aut eloquentia literis adquisita, cõsecuta est utilitates artium, in quibus etiam armorum continetur inuentio: sed ingenij tantummodo magnitudo, quæ uirtutum omnium mater est, naturæ felicitate subnixa, quod quidem sine personarum electione uidemus accidere. Nam cum Barbaræ nationes neq̃ facundia polleant, aut dignitatibus illustrentur, minime tamẽ à rerum inuentione, natura opitulante habentur alienæ. Quamobrẽ clementißimi Principes, qui gloriam bonæ opinionis perpetua felicitate diligitis, qui Romano nomini debitos affectus propagatis in filios, respicere dignemini, quæ nostris sensibus cõmoda prouidentia diuinitatis intulerit. Vniuersis igitur seu militiam clementiæ uestræ tractantibus, seu ocio priuato contentis, uel terræ cultoribus, siue negociatoribus merciũ lucra tractantibus, pro seculi uestri felicitate gaudentibus: consequimini ex hoc opere cõmoda singulorum, quorum species diuersis titulis opportunis quibusq̃ locis oratio subiecta testabitur. Referemus enim quemadmodum remissa tributorum medietate in robur proprium prouinciarum cultor habeatur. Vnde etiam ratione exactionum cessante contumelia, limitum solitudinem erectis castrorum munitionibus incola securus illustret: Quo etiam pacto auri argentiq̃ modus sine dantium pœna duplicetur: uel quo argumẽto extra solitam largitatem, cumulatus honoribus miles exultet. His etiam adnectenda credidimus, quæ bellorum neceßitatibus terra uel mari in adquirendis uictorijs procurentur. Ex quibus fastidij leuandi gratia, pauca machinarũ inuenta referemus. Docebimus igitur, uelocißimũ Liburnæ genus decem naui-

q bus

bus ingenij magisterio praeualere, ita ut hae per eam sine auxilio cuiusquam turbae obruantur. In terrenis uero congressibus talis est excogitata solertia, ut eques siue aciem rupturus inuadat, siue fugientibus ingerat se, tali arte muniatur, ut semetipsum uerberans sine cuiusquã magisterio efficiat magnas hostium strages. In fluuiorum quoq; difficultatibus exquisita est noui pontis inuentio minime subuectioni onerosa. Hunc enim pontem amnibus paludibusq; necessarium perpauci homines, aut quinquaginta ferè numero iumenta portabunt. Ex his igitur quae retulimus, iam futuris ut arbitror designatis, pace uestra dixerim, magnum uobis munus concessu diuinitatis apporto, asserens prouidentia pietatis uestrae armorũ uigorem, & cunctam remp. praedictis remedijs subleuandam: quae quidem non ignota sunt proximis uestrae clementiae, quos alia plura sollicitant à nobis aliena. Verũ quia illos multa occupatos effugiunt, ocio persuasus, non adeo à rerũ commoditatibus peregrinus, utilia uestrae felicitati undiq; redacta conferre gestiui. Si quid uero liberius oratio mea pro rerum necessitate protulerit: aestimo uenia protegendum, cum mihi promissionis implendae gratia subueniendum est propter philosophiae libertatem.

Commodæ auctoritatis, uariæ priſcorum monetæ.

De inhibenda largitate.

BELLICAM laudem, & gloriam triumphorũ, utilitas ſemper imitatur ærarij, ne profuſa largitio ſemina magis excitet præliorum. Quæ ſi prouidentia maieſtatis imperatoriæ reprimatur, non amplius bellorum florebit improbitas, ſed collatorũ potius defecta ſubſidia recreant. Quòd ſi largitio immoderata, ſeruanda profuderit, opum delectabilitas nullo uetuſtatis more poterit iam neceſsitatibus ſubuenire. Quamobrem patrum nobis eſt pauliſper prouidentia referenda, quam in

rebus egenis habuerint, uel quæ nunc in tanta facultatum licentia uideatur. Rectores superioris uitæ non ociosis opibus, sed condendis potius mœnibus lætabantur, in quorum decorem uniuersam auri argentiq; materiã conferebant. Æris quoq; copiã in simulachris proprijs ad uirtutis suæ testimonia figurabant. Vt uero emendi & uendendi utilitas, & ut facultas regiæ largitati suppeteret, in æris usum excultam politius terram & igne solidatam certis quoq; expresſionibus figuratam, auro argẽtoq; reposito, usui habuerunt: sed posteriores fastidientes priscæ uilitatis inuentum, formatos è corijs orbes auro modico signauerunt, quibus regum munificentia & cõmutationum necesſitas intactis collatoribus utebatur. Sequentior uero ætas æris redundante materia, quam publicus iam mœniũ recusabat ornatus, diuturna ut prior monumenta meditata, æs ualidum ipso pondere pretiosius figurauit: cuius species pro qualitate, ut diximus, ponderis diuturnior fuit, sed potentia regalis pro licentia speciem suam tantum in auro argentoq; signauit, quæ pro reuerentia figuræ nullis usibus proficiens, ad honorem regium sacrata permansit. Æris autem materia, quæ iam prę copia uilior erat, ad dona militaria & uaria populorum cõmercia signabatur. Sed ut uera fides dicta facilius prosequatur, formas & species cõmodas atq; pro temporibus diuersas, uariasq; ueterum prouisiones, exprimi colorum qualitatibus properaui.

Ex quibus temporibus profusio, uel auaritia cœperit.

CONSTANTINI temporibus profusa largitio aurum pro ære, quod antea magni precij habebatur, uilibus cõmercijs asſignauit: sed huius auaritiæ origo hinc creditur emanasse. Cum enim antiquitus aurum argentumq; & lapidum preciosorum magna uis in templis reposita ad publicum peruenisset, cũctorum dandi habẽdiq; cupiditates accendit. Et cum æris ipsius, quod regũ, ut diximus, fuerat uultu signatum, enormis iam & grauis erogatio uideretur, nihilominus tamen à cæcitate quadam, ex auro quod preciosius habetur, profusior erogandi diligentia fuit. Ex hac auri copia priuatæ potentium repletæ domus, in perniciem pauperum clariores effectæ, tenuioribus uidelicet uiolentia oppresſis. Sed afflicta paupertas, in uarios scelerum conatus accensa, nullam reuerentiam iuris, aut pietatis affectum præ oculis habens, uindictam suam malis artibus cõmendauit. Nam sæpe grauisſimis damnis affecit imperia, populando agros, quietem latrocinijs persequẽdo, inflammando odia, & per gradus criminum fouit tyrannos, quos ad gloriã uirtutis tuæ produxit magis quàm succendit audacia. Erit igitur curæ prudentiæ tuæ, optime Imperator, repressa largitate & collatori prospicere, & in posterum nominis tui gloriã propagare. Deniq; paulisper feliciũ temporũ reuolue memoriam, & antiquæ paupertatis famosa regna considera, quę agros colere, & abstinere opibus norãt, qua hæc honoris laude per omne æuũ frugalitas incorrupta cõmendet. Certe aurea nuncupamus, quæ aurum penitus non habebant.

De frau-

De fraude & correctione monetæ.

INTER damna reipub. non ferenda solidorum figura aliquantorum fraudibus deprauata, diuersa populos ratione solicitat, & regiæ maiestatis imaginem, dum per monetæ culpam refutatur, imminuit. Ementis enim eundem solidum fraudulenta calliditas, & uendentis damnosa necessitas, difficultatẽ quandam ipsis contractibus intulerunt, ne rebus possit interesse simplicitas. Ergo huic quoq; parti maiestatis uestræ est ut in omnibus adhibẽda correctio: ita ut opifices monetæ, redacti undiq; in unam insulam congregentur, nummarijs & solidorũ usibus profuturi, à societate uidelicet in perpetuum contiguæ terræ prohibiti, ne cõmixtionis licentia fraudibus opportuna, integritatem publicæ utilitatis obfuscet. Illic enim solitudine suffragante, integra fides monetæ præstabitur: nec erit fraudi locus, ubi nulla est mercis occasio. Verum ut qualitas futuræ discussionis appareat, formas & magnitudinem tam æreæ quàm aureæ figurationis pictura prænunciante subieci.

Felix inchoatio sacræ diuinæq; monetæ.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

De iudicum prauitate.

AD hæc igitur incōmoda, quæ prouincias auaritiæ artibus uexant, accedit etiam iudicum execranda cupiditas, collatorum utilitatibus inimica. Nam hi despecta reuerentia dignitatū, uelut mercatores in prouincias se missos existimāt: eo grauiores, quòd ab his procedit iniquitas, unde debuit sperari medicina. & tanquam sua rebus sufficere non posit iniquitas, exactores in profligandis rebus huiusmodi dirigit unusquisq;, qui diuersis rapinarū artibus, collatorū uires exhauriāt, uidelicet quasi parum notabiles haberentur si soli peccarent. Quæ enim ab his occasio fiscalium titulorū inlibata peracta est, quæ conuentio sine præda discessit. Illis tironū comparatio, equorū uel frumenti coemptio, expensa quoq; mœnibus profutura, solēnia lucra sunt, & uotiua direptio. Quod si prouincias casti & integritatis cupidi moderētur, nec fraudi usquam relinquetur locus, & respub. moribus ditata firmabitur.

De releuando militari sumptu.

RELATIS ut uisum est reipub. incōmodis, augustis prouisionibus merito repellendis, ad enormia militum alimenta, ratione non incongrua prohibenda ueniamus: quorum causa, totius tributariæ functionis laborat illatio. Sed ne tantæ confusionis molem occupatio augusta fastidiat, breuius tam diuturni erroris exitū declarabo. Militaris ordo stipendijs aliquot peractis, ubi ad quinq; uel eo amplius annonarum emolumenta peruenerit, ne hæc diutius percipiens rempub. grauet, honesta missione donatus, uacās sibi ocio gaudeat absolutus. In cuius locum posterior succedens, totum numerum per certa temporum spatia expensis grauissimis releuabit. Quòd si numerosior miles de sequentibus scholis in decedentiū locum uocatur, hic quoq; pari liberalitate aliò donatus abscedat, uel ad alium ordinem cui miles deest, locū suppleturus accedat. Quæ res non solū expensis grauidam rempub. recreabit, sed etiam curas imperatoriæ prouisionis imminuet. Animabit etiam plures ad militiam, quos ab ea stipendiorū tarditas prohibebat. Huiusmodi igitur prouisionis utilitas, in augmentum prouincialiū habet ueteranos, regijs donis opulentos, & ad colendos agros adhuc præualentes agricolas: habitabūt limites Arabum, quæ dudum defenderāt loca, & laborum desiderio potiti, erunt ex milite collatores. Verum quia nonnunq; bellorum ruina, aut fastidio castrensium munerū deserta militia, de summa integritatis intercipit, tali remedio huiusmodi damna supplenda sunt: scilicet ut centeni aut quinquageni iuniores, extra hos qui in matriculis continentur, habeantur in promptu armis exerciti, & minori, utpote tirones stipendio subleuati, in locum amissorum, si res ita tulerit, subrogandi. His ita prouisis & integritas secura manebit exercitus, & damnis non deerunt matura & parata inprimis subsidia.

De belli-

De bellicis machinis.

INprimis ſciendum eſt quod imperium Romanum circumlatrantium ubiq; nationum perſtringat inſania, & omne latus limitum tecta naturalibus locis appetat doloſa barbaries. Nam plerunq; memoratæ gentes aut ſiluis teguntur, aut extolluntur montibus, aut uindicantur pruinis, nonnullæ uagæ, ſolitudinibus ac ſole nimio proteguntur. Sunt quæ paludibus fluminibusq; defenſæ, nec inueniri facile queunt, & tamen quietem pacis lacerant inopinatis incurſibus. Ergo huiuſmodi nationes, quę aut talibus ſubſidijs aut ciuitatũ caſtellorũq; mœnibus defendunt, diuerſis & nouis armorũ ſunt machinis proſequẽdæ. Verũ nequa difficultas in excitãdis armorũ generibus oriat, imaginẽ tormentorum nihil à uero diſtantẽ, colorib. adumbratã orationi ſubieci, ut ſit facilis imitandi cõfectio.

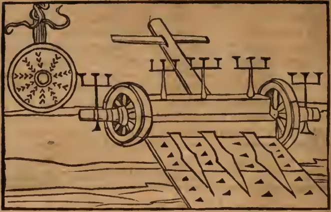
Baliſta quadrirotis.

Exemplum baliſtæ quadrirotis.

EXemplum baliſtæ, cuius fabricam ante oculos poſitam, ſubtilis pictura teſtatur. ſubiecta nanq; rotarum quatuor facilitas, duobus ſubiunctis & armatis equis, ad uſus hanc bellicos trahit, cuius tanta eſt utilitas pro artis induſtria, ut omni latere in hoſtem ſagittas impellat, ſagitarij libertatẽ & manus imitata. Habet foramina per quatuor parteis, quibus pro cõmoditate rerũ circũducta et flexa, facillime ad omnes impetus parata conſiſtat. Quæ quidem à fronte cochleæ machina, & deponitur celerius & erigitur ſubleuata. Sed huius temo in quamuis partem neceſsitas uocet, cita & facili conuerſione deflexus erigitur. Sciendum eſt autem quod hoc baliſtæ genus, duorum opera uirorum, ſagittas ex ſe non ut aliæ funibus, ſed radijs eiaculatur.

Clipeocentrus. Tichodifrus.

Expoſitio Tichodifri.

Tichodifrus quod eſt genus machinæ ex rei ſuæ cõmoditate,græca appellatione uocabuli ſumpſit exordium,eo quod per hũc facilior in murum paretur aſcenſus,ante baliſtę ſemper ducendus inceſſum,quo protectior eadem baliſta operetur. Erit ergo huius quoq; compoſitio uel fabrica,utili & cõmoda inuentione præparanda. Ergo hic idem Tichodifrus, non altior ſed humilior fabricatur, ut intra ſe poſsit latenter incedentium celare ueſtigia. Qui duabus ſuperimpoſitis cratibus fixorijsq; cõfixis,intra ſe tectos ab omni incurſione defendit, duabus ſanè rotis ad promouendam machinam latenter impulſus. Cuius axium extremitate & frons,necnon & ſuperior latitudo,fuſcinis & lanceis armaẽ diligenter aptatis:ne aggrediendi cuiquam per uacantia defenſore loca, id eſt ſuperiorem partem,tribuatur facultas.

Expoſitio Clipeocentri.

PARMA hoc eſt modicus clipeus, fixorijs minutis ad ſoliditatem ſui diligenter munitus, uarie habetur idoneus. Interdum enim operit geſtientem,nonnunq; in fronte tichodifri oppoſitus,uel in temone ſuſpenſus, munit inferius latitantes, ab incurſu comminus uenientum.

Plumbata

Plumbata Tribolata.

Plumbata Mamillata.

Expoſitio Plumbatæ Tribolatæ.

Hoc iaculi genus quod in modum ſagittæ pennis uidetur inſtructum, non arcus neq; baliſtæ pulſu conſueuit emitti, ſed manus impetu & uiribus eliſum in hoſtem cõminus uadit, quod excipienti gemina ratione uidetur afferre perniciem. Aut enim perimit infixum, aut ſine uulnere dilapſum & in terram poſitum, plantæ calcantis infigitur, eo quod in partem quamlibet ſi fuerit conuerſum, ex latere aculeo ex ſe eminente inferat uulnus. Fit autem ex ligno in modum ſagittæ facto, cui ferrum ſubtiliter in formam uenabuli aptatũ infigitur, fiſtula eiuſdem ferri parumper extenſa: ſupra quam modico interiecto ſpatio, plumbo adhærentes aculei, uelut tribuli emergunt. In ſumma autem parte eiuſdem iaculi affiguntur pennæ celeritatis cauſa, tanto uidelicet ſuper eaſdem pennas relicto ſpatio, quantum digiti potuerint tenentis amplecti.

Expoſitio Plumbatæ mamillatæ.

Bene extenſa & directa uirga, accipiet in extremitate ſui rotundum & in acumen deductum ferrum ſimilibus locis in tribulata plumbo & pennis adhærentibus, ut plumbi pondere & pennarum celeritate adiuta rotunditas teli, facilius clipeos aduerſarij & ſimiliter obſtantia ualeat penetrare.

Currus

Currus Drepanus.

Expoſitio Currodrepani.

HViuſmodi pugnacis uehiculi genus, quod armis præter morem uidetur inſtructum, reperit Parthicæ pugnæ neceſsitas: ſed hoc ſingulis bene munitis inuecti equis duo uiri, ueſtitu & armis ferro diligenter muniti, citato curſu in pugnam rapiunt: cuius poſterior ſupra currum pars cultris in ordinem extantibus cõmunitur: uidelicet ne facilis à tergo cuiquam præbeatur aſcenſus. Falces uero acutiſsimæ axibus eiuſdem currus aptantur, in lateribus ſuis anſulas habentes: quibus innexi funes, pro arbitrio duorum equitũ laxati quidem explicant, repreſsi autem erigunt falces. Qualia uero huiuſmodi machinæ funera hoſtibus immittant, uel quas turbatis ordinibus ſtrages efficiant, dicent melius qui uſu bella cognoſcunt.

Currodre-

Currodrepanus ſingularis.

Expoſitio Currodrepani ſingularis.

IN hoc curriculo quod ſingularis equi tractu diſcurrit, quodq́ unius hominis arte regitur & uirtute protegitur, eadem eſt quę in priori curru armorum facies, & ad repellenda tela, & ad inferenda pericula. Nec diſtat à ſuperiore quicq́ machina, niſi quod ſuperior currus pro magnitudine ſui duobus equis tractus, à duobus etiam bellatoribus gubernatur.

Currodrepanus clipeatus.

Expositio Currodrepani clipeati.

MACHINAE huius admiratio habet nouitatis aliquid, Est enim à superioribus curribus, quadam parte dissimilis. Hic enim posterior uehiculi pars uerberibus spontaneis ad incitandos equos, & clypeis acuto ferro circumdatis, uelut in propugnaculo positis cõmunitur. Et est priori quidem currui hac ratione dissimilis, quod hic non ut ibidem duos equos duorum etiam hominum, sed unius tantũ sagacitas regit. A secundo uero curru hac diuersitate secernitur, quod in illo unus equus & pondus bellatoris subit, dum ipsum equitem portat, & occulto temone iugum trahente minus amplectitur. Hic etiam licet conuertere laxatis funibus explicatas falces, & ad perniciem hostiũ longius ab axe porrectas. Funis uero quo laxato, aut explicantur falces, aut represso super eosdem axes eriguntur, ligatur circulo hærenti catafracto in posterioris lateris parte exteriore, per quod uestiti equi, ad omnes telorũ muniũtur incursus.

THORA-

Thoracomachus.

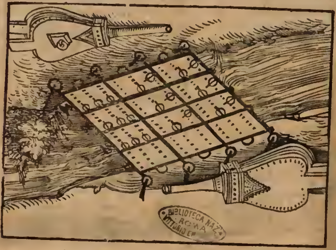

Expoſitio Thoracomachi.

INTER omnia quæ aduerſum bellicum prouida poſteritatis cogitā uit antiquitas, Thoracomachum quoq; mira utilitate ad leuamen corporis armorum ponderi & aſperitati ſubiecit. Hoc enim ueſtimenti genus, quod de coactili ad menſurā & tutelam pectoris humani conficitur, de mollibus lanis timoris ſollicitudo ſolertia magiſtra compoſuit: ut hoc inducta primum lorica uel cliuanus, aut his ſimilia, fragilitatem corporis, ponderis aſperitate non læderent: membra quoq; ueſtientis inter armorum hyemisq; diſcrimen, tali ſolatio adiuta, labori ſufficiant. Sanè ne idem Thoracomachus pluuijs uerberatus ingraueſcēte pondere adficiat ueſtientem, de libycis bene confectis pellibus ad inſtar eiuſdem Thoracomachi faciem conueniet ſuperinducere. Hoc igitur ut diximus Thoracomacho in-

ducto, cui græca appellatio extuitione corporis nomen aſſumpſit: ſoccis etiam hoc eſt calciamentis & ferratis ocreis inductis, ſuperpoſita galea & ſcuto uel gladio lateri aptato, arreptis lanceis in plenum pedeſtrem ſubiturus pugnam miles armabitur.

Aſcogefrus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

Expoſitio aſcogefri.

NE interdum neceſſario itineri exercitus, fluuiorũ quod plerunq̃ euenit occurſus impediat, remedium ad hanc rem, & cõpendio facile & uſu præcipuũ reperit ingenioſa neceſsitas, quod tali ratione componitur. Vitulinis pellibus arabica arte molitis. Eſt enim apud eos præcipua confectionis cura, propter aquam de puteis follibus hauriendam. His igitur ut dictum eſt diligenter ſutis fiunt utres in magnitudinem trium & ſemis pedum. Ita ut cum idem utres ſpiritu inflati tumuerint, non extollãt uterũ, ſed æqualitate quadam plenitudo ipſa utrium ſpatia plana perficiat, ex quorum lateribus loris ſubter adnexis inuicẽ colligantur, deſuper autem una parte circulis extantibus, ex altera immittũtur uncini. Et ita in formã pontis adſociata partibus explicatur integritas. Sed hoc idem opus obliquo fluuio propter impetum meatus facilius uſq; ad alteram explicabitur ripam, quod fixis in utraq; ripa ferreis palis & funibus ualidis in medio quidem ſub ipſis utribus propter incedentiũ ſuſtinendum pondus, in marginibus autem firmitatis gratia deſuper extenſis, tranſeundi per fluuiũ nouo quodam & peregrino itineris apparatu intra breue temporis

ris ſpatium præbebit liberā facultatem. Admonendi pręterea ſumus, quòd ſuper utrium compaginationem, cilicia ſunt incedentium ſubſternenda ue ſtigijs, nę lubrica pellium confectio inſiſtendi deneget firmitatem. In utraq; tamen ripa erunt manubaliſtæ diſpoſitæ, ne hoſtilis manus pontem operantibus impedimento conſiſtat.

Liburna.

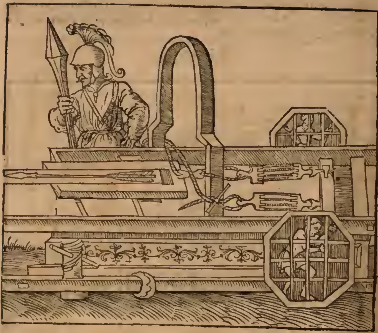

Expoſitio Liburnæ.

Liburnam naualibus idoneam bellis, quam pro magnitudine ſui ui rorum exerceri manibus quodammodo imbecillitas humana pro hibebat, quocũq; utilitas uocet ad facilitatem curſus, ingenij ope ſubnixa animalium uirtus impellit. In cuius alueo uel capacitate bini boues machinis adiuncti, adhærenteis rotas nauis lateribus uoluunt: quarũ ſupra ambitũ uel rotunditatẽ extantes radij currentibus hiſdẽ rotis in modum remorũ aquam conatibus elidentes miro quodam artis effectu operant impetu parturiente diſcurſum. Hæc eadẽ tamen liburna pro mole ſui proq; machinis in ſemet operãtibus tanto uiriũ fremitu pugnã capeſsit, ut omnes aduerſarias liburnas cõminus uenientes, facili atritu cõminuat.

 Baliſta

Balista fulminalis.

Expositio balistæ fulminalis.

HViusmodi balistæ genus murali defensioni necessariũ supra cæteras impetu & uiribus prævalere usu compertum est. arcu etenim ferreo supra canalem quo sagitta exprimitur erecto, ualidus nerui funis ferreo unco tractus, eandem sagittã magnis uiribus in hostem dimissus impellit. Hunc tamen funem non manibus neq; uiribus militum trahi fabricæ ipsius magnitudo permittit, sed retro duabus rotis uiri singuli radiorum nisibus adnitentes, funem retrorsum tendunt, pro difficultate rei uiribus machinis adquisitis. Balistam tamen ipsam ad dirigenda seu altius seu humilius tela, cochleæ machina, pro ut uocet utilitas, nunc erigit nunc deponit. Hoc tamen miræ uirtutis argumentum tot rerum diuersitate connexum, unius tantum otiosi ut ita dicam hominis, ad offerendam tantũmodo impulsioni sagittam, opera gubernat. Videlicet ne si hominum turba huius ministerio inseruiret, minueretur artis inuentio. Ex hac igitur balista tot & tantis ingenij artibus cõmunita, expressum telum in tantum longius uadit, ut etiam DANVBII famosi pro magnitudine fluminis latitudinem

titudinem ualeat penetrare: Fulminalis etiam nuncupata, appellatione sua uirium testatur effectum. His igitur inuicte imperator machinarum quoqȝ inuentionibus cōmunitam potētiam inuicti duplicabis exercitus, hostium incursibus non ui solum & uiribus obuiando, sed etiam artis ingenio, maxime cum animi sagacitate per omnia elementa machinas repereris ualituras. Nam siue terra sint subeunda discrimina contra desperati hostis audaciam, falcatis curribus per aperta camporum fugientium agmina persequeris. Siue murum subire tentauerit occulta temeritas, experietur Balistæ fidem antequam ueniat, aut si uictricem exercitus cursum fluuiorum uspiam meatus impediet, portatilis pontis peculiaris succurret inuētio. Quod si nauali bello terras fugiens maria hostis obsideat, nouo celeritatis ingenio terrestri quodammodo ritu rotis & bubus subacta fluctibus liburna transcurrēs restituet sine mora uictoriam. Quis enim huius uiribus resistet, quæ & terrestris uehiculi nititur firmitate, & habet de nauigij facilitate remedium. Erit præterea fulminalis balista felicium limitum custos, quæ quanto minus ad armandam se uirorum ministeriū quærit, tanto est ingenij uirtute prestantior. Quicquid enim opis in ea numerosior manus afferre potuisset, id sibi artis ingenio dotata largitur.

De bellico apparatu.

CVM bellicus apparatus prouocet certamina, ne turba militum confusis ordinibus uirtus cōpressa minuatur, conueniet ducum spatia ternis agminibus ordinare. Ita ut singula quæqȝ agmina duobus tantum uirorum milibus instruantur: ne compressa populositas, in perniciem propriam auxilijs abundans, suis copijs opprimatur. Conueniet tamen per glaciales euntem militem plagas & thoracomacho muniri, & reliquis ad tutelam pertinentibus rebus prout membrorum poscit utilitas armari: ut & frigoribus sufficiat, & telis possit occurrere minoribus sine clipeis assumptis: ne sit, quod usu plerunqȝ euenit, pro armorū latitudine siluarum densitas inaccessa, & amittatur armorū enormitate refugium. Ad omnia tamen repentina subsidia militarem uiam leuibus portatum uehiculis ascogefri comitetur auxiliū: quo facilius & latior fluminum superetur occursus, & effugiendi transfluuium si res ita tulerit, facilitas offeratur. Persarum sanè gens cui præter cæteras nationes & dolus cordi est, & corpori suppetit uirtus, quadratis est agminibus, & maiori bellorum apparatu superanda. Vbi etiam machinarū est omnis quam retulimus industria proponenda, quæ & uiribus resistat, & dolos callidæ gentis refutet. In huiusmodi igitur congressibus tichodifrus duorum gestatus ministerio uirorum, protegat balistam multum bellicis subsidijs profuturam. Sub ipsius ergo tichodifri tegmine latentes scutati usqȝ ad uiciniam pugnaturi hostis adueniant, qui post detecti protegendi sunt ab omni telorū nube, eiusdem tichodifri tabulatis ut meminimus acutis ferreis cōmunitis. Cum uero inclinatum hostiū pondus fugæ præsidia meditetur, falcatis curribus exercenda

uictoria est, quibus fugientium poplites incidantur. Vbi tamen angustiora loca agmen nequaquam explicari permiserint, coartatam aciem longus machinarum siue tormentorum ordo circumdet, ne constrictum latus liberior hostis infestet. Erit tamen utilior cura, si duplex animaliũ numerus ad subuectionem tormentorum ducatur, ut sit copia in dubijs rebus uel lassitudini uel casibus subuenire.

De limitum munitionibus.

EST præterea inter cõmoda reipub. utilis limitum cura, ambientium ubiq; latus imperij, quorum tutelæ assidua melius castella prospicient. Ita ut millenis interiecta passibus stabili muro & firmissimis turribus erigantur, quas quidem munitiones possessorum distributa sollicitudo sine publico sumptu constituat, uigilijs in his & agrarijs exercendis, ut prouinciarum quies circumdata quodam præsidij cingulo inlæsa requiescat.

De legum uel iuris confusione purganda.

DIVINA prouidentia sacratissime Imperator domi forisq; rei publicæ præsidijs cõpositis, restat unũ de tua serenitate remedium ad ciuilium curarum medicinam, ut confusas legum cõtrariasq; sententias improbitatis reiecto litigio, iudicio augustæ dignationis illumines. Quid enim sic ab honestate consistit alienum, quàm ibidem studia exerceri certandi, ubi iustitia profitente discernuntur merita singulorum.

FINIS.

Altercatio Adriani Aug.
& Epicteti philosophi.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

ALTERCATIO HADRIANI AVG. ET EPICTETI PHILOSOPHI.

HADRIANVS. Quid erit nobis si cinctum soluas, neque nuda beris ipse? respice corpus, quo & doceri possis. EPIC. Epistola est. HAD. Quid est epistola? EPIC. Tacitus nuncius. HAD. Quid est pictura? EPIC. Veritas falsa. HAD. Quare hoc dixisti? EPIC. Videmus enim poma picta, flores, animalia, aurum, argentum, & non est ucrum. HAD. Quid est aurum? EPIC. Mancipium mortis. HAD. Quid est argentũ? EPIC. Inuidiæ locus. HAD. Quid est ferrum? EPIC. Omnis artis instrumentum. HAD. Quid est gladius? EPIC. Regimen castrorum. HAD. Quid est gladiator? EPIC. Sine crimine homicida. HAD. Qui sunt qui sani ægrotant? EPIC. Qui aliena negocia curant. HAD. Qua ratione homo lassus non fit? EPIC. Lucrũ faciendo. HAD. Quid est amicitia? EPIC. Concordia. HAD. Quid est longissimum? EPIC. Spes. HAD. Quid est spes? EPIC. Vigilanti somnus, expectanti dubius euentus. HAD. Quid est quod homo uidere non potest? EPIC. Alterius animum. HAD. Qua re peccant homines? EPIC. Cupiditate. HAD. Quid est libertas? EPIC. Innocentia. HAD. Quid regi & misero cõmune est? EPIC. Nasci & mori. HAD. Quid est optimũ ac pessimum? EPIC. Verbum. HAD. Quid est quod alij placet & alij displicet? EPIC. Vita. HAD. Quid est optima uita? EPIC. Breuissima. HAD. Quid est certissimum? EPIC. Mors. HAD. Quid est mors? EPIC. Perpetua securitas. HAD. Quid est mors? EPIC. Timenda nulli, si sapiens degat, Inimica uitæ, Numen animantium, Metus parentum, Liberorum præda, Testamenti gratia, Post obitum sermo, Supremæ lachrymæ, Post memoriam obliuio, Fax rogi, Onus sepulchri, Titulus monumenti, Mors omnium malorũ finis est. HAD. Quare mortuus coronatur? EPIC. Agonem se uitæ transegisse testatur. HAD. Quare mortuo pollices ligantur? EPIC. Vt parem post obitum esse se nesciat. HAD. Quid est uespillo? EPIC. Quem multi deuitant, & nemo effugit. HAD. Quid est rogus? EPIC. Contentio crediti, persolutio debiti. HAD. Quid est tuba? EPIC. Belli incitamen, Castri signum, Arenæ admonitio, Scenæ cõmissio, Funeris deploratio. HAD. Quid est monumentum? EPIC. Saxa stigmosa, Otiosi uiatoris spectatio. HAD. Quid est homo pauper? EPIC. Quem ut puteum desertum, omnes aspiciunt, & suo loco illum relinquunt. HAD. Quid est homo? EPIC. Balneo similis. Prima cella tepidaria unctuaria, infans natus perungitur. Secũda cella, sudatoria, pueritia est. Tertia cella assa perferentaria iuuentus. Quarta, cella frigidaria, senectus, omnibus æquat sententiam. HAD. Quid est homo? EPIC. Pomo similis. Poma ut in arboribus pendent, sic sunt & corpora nostra, aut matura cadunt: aut, si cito, acerba ruunt. HAD. Quid est homo? EPIC. Sicut lucerna in uento posita. HAD. Quid est homo? EPIC. Loci hospes, Legis imago,

Calami-

Calamitatis fabula. Mancipiũ mortis. Vitæ mora. Quo fortuna sæpe suos ludos facit. HAD. Quid est fortuna? EPIC. Vt matrona nobilis, quę in seruos se impingit. HAD. Quid est fortuna? EPIC. Sine iudicio proxima meta, Alienorum bonorum casus, Ad quem uenit, splendorem ostendit, A quo recedit, umbram facit. HAD. Quot sunt autem fortunæ? EPIC. Tres. Vna cæca quæ ubilibet se impingit. Et alia insana, quæ concedit, cito aufert. Tertia surda, quæ miserorum preces non exaudit. HAD. Quid sunt dij? EPIC. Oculorum signa, Mentis numina. Si metuis, timor est, Si contines, religio est. HAD. Quid est sol? EPIC. Splendor orbis, qui tollit & ponit diem, per quẽ scire nobis cursum horarũ dat. HAD. Quid est luna? EPIC. Diei adiutrix, Noctis oculus, Fax tenebrarũ. HAD. Quid est cœlũ? EPIC. Culmẽ immensum. HAD. Quid est cœlũ? EPIC. Aer mũdus. HAD. Quid sunt stellæ? EPIC. Fata hominũ. HAD. Quid sunt stellæ? EPIC. Litora gubernatorũ. HAD. Quid est terra? EPIC. Horreũ Cereris. HAD. Quid est terra? EPIC. Cellarium uitæ. HAD. Quid est mare? EPIC. Iter incertũ. HAD. Quid est nauis? EPIC. Domus erratica. HAD. Quid est nauis? EPIC. Vbilibet hospitiũ. HAD. Quid est nauis? Numina Neptuni, Anni cursuum tabellariũ. HAD. Quid est Nauta? EPIC. Amator Pelagi, Firmi desertor, Contemptor uitæ, mortisq́, Vndæ cliens. HAD. Quid est somnus? EPIC. Mortis imago. HAD. Quid est nox? EPIC. Laboranti requies, Grassanti lucrũ. HAD. Quid est culcitra? EPIC. Insomnis uolutatorium. HAD. Quare Venus nuda pingitur? EPIC. Nuda Venus picta, nudi pinguntur amores. Quibus nuda placet, nudos dimittat oportet. HAD. Quare Venus Vulcano nupta est? EPIC. Ostendit amorem ardore incendi. HAD. Quare Venus straba est? EPIC. Quia prauus est amor. HAD. Quid est amor? EPIC. Otiosi pectoris molestia, In puero pudor, In uirgine rubor, In fœmina furor, In iuuene ardor, In sene risus, In derisore delicti, nequities est. HAD. Quid est deus? EPIC. Qui omnia tenet. HAD. Quid est sacrificium? EPIC. Delibatio. HAD. Quid est sine societate? EPIC. Regnum. HAD. Quid est regnum? EPIC. Pars deorum. HAD. Quid est Cęsar? EPIC. Publicę lucis caput. HAD. Quid est senatus? EPIC. Ornamentum urbis, Splendor ciuium. HAD. Quid est miles? EPIC. Murus imperij, Defensor patriæ, Gloriosa seruitus, Potestatis indicium. HAD. Quid est Roma? EPIC. Fons imperij orbis terrarum, Mater gentium, Rei possessor, Romanorum contuberniũ, Pacis æternæ cõsecratio. HAD. Quid est uictoria? EPIC. Belli discordia, Pacis amor. HAD. Quid est pax? EPIC. Tranquilla libertas. HAD. Quid est forũ? EPIC. Templum libertatis, Arena litigantiũ. HAD. Quid sunt amici? EPIC. Statuæ aureæ sunt. HAD. Quid est amicus? EPIC. Pomo citreo similis, foris beatus, nam intra pectus acidum occultat malo. HAD. Quid sunt parasiti? EPIC. Qui tanquam pisces adescantur.

FINIS.

BASILEAE APVD HIERONYMVM FROBENIVM,
ET NICOLAVM EPISCOPIVM,
ANNO M. D. LII.

FRO BEN.

ALFREDO FARNESI
ROMA